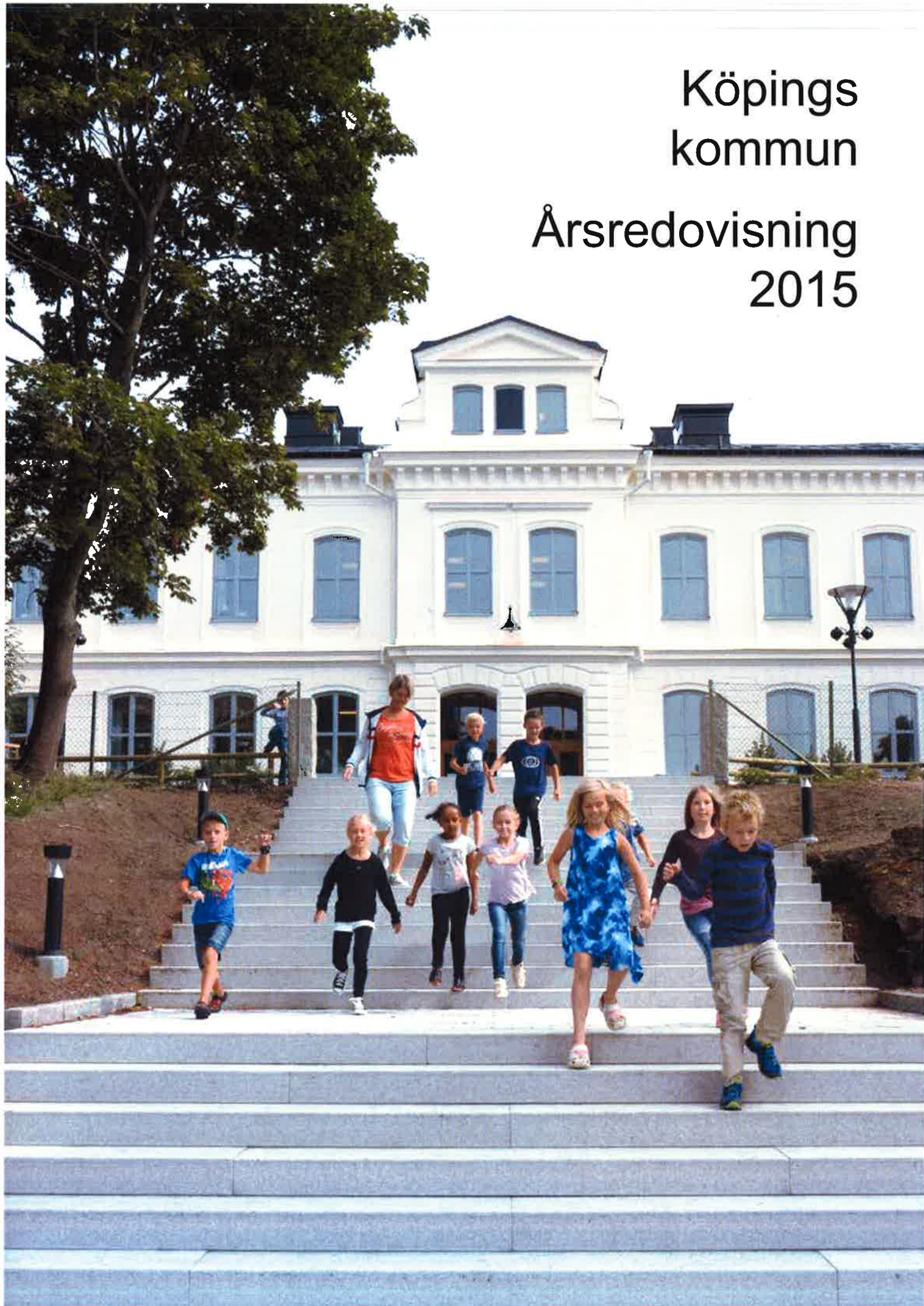

Köpings
kommun

Årsredovisning
2015

Om årsredovisningen

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning av årets verksamhet och den ekonomiska ställningen i kommunen och dess bolag. Syftet är att ge en tydlig redovisning till kommunfullmäktige och kommunens invånare. Förhoppningsvis kan årsredovisningen bidra till ett ökat intresse för kommunens verksamhet och utveckling.

Mer information om kommunens verksamhet hittar du på vår webbplats, www.koping.se.

Årsredovisningens struktur

Inledning

Årsredovisningen inleds med att kommunstyrelsens ordförande ger sin syn på det gångna året. I avsnittet ekonomifakta får du en snabb överblick av ekonomin i kommunen. Vidare redovisas kommunens organisation och ledamöterna i kommunstyrelsen.

Året som gått – Vår verksamhet

Här presenteras de viktigaste händelserna under året för våra verksamheter. Här redovisas även verksamhetsstatistik. Som avslutning finns det en jämförelse med andra kommuner av vår verksamhet.

Förvaltningsberättelse

Enligt den kommunala redovisningslagen ska en förvaltningsberättelse upprättas i årsredovisningen. Förvaltningsberättelsen inleds med en uppföljning av de kommungemensamma målen utifrån begreppet god ekonomisk hushållning, samt en redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag. Därefter följer en omvärldsanalys, personalöversikt samt drift och investeringsredovisning. Driftredovisningen innehåller en kort beskrivning av styrelsen och nämndernas ekonomiska utfall. I avsnittet ekonomisk och finansiell analys görs en analys av styrkor och svagheter i kommunens ekonomi. Vidare innehåller förvaltningsberättelsen ett avsnitt om sammanställd redovisning där kommunkoncernens resultat analyseras, och de viktigare händelserna för bolagen beskrivs.

Räkenskaper

Här redovisas det ekonomiska utfallet av kommunens och koncernens verksamhet i resultaträkningen. Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen vid årets slut.

Dessutom återfinns noter som ger ytterligare förklaringar till räkenskaperna. Till sist redogörs för vilka redovisningsprinciper som gäller samt förklaringar av vissa ekonomiska termer.

Innehållsförteckning

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Ekonomifakta	4
Politik och organisation	6

Året som gått - vår verksamhet

Barn och utbildning	8
Stöd och omsorg	11
Samhällsbyggnad, kultur och fritid	13
Miljö och teknik	15
Våra bolag	18
Vår verksamhet - jämfört med andra	20

Förvaltningsberättelse

God ekonomisk hushållning - måluppföljning	22
Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag	32
Omvärldsanalys	34
Personalöversikt	35
Driftredovisning med kommentarer	36
Investeringsredovisning	38
Ekonomisk och finansiell analys	44
Övrigt	51
Sammanställd redovisning	52

Räkenskaper

Resultaträkning och kassaflödesrapport	55
Balansräkning	56
Noter	57
Redovisningsprinciper	61
Ord och begrepp	62

Årsredovisningen 2015 är producerad av kommunens drätselkontor och stadskansliet i samverkan med kommunala förvaltningar och bolag samt Reklambyrån Info, Köping.

Omslagsbild: Conny Sillén

Tryck: Reklamtryckeriet, Köping 2016.

2015 utmaningarnas år!

Det gångna året, 2015, har präglats av många utmaningar, inte minst när det gäller behovet av investeringar i den kommunala verksamheten. I flera avseenden är det positiva utmaningar. Det handlar om investeringar för att kunna uppfylla de behov som ökar tack vare fler invånare och för att kunna erbjuda moderna och funktionsdugliga lokaler för viktiga verksamheter med hög kvalitet.

Dessa behov har inte minst gällt förskole- och skolverksamheterna. Efterfrågan på förskoleplatser är fortsatt stor och under året kunde vi inviga den nybyggda Skogsborgen med alla dess möjligheter till kreativa och lärorika aktiviteter såväl inom- som utomhus.

Nybyggnation av ytterligare en förskola vid "Parkrinken" i Köping påbörjades och nya ändamålsenliga moduler etablerades i Munktorp och Kolsva samt förbereddes i Köping.

Förnyelsen av skollokaler fortsatte med ombyggnation och renovering av St Olovsskolans huvudbyggnad. En gammal anrik byggnad som reser sig ståtligt, lite ovanför stadens centrum. Huvudbyggnaden har moderniserats invändigt till bra arbetsmiljö för såväl elever som för personal och utvändigt en skolgård med möjligheter till olika aktiviteter. Under året togs också beslut om att renovera St Olovsskolans annex och, inte minst, beslut om projektering för byggnation av nytt badhus och idrottshall.

Fler invånare ökar behovet och efterfrågan på bostäder. I likhet med många andra kommuner har vi brist på bostäder och det blir ett välkommet tillskott med den byggnation som pågår vid Kraftvägen och i kvarteret Hake. Planarbete pågår för ytterligare byggnation av flerfamiljshus på centrala tomter, områden för villabyggnation samt för att bygga om lokaler till lägenheter.

En annan utmaning, för hela landet

liksom för Köping, var den stora förändringen när det gäller flyktingsituationen.

Antalet mottagna flyktingar minskade något i Köping, i förhållande till tidigare år, förmodligen på grund av bristen på bostäder. Däremot ökade antalet ensamkommande flyktingbarn och -ungdomar. Det har inneburit en ökad ansträngning för framförallt skolan och social- och arbetsmarknad, men som man har klarat på ett mycket bra sätt. Genom ombyggnation har vi tillskapat nya platser för boende och i skolan har nya klasser skapats för att klara av situationen.

Den kanske största utmaningen är nu att klara av att tillgodose de ökande behoven inom ett flertal områden, och

främst de prioriterade förskola, skola och omsorg, i samklang med den ekonomiska utvecklingen för kommunen. Verksamheterna redovisade ett underskott i förhållande till budgeten för 2015 och kommunfullmäktige har gett samtliga verksamheter i uppdrag att redovisa hur det går att effektivisera samt samarbeta bättre, inom och mellan förvaltningarna, för att hålla nere kostnadsutvecklingen. Detta är en förutsättning för att kunna klara framtidens utmaningar samtidigt med balans i ekonomin.

Med gemensamma mål och utökat samarbete inom och mellan kommuner står vi bra rustade för framtida utmaningar. Ett stort tack riktas till all vår personal och förtroendevalda som varje dag gör sitt allra bästa för att kunna erbjuda våra invånare ett tryggt, gott och utvecklande liv i Köpings kommun!

Elizabeth Salomonsson
Kommunstyrelsens ordförande

"I flera avseenden handlar det dock om positiva utmaningar"

Ekonomifakta

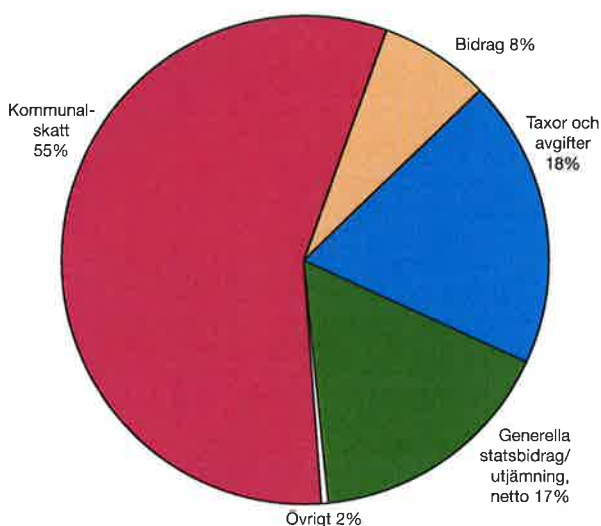
Resultat bättre än budget

Årets resultat före extraordinära poster blev 41,2 Mkr. Det budgeterade resultatet var 3,7 Mkr efter beslut i fullmäktige om justeringar. Resultatet motsvarar 3,0 procent av skatteintäkterna. Nämnderna visar ett underskott på -6,8 Mkr. Verksamhetskostnader inom finansförvaltning har överskott på 26,3 Mkr, och övrig finansiering ett överskott på 18,0 Mkr. Köpings kommun har även 2015 uppfyllt det lagstadgade balanskravet.

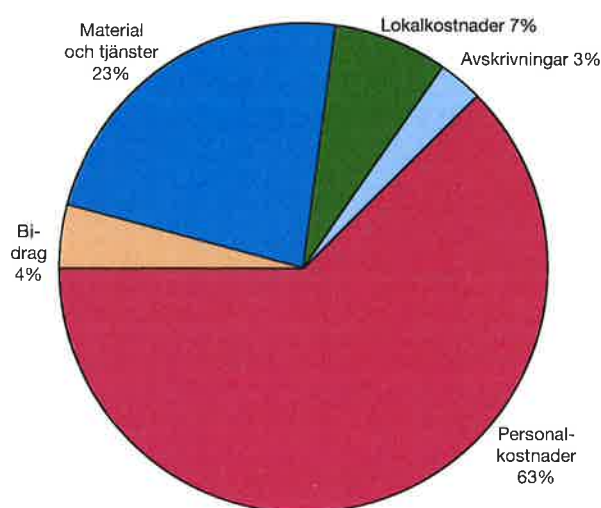
Årets intäkter och kostnader

I diagrammen visas hur de externa intäkterna och kostnaderna för året har intjänats och konsumerats. Resultaträkningen bygger på dessa intäkter och kostnader.

Varifrån kommer pengarna?

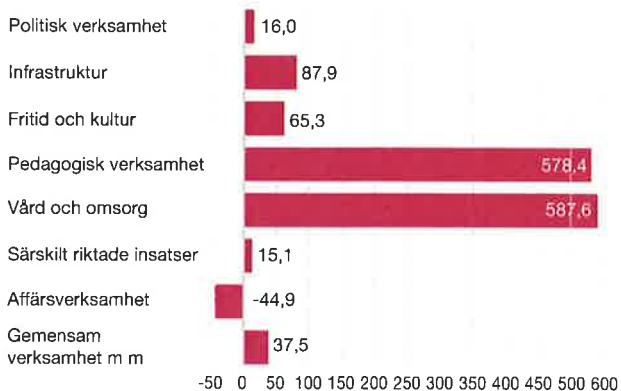

Vad används de till?

Vad kostar verksamheterna?

I nedanstående diagram visas nettokostnaderna indelade i huvudområden. I infrastruktur ingår kostnader för gator och vägar, parker, räddningstjänst, miljö och hälsa med mera. Särskilt riktade insatser består till största delen av arbetsmarknadsåtgärder. Under år 2015 uppgick kommunens nettokostnader för verksamheterna till 1 342,9 Mkr. I dessa kostnader ingår både skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet. De kommunala verksamheterna har kostat 33,3 Mkr mer under 2015 än under verksamhetsåret 2014, vilket motsvarar 2,5 procent.

Totalt 1 342,9

Till vad går min kommunalskatt?

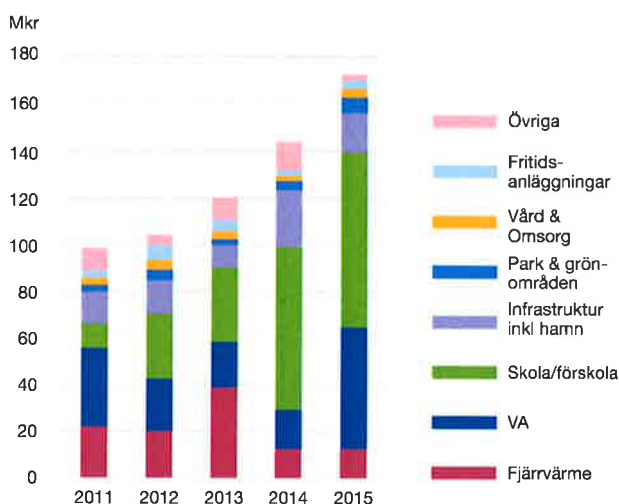
På varje intjänad hundralapp betalar vi Köpingsbor 22,16 kronor i skatt till kommunen och 10,88 kronor till landstinget. Den del av skatten som går till kommunen fördelar sig så här på olika verksamheter:

24,87	Vård och omsorg till äldre
19,14	Grundskola för 2 932 elever
13,75	Förskola och fritidshem för 2 191 barn
10,10	Insatser till funktionshindrade enligt LSS-LASS
9,82	Gymnasieutbildning för 918 elever samt vuxenutbildning för 360 elever
5,77	Insatser inom individ och familjeomsorgen
4,82	Kultur- och fritidsverksamhet
3,73	Kommunens övriga verksamheter
3,51	Skötsel av parker, gator samt 64 km cykelbanor m.m.
3,01	Försörjningsstöd (socialbidrag) till 684 hushåll
1,47	Räddningstjänst och civilförsvar
1,19	Politisk verksamhet och revision
1,10	Arbetsmarknadsåtgärder
0,68	Fysisk och teknisk planering
0,39	Miljö- och hälsoskydd
-3,34	Affärsverksamhet (kommunikation, fjärrvärme, vatten m.m.)

Årets investeringar

Investeringar kan kommunen göra för att bygga nya anläggningar eller köpa nya dyrbara inventarier som ska användas på längre sikt. Investeringar kan också göras för att ersätta inventarier eller för ombyggnationer. Årets investeringar uppgår till 171,0 Mkr, exklusive bidrag och andra inkomster. Under den senaste femårsperioden har Köpings kommun investerat 124 Mkr i snitt per år.

Årets investeringar per verksamhet

Årets större investeringar per projekt:

- Nybyggnad förskola vid Parkrinken, 27,1 Mkr
- Ombyggnad S:t Olovsskolan, 25,8 Mkr
- Energieffektivisering, Ullviskolan, 1,9 Mkr
- Ventilation, Ullviskolan, 7,3 Mkr
- Förskolemoduler, Krillan 1,8 Mkr
- Hamnen, 4,1 Mkr
- Åtgärder utmed Köpingsån, 1,8 Mkr
- Toppbeläggningar, 3,2 Mkr
- Kramstagatan, 1,4 Mkr
- Ringvägen-Furuvägen ombyggnad, korsning, 1,3 Mkr
- Kolsva centrum, 5,9 Mkr
- Omläggning ledningar, Östanås: Glasgatan-Torggatan, fjärrvärme 5,2 Mkr
- Övriga investeringar i fjärrvärme, 6,3 Mkr
- Filteranläggning vattenverk, vatten och avlopp, 39,0 Mkr
- Blåsmaskiner Norska, vatten och avlopp, 2,7 Mkr
- Kraftvägen, nyanläggning, vatten och avlopp, 2,0 Mkr
- Nytorpsvägen, ledningsförnyelse, vatten och avlopp, 1,9 Mkr
- Övriga investeringar i vatten och avlopp, 7,7 Mkr

Fem år i siffror

	2011	2012	2013	2014	2015
Folkmängd	24 807	24 854	25 237	25 376	25 557
Årets resultat, Mkr					
Kommunen	18,4	44,7	28,0	7,3	41,2
Koncernen	25,8	48,2	29,7	16,4	43,7
Investeringar, Mkr					
Kommunen	100,5	104,7	121,6	144,5	174,1
Koncernen	120,6	149,2	231,5	274,7	322,5
Verksamhetens intäkter & skatt, Mkr					
Kommunen	1 577,3	1 668,5	1 710,0	1 769,3	1 852,3
Koncernen	1 912,0	2 015,4	2 067,8	2 031,5	2 250,8
Balansomslutning, Mkr					
Kommunen	1 191,4	1 276,0	1 292,0	1 360,6	1 538,9
Koncernen	2 015,8	2 115,0	2 167,8	2 234,6	2 473,0
Soliditet, %					
Kommunen	57,3	57,0	58,5	56,1	52,3
Koncernen	38,0	39,0	39,0	39,0	37,0
Låneskuld Mkr					
Kommunen	110	110	70	100	170
Likviditet Mkr					
Kommunen	100,7	121,8	86,5	74,7	120,9
Koncernen	108,1	127,0	99,8	79,7	127,0

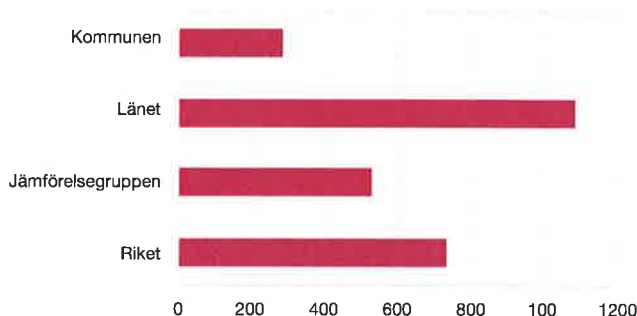
Bolagens redovisade resultat efter finansiella poster

Kommunen bedriver en del verksamhet i bolagsform. För att få en samlad bild av kommunens ekonomiska ställning görs en sammanställd redovisning. Årets resultat för koncernen Köpings kommun blev 43,7 Mkr.

Bolag, ägd andel i %	2011	2012	2013	2014	2015
Köpings Bostads AB, 100	7,4	5,7	3,8	9,5	9,7
Kungsörs Grus AB, 25	4,1	5,8	5,9	5,1	4,7
Mälarderhamnar AB, 45	2,6	-3,2	5,1	2,3	11,8
Västra Mälardalens Kommunalförbund, 56	3,6	3,2	1,1	0,4	-1,6

Köpings resultat i jämförelse med andra

I tabellen visas en jämförelse av resultatet för länet, riket samt en grupp av 20 likartade kommuner. 2013 års resultat visas då resultatet för 2014 inte ännu är tillgängligt. I tabellen visas kommunernas resultat per invånare inklusive jämförelsestörande poster. De jämförelsestörande posterna är främst återbetalning av sjukförsäkringsavgifter.

Kommunens organisation

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och väljs av invånarna vart fjärde år. I kommunfullmäktige beslutas bland annat om mål och budget för de kommunala verksamheterna.

I kommunens organisation ingår åtta politiska nämnder som fattar beslut inom sina respektive ansvarsområden. Till varje nämnd hör en eller flera förvaltningar med anställda medarbetare som genomför de politiskt fattade besluten. En förvaltningschef leder varje förvaltning. Vissa uppgifter är obligatoriska för kommunen, till exempel barnomsorg och äldreomsorg, medan andra uppgifter är frivilliga.

Kommunen driver en del av sin verksamhet i bolag eller kommunalförbund. Med kommunalt koncernföretag menas en juridisk person där kommunen har en andel på mer än 20 procent. I kommunalförbundet, som leds av en politisk direktion, samverkar Köping med grannkommuner, bland annat för att kunna säkerställa kompetens inom olika områden.

De kommunala råden är ett sätt för kommunens förtroendevalda att kommunicera och samverka med olika grupper av brukare i kommunen. I råden träffas representanter för olika organisationer, politiker och tjänstemän för att diskutera hur de berörda verksamheterna kan bli bättre.

Elizabeth Salomonsson,
kommunalråd

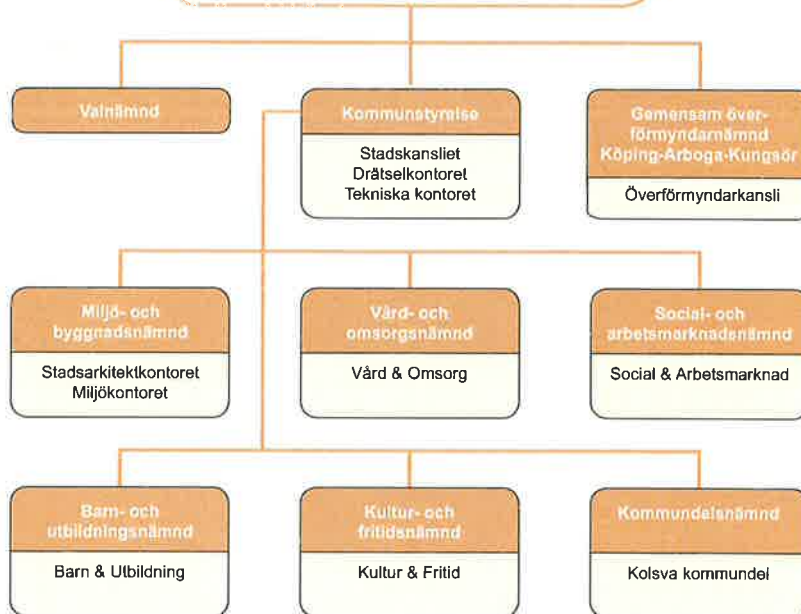
Carl-Inge Westberg,
kommunfullmäktiges
ordförande

Roger Eklund,
kommunalråd

Andreas Trygg,
kommunalråd

Rådgivande organ

- Brottsförebyggande råd
- Folkhälsoråd
- Pensionärsråd
- Handikappråd
- Cykelråd
- Ungdomsfullmäktige

**Kommunala bolag/
kommunalförbund inom
kommunkoncernen**

- Köpings Bostads AB, 100 %
- Västra Mälardalens Kommunalförbund, 56 %
- Kungsörs Grus AB, 25 %
- Mälarderhamnar AB, 45 %

**Övriga med kommunalt
ägarintresse**

- Mälarenergi Elnät AB, 14,7 %
- Kommunalförbundet Vafab Miljö, 8,2 %
- Gemensam nämnd för hjälpmedelsverksamhet Samordningsförbundet Västra Mälardalen
- Kommuninvest
- Folkets Hus
- Västra Mälardalen i samverkan

Kommunstyrelsens uppgifter

Kommunstyrelsen har många viktiga uppgifter som är bestämda i kommunallagen. Detta gäller inte minst ekonomiska frågor. Kommunstyrelsen har en så kallad uppsiktsplikt vilket innebär att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt de kommunala bolagen.

Kommunstyrelsen ska också bedriva omvärldsbevakning och uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att

uppsiktsplikten ska fungera i praktiken ansvarar kommunstyrelsen för att det finns styrdokument som kommunfullmäktige tar beslut om.

Kommunstyrelsen ansvarar också för att det finns bra modeller för uppföljning av kommunens verksamheter både när det gäller uppföljning av ekonomi och de kommungemensamma målen. En annan viktig uppgift är att se till att den interna kontrollen fungerar i kommunen. Syftet med den interna kontrollen är att säkra att verksamheten bedrivs effektivt och säkert.

Stående från vänster: Jonny Clefberg, S, Gunvor Sharp, M, Karl Ingström, L, Lena Vilhelmsson, S, Fredrik Andersson, SD, Carl-Inge Westberg, S, Karolina Glogowska, SD och Börje Eriksson, S.

Sittande från vänster: Ola Saaw, M, Roger Eklund (vice ordförande), S, Elizabeth Salomonsson (ordförande), S, Andreas Trygg, V, och Jenny Adolphson, C.

Året som gått - vår verksamhet

Barn och utbildning	8
Stöd och omsorg	11
Samhällsbygge, kultur & fritid.....	13
Miljö och teknik	15
Våra bolag.....	17

Många lokalbyten för förskolan

I mångt och mycket har olika lokalfrågor präglat verksamhetsåret för förskolan. I början av året invigdes den nya förskolan, Skogsborgen i östra delen av Köping. Skogsborgen har plats för cirka 135 barn och är utformad efter barnens behov och med en god arbetsmiljö för personalen.

Även förskolan Fyrklövern har öppnat med fyra avdelningar i Domherrens renoverade lokaler och förskolan Sagostugan har öppnat med sex avdelningar i moduler på sportfältet.

Modulen som tillhör Tallbackens förskola i Munktorp har utökats med en avdelning. I och med den utökningen löstes problemet med att det tidigare funnits för få förskoleplatser i Munktorp.

I Kolsva kommun del har antalet ansökningar till förskolan fortsatt att öka och därav finns lokalbehov för ytterligare förskoleplatser.

I övrigt har förskolans utvecklingsarbete med syftet att stimulera läs- och skrivutveckling bidragit till att barnens språkliga och kommunikativa förmåga har ökat på en del av förskoleverksamhetens avdelningar.

Trivselprogram bättrade på relationerna på grundskolan

Köpings kommuns skolor är väl rustade med behöriga lärare och rektorer, god elevhälsa samt ett centralt stödteam som stöttar både elever och personal. Trots detta visar läsåret 2014-2015 ett sämre resultat än föregående läsår. Andelen

elever som uppnått minst godkänt i alla ämnen ligger på 66,2 procent och det genomsnittliga meritvärdet ligger på 198 poäng.

Det som däremot har visat ett gott resultat för året är skolornas satsning på trivselprogrammet som har främjat lek och skapat goda relationer och därigenom gett färre konflikter på rasterna. Musikalen *Fifty Shades of Leif*, som Karlbergs skolans musikprofil årskurs nio satte upp, resulterade i en stor succé. Historien som eleverna skrivit själva handlade om en mans utveckling och resa genom modern musikhistoria. Eleverna spelade sju bejublade föreställningar, varav två för offentligheten, på tre dagar.

Lagom till höstterminen invigdes S:t Olovs skolans nyrenoverade huvudbyggnad. Renoveringen av huvudbyggnaden följdes under året av projektering och upphandling av entreprenör för kommande renovering av skolans annexbyggnad.

Elever på gymnasieskolan knöt kontakter med näringslivet

Under 2015 har gymnasieskolan haft ett nära samarbete med näringslivet vilket är mycket positivt för elevernas framtida yrkesliv eller fortsatta studier. I juni deltog bland annat avgångsklasserna på kommunens Företagsfrukost. Studenterna gavs värdefulla kontakter och fick många goda råd och tips från företagarna. Dess-

"Köpings kommuns skolor är väl rustade med behöriga lärare och rektorer, god elevhälsa samt ett centralt stödteam"

*Ny förskola
Nybygget Skogsborgen,
med plats för 135 barn,
invigdes i början av året.*

utom fick skolan besök i oktober av Svenskt Näringslivs ordförande, Jens Spendrup, och förre fordonseleven Marcus Morén.

Andelen elever som går vidare till högre studier har ökat, dock har andelen elever med examen inom 3 år minskat till 68,8 procent.

Hög måluppfyllelse på grund- särskola och gymnasiesärskola

Grundskolasärskolan och gymnasiesärskolan har påbörjat sitt arbete med den röda tråden. Detta är ett arbete som även kommer att fortsätta under flera år.

Båda skolformerna har under året präglats av en utvecklande lärmiljö som har bidragit till att

kunskapsmålen nås. Eleverna inom både grundskolasärskolan och gymnasiesärskolan visar upp en hög måluppfyllelse.

Musikskolan firade 70 år

Musikskolan firade 70 år som musikpedagogisk institution och har tagit ytterligare steg i att bredda sin verksamhet. Bland annat har dansarna profilerat sig i koreografiska verk och teatern har fungerat som utgångspunkt för diverse "skapande skola"-projekt och blivit ett värdefullt verktyg i grundskolan integrationsarbete.

Musikanterna har etablerat internationella kontakter och varit delaktiga i talangjakter och kulturmönstringar, samt bidragit i diverse musikal- och teaterproduktioner.

Kunskapsmålen nås

En utvecklande lärmiljö bidrar till att kunskapsmålen nås på grundskolasärskolan och gymnasiesärskolan.

Fakta om verksamheten	Antal 2013	Nettokostnad* kr 2013	Nettokostnad länet* kr 2013	Antal 2014	Nettokostnad* kr 2014	Nettokostnad länet* kr 2014	Antal 2015
Förskolebarn*	1 215	126 842	127 087	1 213	131 524	132 085	1 255
Fritidshemsbarn*	804	41 566	34 863	850	38 899	35 821	919
Förskoleklass*	290	59 182	52 143	308	64 870	52 411	289
Grundskoleelever*	2 374	95 318	96 709	2 484	96 111	97 852	2 592
Gymnasieelever *	930	125 644	117 775	892	135 038	123 840	918
Komvux, årsplatser *	300	40 570	39 435	332	41 543	35 594	343

*) Källa i SCB, Vad kostar verksamheten i din kommun?

Flyktingströmmen har skapat utmaningar

I Köpings kommun har en av de tydligaste effekterna av flyktingströmmen varit det stora antalet ensamkommande barn och ungdomar som har kommit till kommunen. Köpings kommun har avtal på att ta emot ett femtontal ensamkommande flyktingungdomar per år. Det faktiska mottagandet blev under 2015 mångdubbelt fler. Sammanlagt ansvarade kommunen för 115 barn och ungdomar vid årsskiftet, varav 95 kom under året och de flesta under hösten.

Detta har gett effekter på flera av kommunens verksamheter. När det gäller skolverksamheter så har högstadieskolorna tagit emot flest, men även gymnasieskolan har under året tagit emot ett stort antal nyanlända elever. Framför allt uppstod ett stort tryck att skapa klasser för nyanlända elevers språkintrödd under höstterminen.

Kommunen har också öppnat en tillfällig enhet inom individ- och familjeomsorgen för att tillgodose de krav som finns kring alla de delar som rör ett bra mottagande. Situationen har också inneburit en kraftigt ökad efterfrågan på särskilda yrkesgrupper såsom socionomer, beteendevetare och lärare i svenska för invandrare.

Nytt boende för ensamkommande flyktingbarn

Sedan tidigare driver kommunen ett framgångsrikt hem för vård och boende av ensamkommande flyktingbarn (HVB-hem) och redan i början av året planerades det för ett ytterligare ett hem för att tillgodose behovet av flera platser. De planerade och de befintliga platserna har dock inte tillgodosett de behov som växt fram under året. Därför har kommunen även anordnat och erbjudit ett tillfälligt vandrarhemsliknande boende.

Rekrytering av familjehem

Stora insatser har gjorts för att söka familjehem till yngre ensamkommande barn genom bland annat annonseringar i dagspress och informationsinsatser på kommunens webbplats och facebook-sida.

Svenska för nyanlända

Det ökade flyktingmottagandet har också inneburit fler sökande till utbildningen svenska för invandrare (SFI) och kommunen har strävat efter att kunna ta emot så många elever som möjligt

”Sammanlagt ansvarade kommunen för 115 barn och ungdomar vid årsskiftet”

Integration

Många söker till utbildningen svenska för invandrare (SFI). Kommunen strävar efter att kunna ta emot så många som möjligt.

Fakta om verksamheten

	Antal 2013	Nettokostnad kr 2013	Nettokostnad länet kr 2013	Antal 2014	Nettokostnad kr 2014	Nettokostnad länet kr 2014	Antal 2015
Personer i bostad med särskild service *	92	653 615	620 957	95	752 537	638 074	98
Hushåll med socialbidrag och kr/hushåll	815	45 910		719	43 334		684
Barn/ungdom i institution och kr/årsplacering	2,17	1 323 041		4,23	2 036 879		4,32
Barn/ungdom i familjehem och kr/årsplacering	43,11	224 194		50,45	222 517		49,76
Vuxna i institution/familjehem och kr/årsplacering	2,73	614 652		3,43	944 315		4,68

*) Källa i SCB, Vad kostar verksamheten i din kommun?

samt att utveckla utbildningen genom bland annat att kombinera studier med praktik.

Svenska för nyanlända akademiker (SFA)

Köping har länets första utbildning som är speciellt framtagen för personer som redan har en legitimationsgrundande medicinsk utbildning och är anpassad för att snabbt kunna få en svensk yrkeslegitimation.

Utbildningen har fått stor uppmärksamhet både i länet och landet och flera studerande har fått arbete inom sitt yrke. I oktober flyttade utbildningen in i efterlängttade nya lokaler på Köpings lasarett.

Kontaktskapande genom språkvänner och föreningsliv

I syftet att underlätta kontakter och ett positivt utbyte mellan nyanlända och redan etablerade Köpingsbor startade kommunen en språkvännersverksamhet under våren. Under året gjordes 9 matchningar vilket innebar att 18 personer fick möjlighet att knyta nya kontakter.

Studiecirklar, kurser och samarbete med föreningar

Det har också påbörjats ett samarbete med Kungsörs kommun och studieförbunden i syfte att skapa mötesplatser. Intresset hos gruppen nyanlända har blivit kartlagd och är presenterade för studieförbunden som kommer att ta fram kurser som riktar sig till nyanlända och svenskar. För att kunna erbjuda ensamkommande barn och ungdomar en aktiv fritid och en väg in i det svenska samhället har ett samarbete med Köpings idrottsföreningar inletts tillsammans med SISU.

Behoven av hemtjänst har ökat

Under årets första del pågick ett intensivt arbete med verksamhetsuppföljning av hemtjänsten.

Detta på grund av att hemtjänsten har ökat i volym med 30 procent, en ökning som under året har planat ut men alltså står kvar.

Satsningar som gör skillnad

I maj utlyste Köpings Vänstjänst en vänlig vecka för att locka flera personer att engagera sig i vänstjänsten som finns till för att minska isolering och ensamhet hos äldre i kommunen.

I slutet av augusti genomfördes en traditionsenlig trivselträff på Tunadal. Träffen lockade drygt 300 personer att komma på fika, lyssna på musik och framför allt att träffa vänner. Pensionärens trivselträff anordnas av kommunens aktivitetsteam på uppdrag av vård- och omsorgsnämnden.

Samarbetet med museet för att aktivera personer i demens genom konst - Möten med minnen - har fortskridit under året. Satsningen har fallit väl ut och är uppskattad.

Kolsvas äldreomsorg vann priset Årets hygienföredöme

Genom en engagerad ledning med tydliga krav och en organisation som tillåter och uppmuntrar varandra att följa rutiner och riktlinjer avslutade äldreomsorgen i Kolsva kommun del verksamhetsåret med att få utmärkelsen Årets hygienföredöme.

Uteplats lyfter Nygården året runt

Lagom till Nygårdens sommarfest invigdes en upprustad året-runt-terrass och mötesplats på Nygårdens äldreboende. Den nya utformningen är inte bara trivsamt utan har även bättre tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Uteplatsen har kommit till stånd genom Hjälpmedelsinstitutets projekt "Bo bra på äldre dar" och med hjälp av beviljade bidrag från Köpingsstiftelsen och stiftelsen Lambert Nilssons minne.

"...hemtjänsten har ökat i volym med 30 procent"

Hygienföredöme

I slutet av året kunde Kolsvas äldreomsorg fira att de vunnit utmärkelsen Årets hygienföredöme.

Förbättrad service till invånare

”Under året har statistiken visat en positiv trend med sjunkande antal våldsbrott och rån i kommunen.”

Konsumentrådgivningen har utökat sin service genom att med regelbundenhet följa med bibliotekets bokbuss till hållplatserna i Valskog och Munktorp och genom att hålla kvällsöppet i sina vanliga lokaler en kväll i veckan.

Vid årsskiftet startade en gemensam överförmyndarnämnd för Köping, Arboga och Kungsör med ett kansli bestående av tre handläggare som är placerat i Köping.

Information och kommunikation på invånarnas villkor

Under våren genomfördes en stor extern användarundersökning av kommunens webbplats i syfte av att få en bild av hur, och på vilka sätt, invånare vill använda koping.se. Undersökningen gjordes i samarbete med Arboga kommun och gav ett gediget underlag för kommande utvecklingsarbeten.

Undersökningen har under verksamhetsåret mynnat ut i flera förvaltningsöverskridande delprojekt i syfte att förbättra servicen på koping.se för att bättre kunna tillgodose användarnas behov. Delprojekten är de första av en rad framtida utvecklingsinsatser rörande kommunens digitala och sociala kanaler.

Satsningar på trygghet

Under året har kommunen satsat på att stärka tryggheten för invånarna. I november månad genomfördes sex stycken medborgardialoger i Köping centralt, Kolsva, Munktorp, Himmeta, Odensvi och Västra Skedvi med trygghet som tema. Under samma period erbjöds invånare att fylla i en trygghetsenkät via kommunens webbplats och facebooksida. Samma enkät delades också ut på samtliga medborgardialoger, samt till pensionärsrådet och ungdomsfullmäktige för att skapa en så bred bild som möjligt kring den samlade upplevelsen av trygghet i kommunen.

Ungefär samtidigt undertecknade kommunen

dessutom, tillsammans med polisen, ett dokument med trygghetsfrämjande åtgärder som ska genomföras på kort och på lång sikt i kommunen.

Under året har statistiken visat en positiv trend med sjunkande antal våldsbrott och rån i kommunen. Ett stort undantag var dock den våg av villainbrott som skedde under några veckor på våren.

Stora ekonomiska utvecklingsatsningar

I slutet av året beslöt ett enat fullmäktige att projektera för ett nytt inomhusbad och ny inomhushall. Byggstart väntas kunna ske efter årsskiftet 2017 och den nya anläggningen stå färdig i slutet av 2018. Den totala kostnaden väntas bli närmare 300 miljoner kronor vilket är den enskilt största ekonomiska satsningen någonsin i Köping.

EU-medel för utveckling av hamnarna

Med stor konkurrens beviljades Köping, tillsammans med Västerås och Mälardalen AB, EU-medel för att utveckla sina hamnar. Av över 600 ansökningar var det endast 34 som föreslogs beviljas medel. Ansökan omfattade 30 miljoner kronor för utredning och projektering under åren 2015-2017 med en möjlighet att få bidrag för 50 procent av det sökta beloppet. Västerås och Köping fick 15 miljoner kronor i bidrag för att utreda och projektera förstärkning av kajer, hantering av muddermassor, spåranslutningar och miljöåtgärder.

Bissen Brainwalk – nu även som välgörenhetsgala

I samband med den årliga Bissen Brainwalk-promenaden genomfördes för första gången en gala till förmån för välgörenhet i Tennishallen. Köpings kommun arrangerade detta tillsammans med Bissen Brainwalk-organisationen. Viktiga pengar samlades in till hjärnforskningen och

Miljövänligt
En cykelutställning på Hökartorget uppmuntrade köpingsborna att färdas miljövänligt.

Tillgänglig lekplats
Lekplatsen vid Scheeletorget fick en välbehövlig upprustning och är nu även tillgänglig för barn som är rullstolsburna.

sambandet mellan Bissen Brainwalk och Köping – kommunen där allting startade - stärktes.

Succé för ny kulturnatt

För första gången arrangerades Kulturnatten i Köping där ett brett urval av Köpings kultur skapade uppmärksamhet. 2 500 besökare tog del av olika former av kultur, film, konst, musik och mycket annat som bjöds runt om i centrum.

Museiutställningarna "Ska vi gifta oss", med bröllopskläder genom tiderna och "I kroppen min", en ung författare, journalist och musikers berättelse om sin resa mot livets slut, blev otroligt välbesökta. Köpings museum finns nu även publicerade inom Digitalt Museum.

I tid för sommarsäsongen publicerade turistavdelningen en sagobok med sagor och sägner som ska uppmuntra de yngsta till besök bland ortens sevärdheter. För de små anordnades också traditionsenligt ett barnkalas för alla femåringar i kommunen. 230 barn kom till rådhuset och trädfade kommunalråden, fikade och inte minst lärde känna spöket Hugo.

Festligheter för våra nya svenska medborgare anordnades för tjugonde gången i kommunen med ett traditionellt svenskt kaffekalas och underhållning.

Klimatveckan bjöd på aktiviteter för barn och elever

Vecka tretton stod klimat och miljö på agendan för barn och unga i kommunen. Under veckan fick de genom olika aktiviteter kunskap om hur vardagliga val påverkar vår miljö. De yngre barnen och eleverna utmanades i en kreativ tävling där det gällde att bygga en klimatsmart bil i storleken av en skokartong. Nära 450 barn deltog i tävlingen och till slut korades avdelningen Fjärilen på Fågelvägens förskola och klass 5 C på S:t Olovsskolan till vinnare i varsin kategori. De

äldre eleverna fick genom en föreställning med, och av, Erik Klinga från gycklargruppen Trix veta hur enkla förändringar i vardagen kan ge stora effekter på miljö och klimat.

För att öka kunskapen om svensk allemansrätt har också tre gymnasieklasser med ungdomar som är nyanlända fått bekanta sig med närområdets natur genom uteaktiviteter anordnade av miljökontoret.

Köpingsborna har även bjudits på en cykelutställning på Hökartorget med syftet att få fler invånare att välja ett miljövänligt alternativ. Förutom vanliga cyklar visades även elcyklar, trehjulingar och cykel med stödhjul upp som alternativ. Arrangemanget var en del av Europeiska trafikantveckan som har målet att få fler människor att välja gång, cykel eller kollektivtrafik.

Tioårsjubileum för skräpplockardagen

I april firades det tioårsjubileum för skräpplockardagen med skräpplockning, cheerleading och tipspromenad. Nästan tusen personer var anmälda till dagen, varav många var duktiga barn och elever från våra skolverksamheter.

Stora satsningar på lekplatser

Lekplatsen vid Scheeletorget fick en total upprustning under året. Dessutom utformades lekplatsen så att den nu är tillgänglig för barn som är rullstolsburna med ett underlag av platsbytt gummigummi och en rullstolskarusell. I upprustningen ingick ny belysning som gör att det nu går att leka där under de mörkare delarna av året. I övrigt är allt en blandning av gammal och ny lekutrustning.

Lekplatsen vid Stationsvägen i Kolsva fick också ett rejält lyft då hela lekutrustningen byttes ut och ersattes med en helt ny utrustning.

"...har även bjudits på en cykelutställning på Hökartorget med syftet att få fler invånare att välja ett miljövänligt alternativ"

2 500 besökare på Kulturnatten

Många olika uppskattade former av kultur, film, konst, musik och mycket annat bjöds runt om i centrum på Kulturnatten. Foto: Lennye Osbeck, Bärgslagsbladet.

”...Kolsva centrum har genomgått stora renoveringar”

Vacker sommarplantering fick uppskattning

Lagom till midsommar fick alla köpingsbor och besökare njuta av nya sommarvackra planteringar med ett tema inspirerat från Japan med planter som ska minna om gräs, bambu och lönn i kombination med blommor i rött, rosa, vitt och lime. Stenar och stockar var andra inslag i planteringarna, och på Stora torget stoltserade ett träd med nio japanska lyktor utrustade med ledlampor som tändes automatiskt på kvällstid.

Höst- och vinterplanteringar har lättat upp de mörkare årstiderna även i år. Omfattningen av planteringarna har varit lika stor som tidigare år och är ett mycket uppskattat inslag hos både turister och kommuninvånare.

En renoverad å-promenad och rustade murar

Å-promenaden renoverades under våren då bland annat staketet behövde lagas på några ställen. Bryggan var under arbetet stängd i olika etapper. Både stenmuren vid ån mellan Torggatan och ”Tunadalsbron” och muren i Kolsva centrum har genomgått stora renoveringar på grund av att de var i dåligt skick.

Kolsva centrum fick en make over...

2015 var året då Kolsvas centrumsorg fick ett riktigt lyft med nya utemöbler, belysningsstolpar

och planteringar, en renoverad mur med sittvänlig sten och en fontän med effektbelysning. Dessutom med en större sammanhängande yta underlättat för evenemang, torghandel samt för restauranger som vill ha uteserveringar.

Den befintliga parkeringen mellan centrumtorget och kommunalhuset samt parkeringen på andra sidan Bergslagsvägen mot kullen fräschades också upp. Kullen försågs med en ny gångväg och soffor samt en grillplats i närheten av björkarna.

...och Munktorp fick en ny bollplan

I slutet av maj fick Munktorp sin efterlängtda bollplan på Senstavägen. På planen går det att spela basket, bandy, fotboll, boule och andra spontanidrotter. Det finns också picknickbord och parkbänkar i anslutning till bollplanen.

Bandybanan fick tidsfrist genom nytt beslut

Under försommaren beslutade kommunstyrelsen att hädanefter inte spola den konstfrusna bandyplanen. Detta väckte dock en stark kämparglöd tillika starka protester hos KIS Bandy och hos köpingsbor.

Kommunstyrelsen lyssnade till detta och valde att omprioritera beslutet för att skapa en tidsfrist för idrotten. Det nya beslutet blev att se över möjligheterna att installera ett nytt hög- och lågspänningsställe samt ett nytt ammoniaklarm så att befintlig anläggning kan användas i ytterligare ett par år.

Tema Japan

Temat var Japan för årets sommarplantering. Planter som minner om gräs, bambu och lönn i kombination med blommor i rött, rosa, vitt och lime förgyllde utomhusmiljön.

Fakta om verksamheten

	2011	2012	2013	2014	2015
Beviljade bygglov	168	224	263	260	268
Antal markförsäljningar	11	5	4	11	13
Gång- och cykelvägar i km	59,5	60,0	61,8	63,2	64,0
Antal besök Karlbergsbadet	60 042	60 248	50 976	63 002	51 960
Antal besök Kristinelundsbadet	8 564	10 866	17 055	19 652	12 004
Antal besök Malmabadet	10 654	11 089	11 435	12 572	13 374
Antal besök biblioteken	112 826	120 133	116 292	122 386	116 099
Antal besök Köpings museum	3 310	6 747	3 640	4 186	6 787
Antal elever i musikskolan	443	452	445	443	447

Ett riktigt framgångsrikt miljö- och klimatår

Miljökontoret har under året fortsatt att på att öka kunskapen kring miljöfrågor och öka kännedomen kring sin verksamhet både internt, till allmänheten och till näringslivet.

I februari var farliga produkter i vardagen fokus. Då anlätades miljöjournalisten och författaren Katarina Johansson för att föreläsa vid två tillfällen om kemikalier i vardagen i syfte att öka medvetenheten om produkter som kan innehålla kemikalier som bland annat kan vara hormonstörande, allergiframkallande eller cancerframkallande. Föreläsningen gav också tips om hur det går att skydda sig från att utsätta sig och sin omgivning för onödiga kemikalier. En av föreläsningarna riktade sig till kommunens förskoleverksamheter och en var öppen för allmänheten.

För att stärka dialogen och kunskapen kring miljökontoret som tillsynsmyndighet har även två dialogträffar genomförts, en med målgruppen rektorer och förskolechefer och en riktad till livsmedelsbranschen.

Ny solkarta för solenergi

Under oktober lanserades en solkarta på webben där fastighetsägare kan se vilka tak som är lämpliga att installera solenergi på. Solkartan omfattar Köping, Kolsva, Munktorp och Malmön. För att ytterligare öka kunskapen kring fördelarna med solenergi anordnades det även en minimässa på Forum i ämnet. Cirka etthundra invånare kom och ville veta mer om att producera egen sol.

Många glädjande besked i externa mätningar

Under 2015 fick Köpings kommun många positiva resultat i mätningar rörande miljö och klimat. Bland annat blev kommunen sjätte bäst i landet när det gäller spillvärmeanvändning och är den kommun i Västmanland som använder mest spillvärme för att försörja bostäder och andra byggnader med värme och varmvatten. Detta, tillika ett gott samarbete med leverantörerna, är några av orsakerna till att kommunens fjärrvärmepriser kan hålla en låg nivå ur ett nationellt perspektiv. Femte lägsta pris i landet blev det hedervärda resultatet.

Året avslutades dessutom med en stor affär som ytterligare stärkte en konkurrenskraftig fjärrvärmeverksamhet i kommunen när Köpings kommun köpte Arboga Energi AB. I och med den affären ges stora förutsättningar för en framtida ökad miljövinster i regionen.

Köpings kommuns fordonspark släpper ut allt mindre koldioxid

Under året fick vi också det glädjande beskedet

att kommunens fordonspark har minskat koldioxidutsläppen med hela 65 procent under föregående år vilket är ett lysande resultat i jämförelse med många andra kommuner. Under 2015 har fordonsparken i Köpings kommun fortsatt att utvecklas till det bättre. Målet är att vara fossilfri år 2020.

Dessutom, sist men absolut inte minst, kom beskedet att Köpings kommun har avancerat rejält i tidningen Miljöaktuellt's årliga ranking – på plats femtio i landet. Resultatet är hela 153 platser bättre än 2014 års resultat då kommunen slutade på 203:e plats. Dessutom stoltserade Köping med en fjärdeplats i listan för varuproducerande kommuner.

Vindkraftsetablering i Odensvi stoppades

I våras beslöt samtliga åtta partier i kommunfullmäktige att inte stå bakom den planerade vindkraftsetableringen vid Odensvi. Därmed stoppades projektet eftersom kommunen har vetorätt i frågan. Samtidigt togs beslutet att kommunens gällande vindkraftspolicy, som togs fram långt innan projektet i Odensvi var aktuell, ska ses över och revideras.

Röjningar av skogsområden och planteringar

Karlbergsskogen genomgick en röjning i området närmast lasarettet i syfte att ta borta gamla och sjuka träd, göra området ljusare och mer tillgängligt, underlätta verksamhet för barn och elever samt förstärka de olika naturtyperna i skogen och bevara den biologiska mångfalden. Även Ullviskogen har gallrats för framtida bostadsområden och Skoftestaskogen har gallrats för att forbornen ska synas bättre som ett landmärke.

Trädplanen har fortskridit under året genom bland annat att Ullung-rönnar bytts ut mot Jättetuor längs med Hultgrensgatan. Längs Ullvileden har det planterats en rad med Rödek och på Stora torget sattes Pelarekar och längs med västra å-promenaden finns nu Himalayabjörkar och Praktmagnolior. Ett annat stort trädplanteringsarbete utfördes på kvarteret Hake där det planterades Prydnadskörbär, Kaukasisk vingnöt och Grå valnöt. Sammantaget planterades 67 träd under året.

Gator och vägar

Större beläggningsarbeten är gjorda på Dalvägen, Hemgårdsvägen, Fallvägen och Lars-Uno Lindbergs väg i Kolsva. I Köping har Fabriksgatan, en del av Ringvägen, Karl IX:s väg och Ågårdsgatan fått ny asfalt. Ett flertal gång- och cykelvägar har fått ny beläggning, bland annat alla parkvägar i

”...Köpings kommun har avancerat rejält i tidningen Miljöaktuellt's årliga ranking”

Fakta om verksamheten

	2011	2012	2013	2014	2015
Vattenförbrukning hushåll, liter per person och dygn	180	180	176	171	170
Antal vattenläckor	16	7	18	8	12
Antal kunder med fjärrvärme	1 488	1 503	1 516	1 517	1 551
Nya va-abonnenter	29	12	50	8	21

”...huvudgator, korsningar och rondeller behövde sandas 35 gånger och gång- och cykelvägar 25 gånger”

Bellanders Park. Vägen till Korslöts golfbana fick också en ny beläggning under 2015.

Vinterväghållning och barmarksunderhåll

Snömängden under året var någorlunda normal, men däremot var det halare än normalt vilket gjorde att huvudgator, korsningar och rondeller behövde sandas 35 gånger och gång- och cykelvägar 25 gånger. Totalt användes cirka 3000 ton sandningsmaterial.

Centrum har maskinsopats enligt plan två gånger per vecka, dessutom har samtliga ytor ”totalsopats” två gånger under året. Manuell centrumstädning har utförts av arbetsmarknadsavdelnings resursenhet. Ogräsbekämpning på hårdgjorda ytor har utförts till största delen med kemiska medel, men även genom mekanisk bekämpning samt genom ogräsbränning. Två försök har gjorts med hetvatten i olika tekniker men med blandade resultat.

Trafiksignaler och belysning

Delar av trafiksignalerna vid korsningen Ringvägen och Östanåsgatan har bytts ut. Hela styrenheten är nu utbytt och nya slingor är nedlagda i marken.

Seriebyten, utbyte av lampor i hela områden, har utförts på landsbygden samt i Kolsva.

På Midgårdsparkeringen har LED-strålkastare monterats, samt ett antal trafikarmaturer på den mindre intilliggande parkeringen. Vid Murnästaregatan har de vita klot-armaturer bytts ut till LED-armaturer. Även portalen har fått belysning med spotlights. Några övergångsställen har fått LED-armaturer, bland annat korsningen Järnvägsgatan-Glasgatan samt korsningen Ringvägen-Odensvivägen.

Snabba fakta om...

Fjärrvärme

- Resultatet blev bättre än budgeterat delvis beroende på mildt vinterväder och utökad spillvärmeleverans men också att Lantmännen

har slagit rekord i torkning av säd och det har bidragit till högre intäkter.

- Reservcentralerna är besiktade på grund av planeringsbehov av reservkraft inför framtiden.
- 190 stycken värmemätare har bytts ut mot det modernare systemet ”wireless Mbus”.
- En ny webbtjänst har publicerats där kunder själva kan läsa av statistik och fakturor.
- Äldre asbest- och betongkulvertar vid Östanåsgatan, Stora gatan, Glasgatan och Torggatan har bytts ut som ett led i arbetet att minska vattenläckage.
- Fem stycken mindre läckor har upptäckts och är åtgärdade på fjärrvärmenätet under året.
- En fjärrvärmekammare vid Karlsdalstorg har byggts om för att få bättre arbetsmiljö och säkerhet.
- Taket på ackumulatortanken har bytts ut på grund av sprickbildning och läckage.
- Ett läckage har åtgärdats på den stora biooljecisternen vid Norså.

Vatten och avlopp

- En tillbyggnad av vattenverket är påbörjad. Ett nytt borrhål är anlagt och en reparation och målning av pelare är utförda.
- På avloppsverket har lågspänningsställverk bytts ut och installation av nya blåsmaskiner gjorts.

Ledningsarbeten är gjorda i:

- Munktorp, Bålstavägen–Solhemsvägen, omläggning av VA-ledningar.
- Köping, Stora gatan och Nytorpsvägen, omläggning av vattenledning.

Minskade utsläpp

Fordonsparken i Köpings kommun minskade koldioxidutsläppen med hela 65 procent.

Året som gått – våra bolag

Här följer en kort presentation av de viktigaste händelserna i våra bolag och kommunalförbund som ingår i kommunkoncernen.

Köpings Bostads AB (KBAB)

Nybyggnation av totalt 81 lägenheter i kvarteret Hake pågår och inflyttning kommer att ske i två etapper under 2016. I Kolsva har ROT-renovering av totalt 74 lägenheter pågått under hela 2015 och beräknas vara klar under andra halvan av 2016. Under 2015 har arbetet med att minska energianvändning fortsatt. Projekt som har genomförts är bland annat byte av ventilation på Nordlund, installation av bergvärme på Sorbygården i Munktorp samt byte av ytterbelysning på Nygård. Under ROT-renoveringen i Kolsva har investeringar gjorts i ventilation med återvinning, energieffektivare fönster, samt tilläggsisolering av vindsutrymmen. Miljöarbetet fortsätter med fokus på energi, transporter, avfall, kemikalier, vattenförbrukning och radon. Alla verksamheter har gått över till grön el och firmabilar som drivs med fossilbränsle fasas ur.

Bygg- och underhållsprojekt under året:

- Utbyte av brandlarm vid Nygården samt Hagaberg/Ängslund.
- Ny miljöbod har byggts på Pungbovägen.
- Omläggning av tak har genomförts på Ica Nibble, St Olofsgatan 62, Virgatan 11, kvarteret Menja, Nygården, Förvaltningshuset samt Furuvägen 8.
- Ommålning av trapphus på Scheelegatan 19.
- Stammar, fönster, kök och badrum med mera har bytts på Björnstigen 13–15.
- Balkongerna på Ringvägen 57 har renoverats.
- Utbyte av garageportar på Bergslagsvägen samt på Nygård.
- Lekplats har anlagts på Kihlmansgatan.
- Utvändiga målning på Vivelgatan har genomförts.

KBAB-Service

Underhållsarbeten har utförts dels som planerade underhållsprojekt och dels som akuta underhållsåtgärder. Under året har energisparåtgärder samt ventilationsarbeten genomförts på Ullvigymnasiet. Samtliga yrkesgrupper har utifrån en kundenkät upprättat handlingsplaner per fastighet som ett led i att öka kundnöjdheten. Arbetet med att kvalitetssäkra utförandet av våra uppdrag för lokalvård och fastighetsskötsel påbörjades i slutet av året.

Köpings Kabel-TV

Året har präglats av en fortsatt utbyggnad av fibernätet inom täckningsområdet. Två nodhus har färdigställts för att möjliggöra fler fiberanslutningar. Samförläggning har skett med andra aktörer, bland annat för fiber mellan Köping och Odensvi och vidare mot Kolsva. Egen fiber mellan Köping och Munktorp har under hösten tagits i drift. Under året togs även beslut om engagemang i byggnation av fiber till landsbygd i

Himmeta-Bro. Sammantaget har 417 villor (268 året innan) anslutits till nätet under 2015. Stora investeringar har gjorts i aktiv utrustning i framför allt stamnätet för kapacitetsutökning. Kapaciteten mot Internet har även i år utökats för att täcka det ständigt ökande behovet. Även på bredbandsidan är efterfrågan god, 641 (496) nya kunder har tillkommit under 2015.

Kungsörs Grus AB (KGAB)

Kungsörs Grus AB har under året avtalat om nytt arrendeavtal med markägaren vid Nytorpsberget i Kungsör. Avtalet är långsiktigt och sträcker sig till 2045. Ansökan om nytt täcktillstånd är inskickad till mark- och miljödomstolen, tillståndet gäller för totalt 11 miljoner ton. Täcktillståndet för Hamre bergtäkt som beviljades 2014 överklagades men har vunnit laga kraft under året. Produktion och försäljning planeras starta våren 2016.

Mälarderhamnar AB (MHAB)

Under året ökade fartygshanteringen. Ökningen består främst av jordbruks- och skogsbruksprodukter, återvinning, det vill säga skrot, samt ökad containertrafik. Det stora importstoppet under sommaren för bränsle och kol märktes tydligt.

Under 2015 beviljades EU-ansökan för projektering av hamnutbyggnaden. Detta tillsammans med att en ny organisation sjsöatts har gjort att arbetet med att genomlysaffärerna för förbättrad effektivitet och lönsamhet har tagit ordentlig fart.

Hanteringen av Mälarenergis energibalar har utvecklats till ett upplägg som båda parter är nöjda och känner trygghet med. Bedömningen är att man har ett bra gemensamt grepp om vad som krävs för att verksamheten ska kunna fungera utan oönskade konsekvenser för omgivningen.

I Köping har bygget och driftsättningen av en traversanläggning för hantering av armeringsjärn slutförts under hösten. Nu behöver upplägget effektiviseras till planerad nivå.

I november sa styrelsen upp de lokala avtalen som har gällt med Svenska Transportarbetareförbundet. Uppsägningen har motiverats med de utmaningar som Mälarderhamnar och ägarna står inför.

Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF)

Nya lokaler för förbundets verksamheter togs i anspråk under hösten. Det ”gamla polishuset” har nu blivit den administrativa hemvisten för merparten av verksamheten.

Förbundet har under 2015 växt och fått utökade ansvarsområden inom bland annat it, pensionshandläggning och fakturaskanning. Under året har Surahammars kommuns it-enhet integrerats i it-verksamheten liksom pensionshandläggningen. Skanning av leverantörsfakturer har förts över från extern drift till förbundets regi, där 14 organisationers – kommuners och kommunala bolags – fakturer skannas.

Dialog förs med medlemskommunerna om ytterligare verksamhet som kan vara lämplig att utföras av förbundet.

Ansvar för insamling av hushållsavfall har förts tillbaka till kommunerna, som i sin tur har lämnat över ansvaret till det nybildade Kommunalförbundet VafabMiljö. Administration och kundkontakt kvarstår i förbundets regi.

Fakta om bolagen

	2014				2015			
	KBAB	KGAB	MHAB	VMKF	KBAB	KGAB	MHAB	VMKF
Årets resultat	9,5	2,4	1,7	0,4	3,5	3,3	1,7	-1,6
Omsättning	391,4	29,6	112,2	137,8	326,9	32,3	128,0	143,4
Soliditet	15,3	72,5	32,1	17,6	14,7	69,0	35,0	14,7
Antal årsarbetare	150	6	68	92	151	3	72	96

81 nya lägenheter
I kvarteret Håke byggde
Köpings Bostads AB totalt
81 lägenheter med inflytt-
ning under 2016.

Avfallsinsamling
Västra Mälardalens
Kommunalförbund
ansvarar bland annat för
insamlingen av hushålls-
avfall.

Athos
Athos, bogserbåt och
isbrytare i Köpings hamn
sedan 1982, är döpt efter
Athos Falk, som drev ett
handelshus i hamnen i
början av förra seklet.

Vår verksamhet – jämfört med andra

I Köpings kommun ska jämförelser vara en metod för att hjälpa till att bedöma kvaliteten i verksamheten. En undersökning som kommunen deltar i är kommunens kvalitet i korthet (KKiK). Där jämförs kommuner med varandra inom områdena tillgänglighet, trygghetsaspekter, delaktighet och information, effektivitet samt kommunen som samhällsutvecklare. 2015 deltog 234 kommuner i undersökningen. 40 olika mått används i jämförelsen.

Här redovisas hur Köping ligger till jämfört med andra kommuner samt hur utvecklingen sett ut det senaste året. För att ge en snabb och enkel överblick presenteras Köpings resultat i tre jämförelsegrupper. Siffran visar på Köpings resultat för måttet.

Vissa av dessa mått används även i uppföljningen av våra verksamhetsmål.

- Köping tillhör den tredjedel som har placerat sig högst
- Köping tillhör de som ligger i mitten
- Köping tillhör den tredjedel som har placerat sig lägst

- Utvecklingen det senaste året är positiv
- Ingen eller svårbedömd utveckling
- Utvecklingen det senaste året är negativ

Året som gått

	Resultat	Jämfört med oss själva	Jämfört med andra
Din kommuns tillgänglighet			
Andel kommuninvånare som får svar på en enkel fråga via e-post inom två arbetsdagar (%)	90		
Andel kommuninvånare som via telefon får svar på en enkel fråga (%)	48		
Andel kommuninvånare som upplever ett gott bemötande vid kontakt med kommunen via telefon (%)	79		
Öppettider utöver vardagar 8-17 på bibliotek, simhall och återvinningstation (antal timmar)	46		
Andel barn som fått plats på förskolan på önskat placeringsdatum, januari–juni 2015 (%)	61		
Väntetid i snitt för barn som inte fått plats inom förskolan på önskat placeringsdatum, jan-juli 2015 (dagar)	25		
Väntetid i snitt för att få plats på äldreboende (dagar) 1)	46		
Handläggningstid i snitt för att få försörjningsstöd vid nybesök, januari–juni 2015 (dagar)	21		
Trygghetsaspekter i din kommun			
Hur trygga kommuninvånarna känner sig i Köping (antal poäng av 100)	43		
Antal olika vårdare i snitt som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar (antal personer)	16		
Antal barn i snitt per årsarbetare i förskolan, oktober 2015, planerad tid (antal barn)	5		
Antal barn i snitt per årsarbetare i förskolan, oktober 2015, faktisk tid (antal barn)	4		
Din delaktighet och kommunens information			
Hur god kommunens information på webbplatsen är (% av maxvärde)	83		
Hur väl kommunen möjliggör för kommuninvånarna att delta i kommunens utveckling (% av maxvärde)	80		
Hur väl kommuninvånarna upplever att de har inflytande över kommunens verksamheter (antal poäng av 100)	42		
Din kommuns effektivitet			
Kostnad för ett inskrivet barn i förskolan, (tkr per barn och år)	132		
Elevernas resultat i de nationella proven i årskurs 6, våren 2015 (% som klarat Skolverkets kravnivå)	87		
Elevernas resultat i de nationella proven i årskurs 3, våren 2014 (% som klarat Skolverkets kravnivå)	64		
Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till något nationellt program på gymnasiet, våren 2015 (%)	81		
Elevernas syn på skolan och undervisningen i årskurs 8 (% positiva svar)	76		
Hur effektiva kommunens grundskolor är utifrån kostnad per meritpoäng (kronor per elev)	405		
Andel av kommunens gymnasieelever som fullföljer gymnasiet inom 4 år, våren 2015 (%)	79		
Kostnad för de elever som inte fullföljer ett gymnasieprogram (tkr per elev)	28		
Vilket serviceutbud som erbjuds inom särskilt boende, (andel av maxpoäng)	64		
Kostnad för en plats i särskilt boende, (tkr per år och plats) 1)	–		

	Resultat	Jämfört med oss själva	Jämfört med andra
Hur nöjda brukarna är med sitt särskilda boende (% mycket nöjd/ganska nöjd)	74	↘	■
Vilket omsorgs- och serviceutbud som erbjuds inom hemtjänst, (andel av maxpoäng)	55	↘	■
Kostnad per brukare inom hemtjänst (tkr per år och brukare) ¹⁾	-		
Hur nöjda brukarna är med hemtjänsten (% mycket nöjd/ganska nöjd)	91	↗	■
Vilket serviceutbud som erbjuds inom LSS grupp- och serviceboende (% av maxpoäng)	84	→	■
Andelen ungdomar som inte återkommit ett år efter avslutad insats/utredning, januari-juni 2013 (%)	97	↗	■

Din kommun som samhällsutvecklare

Andelen förvärvsarbetsande i kommunen (%)	77	↗	■
Andelen invånare som någon gång under året fått ekonomiskt bistånd (%)	6	↗	■
Antal nyregistrerade företag per 1 000 invånare, januari-juni 2015	3	↘	■
Företagsklimat enligt SKL:s "Insikten". Rankning av helhetsbedömning av myndighetsutövning enligt enkät.	68	→	■
Sjukpenningtalet bland kommunens invånare, (utbetalda dagar per person och år)	10	↘	■
Andelen återvunnet material av hushållsavfall, (%)	38	↗	■
Andelen miljöbilar i kommunorganisationen (%)	46	→	■
Andel inköpta ekologiska livsmedel i kommunen, januari-juni 2015 (%)	28	↗	■
Hur väl kommuninvånarna upplever att Köping är en attraktiv plats att leva och bo i, (poäng av 100)	55	↘	■

1) På grund av byte av IT-system kan inte måtten redovisas. 2013 tillhörde Köping "gul" respektive "grön" grupp.

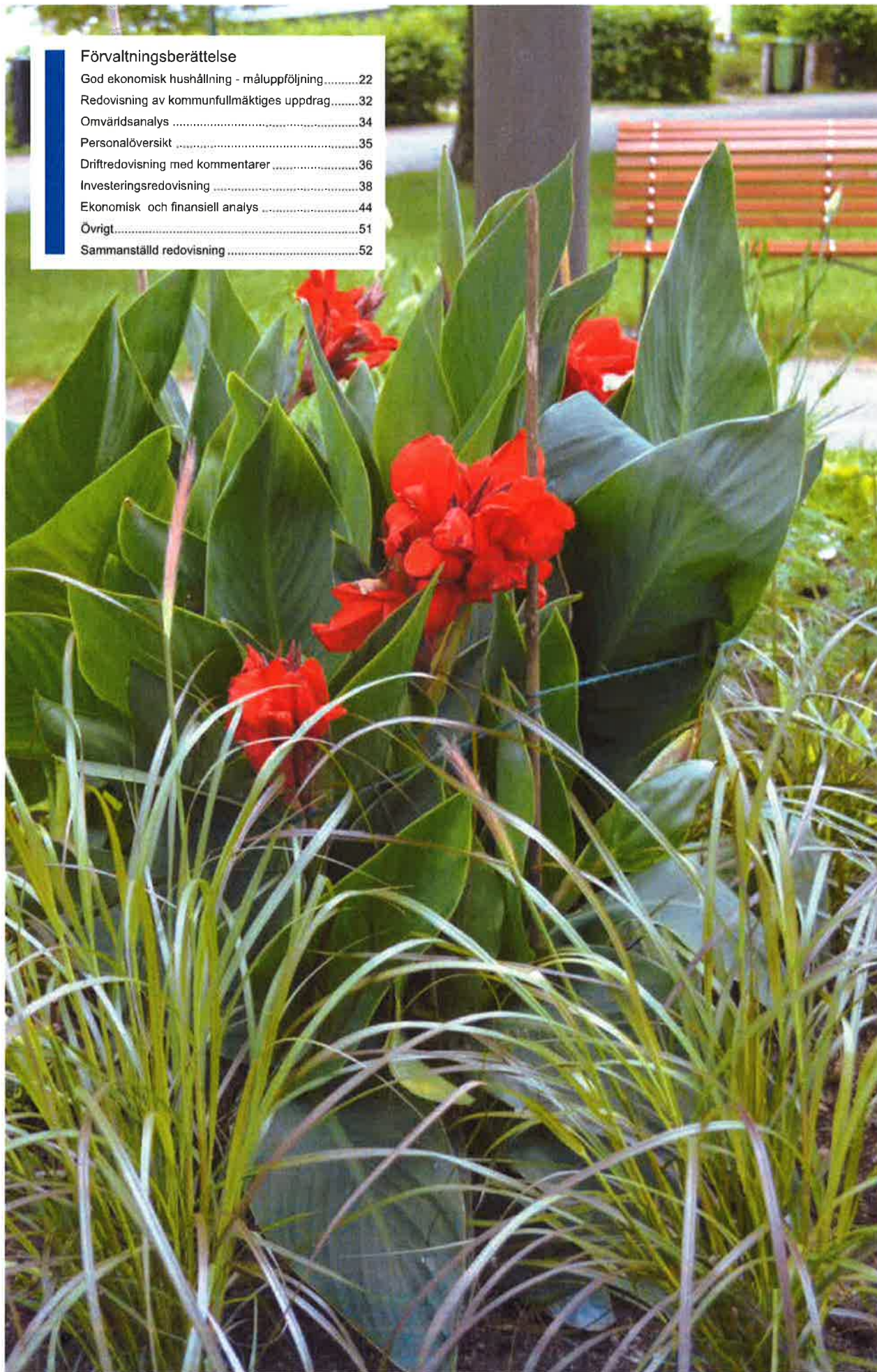
Jämförelse av Köpings resultat i grupper

Figuren visar på hur Köpings resultat fördelar sig i de olika grupperna. Årets resultat har förstärkt de senaste årens trend. En förskjutning sker mot att Köping får en lägre andel där vi placerar oss i den översta tredjedelen. =I jämförelse med oss själva har resultatet förbättrats eller lika på 17 av måtten och försämrats på de övriga.

Förvaltningsberättelse

God ekonomisk hushållning - måluppföljning	22
Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag	32
Omvärldsanalys	34
Personalöversikt	35
Driftredovisning med kommentarer	36
Investeringsredovisning	38
Ekonomisk och finansiell analys	44
Övrigt	51
Sammanställd redovisning	52

God ekonomisk hushållning – Måluppföljning

Köpings kommun har nio stycken kommungemensamma mål som utgår ifrån en gemensam målbild. Till varje mål har kommunfullmäktige formulerat en text där det framgår vad de vill att kommunen ska uppnå och i vilken inriktning kommunens verksamheter ska arbeta. Till varje mål finns indikatorer som visar hur väl målet är uppnått. Vid värderingen av måluppfyllelsen görs en sammanvägd bedömning av målets indikatorer. Vid bedömning om kommunen uppnått god ekonomisk hushållning görs först en bedömning om det finansiella målet är uppnått, som i sin tur ställs mot en samlad bedömning av de kommungemensamma verksamhetsmålen.

Kommunallagen anger att kommunerna ska bedriva sin verksamhet så att god ekonomisk hushållning uppnås. Lagen säger också att det ska finnas mål uppsatta både ur ett finansiellt perspektiv och ur ett verksamhetsperspektiv. God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen visar på god måluppfyllelse samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda. Sammantaget skapar dessa mål förutsätt-

ningar för en god utveckling i Köpings Kommun.

God ekonomisk hushållning i Köpings kommun ska utgå från de kommungemensamma målen som antagits av kommunfullmäktige. Målen ska utifrån det finansiella perspektivet som grund ange önskad inriktning, omfattning och kvalitet i verksamheten. Det finansiella perspektivet ska utgå ifrån långsiktighet samt förmåga att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar på kort och medellång sikt.

Sammanfattande bedömning

De finansiella målen har uppnåtts vilket är en förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning. Av de nio verksamhetsmålen har åtta kunnat följas upp. Av dessa har två mål uppfyllts helt och resterande målen görs bedömningen att det inte uppfyllts. I jämförelse med tidigare år har måluppfyllelsen för verksamhetsmålen sammantaget försämrats vilket bör uppmärksammas. Trots detta blir den sammantagna bedömningen att kommunen delvis uppnått god ekonomisk hushållning, utifrån att det finansiella målets utfall är gott och förbättrats jämfört med tidigare år.

Kommungemensamma mål

Övergripande finansiellt mål

Kommungemensamma verksamhetsmål

En kommun med hög kvalitet

En kommun med inflytande och bra information

Trygghet i livets alla skeenden

Aktiv fritid och bred kultur för alla

Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat

Attraktivt boende

Arbete och näringsliv

Alla barn och ungdomar ska ha goda uppväxtvillkor

Vi ska ge barn och ungdomar kunskaper för livet

Sammanfattning av måluppfyllelse 2015

Målet är uppnått

Målet är inte uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Målet är uppfyllt

Målet är uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Målet kan inte bedömas

Målet är inte uppfyllt

Övergripande finansiellt mål

Kommunens övergripande finansiella mål är att ha en ekonomi i balans. För att ha beredskap att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar, ska kommunens

ekonomiska resultat årligen motsvara minst 0,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

Indikatorer

Kommunens ekonomiska resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag.

2013

2014

2015

2,2%

0,6%

3,0

§

Måluppfyllelse

Målet är uppnått

Indikatorn för årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning uppgår till 3,0 procent och visar på att målsättningen för att möta konjunkturförändringar och ändrade

förutsättningar uppnåtts. Under den senaste femårsperioden har måttet i genomsnitt varit 2,2 procent.

Mål – En kommun med hög kvalitet

Kommunfullmäktiges måltext

Kommunens verksamhet ska vara effektiv och ha en hög kvalitet med medborgarfokus, tillgänglighet och god service. Ett bra bemötande från alla medarbetare är avgörande för hur

vår service och våra tjänster uppfattas av dem vi är till för. Äldre och personer med funktionsnedsättning ska känna att de får ett gott bemötande av engagerad personal

Indikatorer	2013	2015	2015
Att andelen medborgare som är nöjda med kommunens verksamhet och åtagande ökar	-	58	55
Att andelen medborgare som är nöjda med bemötande och tillgänglighet ska öka	-	58	58

Måluppfyllelse

Målet är inte uppnått

Resultat

Målet följs upp genom SCB:s medborgarenkät som görs varje år. Då indikatorerna inte påvisar någon förbättring så är målet inte uppfyllt.

Händelser

Systematiskt kvalitetsarbete och 3T

Kontinuerligt förstärker vi begreppet 3T, ”trevlig, trovärdig och tillgänglig”, som också kan betraktas som organisationens värdegrund.

Samtliga förvaltningar arbetar med kvalitetsutveckling av verksamheten vilket innefattar förbättring av rutiner, ökad tillgänglighet, förbättring av kommunikation och information med mera. Den kommunövergripande kvalitetsgruppen med representanter för alla förvaltningar finns kvar, men arbetet har under andra halvåret tappat fart eftersom vi saknar ledningsresurs för gruppen. Under året har gruppen bland annat arbetat med utveckling av internkontrollen vilket fungerat bra.

Utbildningsinsatser

Under året har utbildningar genomförts inom arbetsmiljöområdet, ledarutveckling och medarbetarsamtal.

Kompetensförsörjning

Att klara kompetensförsörjningen är en strategisk fråga och en nyckel till att vi ska klara vårt uppdrag gentemot kommuninvånarna. Ett kommungemensamt arbete har påbörjats utifrån att vi måste arbeta med förbättringar av vårt arbetsgivarvarumärke. Flera förvaltningar arbetar också systematiskt för att klara personalförsörjningen via förnyade rekryteringsformer samt förbättringar för att behålla den personal vi har.

Övriga bedömningar och värderingar

Eftersom alla förvaltningar bedriver ett kontinuerligt kvalitetsarbete och i sina åtgärdsbeskrivningar påvisar förbättringar är det lite förvånande att indikatorerna inte visar på förbättrat resultat. Detta är något som måste analyseras under innevarande år så att vi kan göra justeringar och förbättringar.

Mål – En kommun med inflytande och bra information

Kommunfullmäktiges måltext

Kommuninvånarna ska känna att de är informerade, delaktiga och har inflytande. Invånares och brukares synpunkter

är viktiga för att förbättra verksamheten. Vi ska verka för att fler invånare tar del i kommunens demokratiska utveckling.

Indikatorer	2013	2014	2015
Att andelen medborgare som är nöjda med insyn och inflytande i kommunens beslut och verksamheter ökar	-	43	42
Att invånarnas deltagande i kommunvalet ökar		80,9	

Måluppfyllelse

Målet inte är uppnått

Resultat

Målet följs upp genom SCB:s medborgarundersökning samt deltagandet i kommunvalet. Andelen kommuninvånare som är nöjda med insyn och inflytande i beslut och verksamheter har sjunkit något vilket gör att målet inte är uppnått.

Händelser

Webbplatsen och sociala medier

Kommunikationen via webb och sociala medier har förbättrats vilket märks i form av positiva reaktioner från våra läsare och de som ställer frågor till oss. Antalet gillare på kommunens Facebooksida har ökat med 250 stycken till totalt 2 033 stycken.

Toppnyheter i redaktionell media har varit nyheter gällande fastigheter, boende, vindkraft, E18, fallolyckor hos äldre samt den konstfrusna bandybanan.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Alla chefer har fått utbildning med arbetsmiljölagen som grund. Användningen av systemet för tillbud och arbetsskador har förbättrats.

Medborgardialoger

Under året har vi genomfört medborgardialoger tillsammans med polisen på temat trygghet. Vid dessa dialoger har också andra frågor tagits upp och dialoger har genomförts i alla

kommundelar. Enkäter har också delats ut vid dialogerna samt även lagts ut på webben för besvarande.

Stadsarkitektkontoret har haft informationsmöten inför kommande planarbeten och miljökontoret har haft dialogträffar med verksamhetsutövare.

Brukardialoger

I princip alla förvaltningar har en bra brukardialog och kommunikation. Skolornas webbplatser fungerar väldigt bra och det finns länkar till relevant information. Vård- och omsorg har nya rutiner för anhörigstöd och personalen utbildas regelbundet i framtagandet av genomförandeplaner. Kolsva kommun del har öppna nämndsmöten samt kommunicerar också via exempelvis Öppet hus, Kommunalsnytt samt Facebook.

Utbildning av samhällskommunikatörer

Under året avslutades den gemensamma satsningen, tillsammans med Arboga och Kungsör, på utbildning av samhällskommunikatörer som ska hålla i samhällsorientering för nyanlända. Syftet var att ge samhällskommunikatörerna en bredare och fördjupad kunskap om samhället för att stärka deras roll och pedagogiska förmåga.

Övriga bedömningar och värderingar

Den sammantagna bilden enligt förvaltningarnas bedömning är att kommunikation och information förbättrats. Resultat av olika brukarundersökningar ligger också till grund för ständiga förbättringar.

Mål – Trygghet i livets alla skeenden

Kommunfullmäktiges måltext

Den upplevda tryggheten är viktig för alla människor. Det förebyggande arbetet, fysisk planering samverkan mellan myndigheter, organisationer och enskilda stimulerar till att

var och en tar ansvar för den gemensamma tryggheten. Äldre och personer med funktionsnedsättning ska känna sig trygga i sitt boende och i sin omgivning och ha tillgång till den vård de behöver. Människor i behov av stöd och bistånd ska få sina behov tillgodosedda.

Indikatorer	2013	2014	2015
Att medborgarnas upplevda trygghet ökar	-	45%	43%
Att andelen äldre och funktionsnedsatta som anger att de känner sig mycket trygga i sitt boende ska öka	49%	44%	44%
varav boende hemma med stöd av hemtjänst	52%	46%	49%
varav särskilt boende	46%	42%	39%

Måluppfyllelse

Målet är inte uppfyllt

Resultat

Målet följs upp genom SCB:s medborgarundersökning samt Socialstyrelsens brukarenkät för personer som är äldre eller har en funktionsnedsättning. Medborgarnas upplevda trygghet har minskat jämfört med tidigare undersökning. Detsamma gäller också särskilt boende. Tryggheten bland de som har hemtjänst ökar medan resultatet för personer som är äldre eller har en funktionsnedsättning är oförändrat.

Händelser

Samarbetet med polisen fungerar bra och fortsätter att utvecklas både inom ramen för verksamheten i Brottsförebyggande rådet samt övriga aktiviteter. Kommunen har också samarbetat med polisen när det gäller framtagande av deras trygghetslöften gentemot kommunens invånare. Under året har vi, tillsammans med polisen, genomfört medborgardialoger i alla kommundelar på temat trygghet.

Inom den kommunala verksamheten görs en mängd aktiviteter inom trygghetsområdet. Bland annat kan nämnas trivselprogram i skolan, bemötande i vård- och omsorgsverksamheten samt familjefridsprojekt inom social- och arbetsmarknad.

Övriga bedömningar och värderingar

Den upplevda tryggheten i Köpings kommun påverkas av många fler faktorer än de som kommunen råder över. Medias sätt att rapportera har stor påverkan. Vi behöver arbeta vidare med att fånga upp kommuninvånarnas engagemang och synpunkter i att skapa en tryggare kommun vilket vi också gjort på ett bra sätt under året.

Sammanställningen av de enkäter som gjorts kommer också att ge oss underlag och indikationer på vad som behöver prioriteras framöver.

Mål – Aktiv fritid och bred kultur till alla

Kommunfullmäktiges måltext

Möjligheter till en aktiv fritid och att ta del av olika sorters kulturupplevelser berikar livet liksom närhet till natur- och

rekreationsområden. Vi ska stödja föreningslivets olika aktiviteter och våra anläggningar ska vara funktionella, tillgängliga och väl anpassade.

Indikatorer	2013	2014	2015
Att medborgarnas nöjdhet med kultur och fritidsmöjligheterna ökar	-	57	58

Måluppfyllelse

Målet är uppnått

Resultat

Utvärderingen av målet utgår från SCB:s medborgarundersökning. Då medborgarnas nöjdhet med kultur och fritidsmöjligheter har ökat mellan åren är målet uppnått.

Händelser

Integration

Köpings idrottsföreningar har tillsammans med SISU och kommunen arbetat för att ge våra nyanlända ungdomar en aktiv fritid. Till exempel har kontakter skapats med Köpings Boxningsklubb, Wahlsta Fotbollsklubb och Köpings Fotbollsörening. Ett samarbete över kommungränser har under året inletts för att skapa fler mötesplatser där svenskar och nyanlända i studiecirkel kan samlas kring aktiviteter och gemensamma intressen. Verksamheten Språkvän startade under året och innebär att kontakter knyts mellan etablerade svenskar och nyanlända. Språkcaféer och läsfrämjande aktiviteter genomförs inom flera förvaltningar.

Programverksamhet och aktiviteter

Programverksamheten i kommunen är omfattande. Fritidsgården har inom sin verksamhet startat program för att stärka flickor, till exempel via teaterprojekt, föreläsningar och samtal. Projekt för äldre, Möten med minnen har genomförts inom demensvården och inom äldreomsorgen genomfördes

konstprojekt och Ipad-utbildningar. Inom Vård & Omsorg har en mängd arrangemang genomförts på boenden och olika mötesplatser. Även Kolsva kommunedel har startat ett flertal aktiviteter inom äldreomsorgen. Tekniska kontoret deltar i olika arrangemang och därtill smyckar staden med olika blomsterarrangemang.

Arrangemang

Kulturmatten genomfördes för första gången 2015. Resultatet var mycket gott, cirka 1 100 personer besökte de olika aktiviteterna. "Kultur i skolan", ett samarbete mellan Kultur & fritid och Barn & Utbildning, fortsätter med en mängd arrangemang som samtliga elever i grundskolan får ta del av. Samarbetet inom länet fortlöper med teater och musik för unga.

Övriga bedömningar och värderingar

Medborgarundersökningen visar att medborgarnas nöjdhet med kultur- och fritidsaktiviteter har ökat. I Kolsva genomförs regelbundet brukarundersökningar inom avdelningarna simhall, ungdomsgård och bibliotek.

I förvaltningarnas utvärdering av målen kan avläsas att fyra av fem mål anses uppfyllda och ett mål delvis uppfyllt. Inom Vård & Omsorg planeras för utvistelse för den enskilde. Inom särskilt boende har 97 procent en genomförandeplan där utvistelse ingår.

Mål – Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat

Kommunfullmäktiges måltext

För ett bra liv behöver vi en natur med frisk luft och rent vatten. Vi ska värna miljön och hushålla med energi- och

naturresurser i vår verksamhet. Vi ska skydda och vårda naturen och med förebyggande arbete minska föroreningar och klimatpåverkan. Vi ska samarbeta med de som bor och verkar i kommunen för en bättre miljö.

Indikatorer	2013	2014	2015
Att energiförbrukningen per m ² i kommunens lokaler minskar (kWh/m ²)	233	226	220
Att kommunens placering i tidningen Miljöaktuellt mätning stiger	203	209	50
Att cykelåkandet ökar i kommunen	-	-	173 499

Måluppfyllelse

Målet är uppnått

Resultat

Av målets tre indikatorer visar två en positiv utveckling. Energiförbrukningen i kommunens lokaler fortsätter att minska och kommunens placering i Miljöaktuellt kommunrankning har stigit från plats 209 till plats 50. Målets tredje indikator som visar om kommunens invånare är mer benägna att cykla kan

ännu inte utvärderas.

Den sammantagna bedömningen är att målet är uppnått utifrån målets tre indikatorer, det miljöarbete som beskrivs under rubriken händelser, samt övriga aktiviteter som genomförs inom ramen för miljöledningssystemet.

Händelser

Insatser som minskar energianvändningen

Satsningar på energieffektivisering av byggnader, gatubelysning samt betecendefrågor resulterar i minskad energianvändning. Exempel på detta är styr- och reglertekniska åtgärder vid Ullvigymnasiet, byte från oljepanna till det bergvärme vid äldreboendet i Munktorp samt att delar av gatubelysningens kvicksilverlampor har ersatts med LED-lampor. Köpings Bostads AB har under året gjort ett flertal besök ute i verksamheterna för att informera och tydliggöra för personalen hur de själva kan bidra till att minska energiförbrukningen.

Solen som energikälla

I Köpings kommun har vi goda solförhållanden och det är möjligt att installera solenergi på många tak. Solkarta Köping är en digital karta som guidar dig som är intresserad av om ditt tak är lämpligt att installera solpaneler på. I samband med lanseringen av solkartan arrangerandes en Solelsmässa där kommunens energirådgivare föreläste för allmänhet och företag om energibesparande åtgärder samt solenergi.

Även kommunen har en inriktning på att använda solenergi i kommunala fastigheter i form av solpaneler på tak. Beslut om detta finns bland annat vad gäller S:t Olovsskolans renovering och finns också med i projekteringen för ny idrottshall och badhus.

Mål om ekologiska livsmedel har uppnåtts

Målet att 25 procent av livsmedelsinköpen ska bestå av ekologiska livsmedel har uppnåtts under 2015. Måltidsservice nådde 26,7 procent, förskolan 46,3 procent och siffran för hela kommunen blev 28,7 procent. Målet gäller procent av inköpsvärdet.

Miljö och teknik på schemat

Efter höstens beslut om att starta projektet KomTek Köping anställdes en verksamhetsledare som arbetat med förberedelser för att komma igång med verksamheten. Målet, vilket nåddes var att erbjuda tekniklektioner för elever i årskurs 3 och 5 under vårterminen 2016. KomTek är en kommunal teknik- och entreprenörskola i samarbete med näringslivet där elever får arbeta praktiskt med teknik med syftet att väcka intresset för teknik.

Klimatveckan har sedan några tillbaka genomförts i samband med den internationella klimatmanifestationen Earth Hour. Flera aktiviteter genomfördes bland annat hade elever i åk 6-9 och gymnasiet möjlighet att se gyckelgruppen Trix föreställning En bit på väg. En föreställning om klimatet, hur man kan agera lokalt för att påverka globalt.

Tjänsteresor med miljö i fokus

Merparten av våra tjänsteärenden inom tätorten kan göras med cykel och för att uppmuntra till detta har flera förvaltningar fortsatt att köpa in fler tjänstecyklar och cykelhjälm.

Kommunens fordonsflotta fortsätter också att öka andelen miljövänliga bilar. De bilar som ur miljösynpunkt är sämst ersätts så långt möjligt med bilar som drivs med förnyelsebara drivmedel. Bilpoolen har under året utökats med ytterligare biogasbilar, vilka finns utplacerade så att alla förvaltningar nu kan boka poolbil. Under året påbörjades prov med Ecopar, ett alternativ till diesel men med lägre koldioxidutsläpp.

Naturupplevelser

Cyklens dag arrangerades via turistbyrån. Turistbyrån har också producerats en sagobok. Boken innehåller gamla sagor om jättar och gömda skatter och lockar med att besöka kommunens naturreservat och fornlämningar.

KUJ Banvallsprojektet är avslutat och en cykelväg finns nu från Kolsva till kommungränsen mot Skinnskatteberg. Uppdatering och nytryck har gjorts av Köpings kommuns cykel- och upplevelsekarta.

Återvinning och resurshushållning

Att återvinna och hushålla är att spara på naturens resurser. Inom kommunen kan detta vara både stort och smått. Här är några exempel:

- Andelen spillvärme som producerades i fjärrvärmeverket för att värma våra bostäder och lokaler var 64 procent, vilket är rekordhøgt.
- För att minska vattenläckaget inom fjärrvärmeverksamheten har äldre betong- och asbestkulvertar bytts ut.
- Vid beläggning av asfalt användes 15 procent återvunnen asfaltsgranulat. Uppbruten asfalt skickas också tillbaka för återvinning.
- Att hantera fakturor elektroniskt kanske i första hand förknippas med tidseffektivt men det gynnar också miljön då antalet transporter och mängden papper minskar. Antalet fakturor som kan tas emot elektroniskt har under 2015 ökat från 19 procent till 26 procent.
- Källsortering erbjuds nu i alla publika arrangemang exempelvis Beachrock och hundutställningen.
- En klädbyttardag genomfördes på biblioteket i samarbete med Naturskyddsföreningen.

Övriga bedömningar och värderingar

Utöver det miljöarbete som speglas i målets indikatorer har det under året genomförts både stora och små insatser som bidrar till den övergripande målformuleringen, vilket redovisas ovan under rubriken händelser. Dessutom resulterar miljöledningssystemets styrning till kontinuerlig utbildning av nyanställda och av interneratorer medan förvaltningarnas miljösamordnare och miljöombud hjälper till att driva verksamheternas miljöarbete framåt. Sammantaget indikatorernas resultat och övrigt arbete som också bidrar till målpuppfyllelsen är bedömningen att miljöarbetet har förbättrats sedan förra året.

Mål – Attraktivt boende

Kommunfullmäktiges måltext

Attraktiva boendemiljöer ska finnas med närhet till service och rekreation. Ett bra boende med närhet till det mesta man

behöver för ett gott liv förenklar vardagen. Köping ska vara en kommun som lockar människor att vilja flytta in och bo kvar.

Indikatorer	2013	2014	2015
Att antalet byggklara tomter ska uppfylla behovet, och minst öka med 20 stycken per år fördelat på olika områden i olika miljöer	24	17	10
Att antalet medborgare som är nöjda med boende och boendemiljön ökar	-	55	48

Måluppfyllelse

Målet är inte uppfyllt

Resultat

Attraktivt boende är en funktion av många faktorer i närmiljö och omgivningar som utöver själva bostaden måste uppfattas på ett positivt sätt för att boendemiljön ska upplevas som positiv och locka människor till inflyttning och att vilja bo kvar. De indikatorer som finns för att utvärdera måluppfyllelsen tar därför fasta på tillgången till bostäder och tomter för byggnation samt människors upplevelser av sitt boende och boendemiljön. Enligt den ena indikatorn ska andelen byggklara tomter öka med minst 20 stycken per år, det vill säga det ska finnas en detaljplan, tomterna vara avstyckade och gata och ledningar vara utbyggda. Under året har planering pågått men det har inte lett fram till någon ny antagen detaljplan och inga nya byggklara tomter har kunnat erbjudas via kommunens tomtkö. Vid årsskiftet hade antalet lediga tomter under året minskat från 17 till 10 stycken.

Den andra indikatorn hämtar resultat från SCB:s medborgarundersökning och visar att medborgarnas nöjdhet med boende och boendemiljö i Köping minskat. 2014 var 55 procent nöjda medan 48 procent av de tillfrågade var nöjda vid undersökningen 2015.

Relaterat till indikatorerna för målet "Attraktivt boende" är målet inte uppnått.

Händelser

Planering för nya bostäder

Planarbete har under året pågått i flera områden, både för flerbostadshus och för småhus. Nytt underlag för detaljplanarbetet har tagits fram för bostäder i kvarteret Fylgia, kvarteret Hake etapp 2, Macksta etapp 1, Västra Sömsta och Skogsledens förlängning.

Underlaget för miljöbedömningar som ligger till grund för hur planerade områden exploateras har utvecklats. Syftet är att överensstämelsen med nationella, regionala och lokala miljö- och folkhälsomål tydligare framgår och därmed ge ytterligare underlag för att planera attraktiva områden.

Stärkta kvaliteter i den allmänna utemiljön

Parker och lekparker har utvecklats och renoverats. Ett antal gång- och cykelbanor till och från bostadsområden har anlagts. Ombyggnation av Kolsva centrum har skett under år 2015. Scheeletorgetts lekplats och lekplatsen vid Stationsvägen i Kolsva har upprustats under året. Kramstavägen har fått iordningjord gata, fjärrvärme- och VA-anslutning.

Inflyttarlots

Inom ramen för föreningen Västra Mälardalen i samverkan har Köping tillsammans med Arboga- och Kungsörs kommuner finansierat en funktion som inflyttarlots som har kunnat förmedla kontakter och boendeobjekt till inflyttare till regionen och varit allmänt behjälplig för de personer som visat intresse för en flytt till regionen.

Åtgärder för ökad attraktivitet i Kolsva

Kommundelen jobbar medvetet och konsekvent för att öka attraktiviteten i Kolsva genom att verka för ett långsiktig och väl fungerande äldreomsorg med hög kvalitet och stor trygghet för brukarna. Kommundelen har arbetat för ett samlat äldreboende på Ekliden.

Genom att ha ett stort utbud av litteratur och en aktiv programverksamhet har biblioteket och dess verksamhet bidragit till att göra Kolsva till ett attraktivt samhälle att bo i.

Övriga bedömningar och värderingar

Efterfrågan på bostäder har ökat mycket kraftigt under året. I början av året fanns det 17 lediga tomter. Vid årsskiftet 2015–2016 fanns det i praktiken endast en tomt kvar som inte är fördelad. Tomtkön har ökat med 300 procent under året, från 22 till drygt 60 stycken i kö vid årsskiftet.

Planberedskapen för nya småhustomter behöver förbättras och arbete pågår för att åtgärda detta. Stadsarkitektkontoret har under året haft flera vakanser på planavdelningen som fortfarande inte är tillsatta på grund av svårigheten att rekrytera kompetent personal. Det ställs även allt större krav på underlag och utredningar i planärenden som kräver större resurser än vad som i dag är tillgängliga. Detta skapar stora svårigheter att uppnå det resultat som är önskvärt.

Stadsarkitektkontoret har trots detta arbetat med flera planer för bostäder och ett större program för såväl bostäder som verksamheter. Situationen beträffande utbud av småhustomter kommer att förbättras under 2017.

Detaljplaner för befintliga fritidssområden kommer att påbörjas i samband med att en synkronisering kan ske med utbyggnad av vatten och avlopp.

Det är illavarslande att antalet medborgare som är nöjda med boende och boendemiljön i Köping minskar enligt resultatet i medborgarundersökningen. Här krävs en grundlig analys av orsakerna och det är sannolikt många ansvarsområden i den kommunala organisationen som ska vara delaktiga i detta.

Mål – Arbete och näringsliv

Kommunfullmäktiges måltext

Kommunen ska förenkla, stödja, och stimulera förutsättningarna för företagande. Kommunen ska erbjuda förstklassig företagservice och smidig myndighetsutövning. Mark ska alltid finnas planlagd och tillgänglig för företagsetablering

och beredskapen ska vara hög. Vi ska marknadsföra kommunen för fler företag, besökare och boende. Samverkan mellan kommun och arbetsliv är viktig för att tillgodose behovet av utbildad personal.

Indikatorer	2013	2014	2015
Att kommunen har en placering bland de 25% bästa i mätningen av nöjd kundindex för företagservice via SKL	Plats 76 Betyg 68	- Betyg 68	Plats 98 Betyg 68
Att det alltid finns minst 50 000 m ² detaljplanerad mark att erbjuda för olika verksamheter	120 000	120 000	120 000
Att antal UF-företag ökar	40	39	20

Måluppfyllelse

Målet är inte uppnått

Resultat

En placering bland de 25 procent bästa kommunerna innebar 2015 en placering bland de 48 bästa av 193 deltagande kommuner. Vi har fortfarande samma betyg i mätningen, men har halkat ner till plats 98 vilket betyder att ett antal kommuner förbättrat sig i relation till oss.

Detaljplanerad mark för verksamheter har minskat oroväckande och det beror till största delen på att stadsarkitektkontoret gjort bedömningen att en stor andel av den tidigare redovisade volymen inte är användbar.

Inom området Ungt Företagande (UF) går inte utvecklingen i önskvärd riktning och där måste vi satsa på förbättring av insatser från nu och framåt.

Händelser

Komprenörer

Ordet komprenör är en sammanslagning av orden kommunal och entreprenör. Syftet med gruppen är att genom erfarenhetsutbyte få en bredare kunskap om kommunen och företagens villkor för att därigenom förbättra servicen. Årets tema har varit "Service och bemötande".

Västra Mälardalen i Samverkan (ViS)

Projektet Tillväxt i Västra Mälardalen som drivits under tre år har utvärderats och avslutats. Funktionen med inflyttarlots fortsätter ett tag till. Dessutom en gemensam satsning på nyföretagarrådgivning.

Jobbcenter

Kommunens jobbcenter har under året haft sammanlagt 549 personer inskrivna. 317 har avslutats och av dessa har 37 procent gått till utbildning eller arbete.

Svenska för akademiker

Den nya inriktningen på svenska för invandrare med akademisk bakgrund och examen i medicinska yrken har varit efterfrågad och fått stor uppmärksamhet. Ett antal deltagare har, redan efter två terminer, fått arbete inom sitt yrkesområde. En mycket lyckad satsning!

Vård- och omsorgsutbildning

Kompetenscenters vård- och omsorgsutbildning är väl fungerande och framgångsrik för deltagarna som i nästan samtliga fall får en anställning direkt efter avslutade studier.

Dialogträffar

Miljökontoret har under året utvecklat sina dialogträffar med verksamhetsutövare vilket är positivt inom just detta mål.

Övriga bedömningar

Utöver det arbete som görs skulle vi behöva aktivera oss mer när det gäller sammanhållen marknadsföring vilket också innebär mer fokus på kommunens attraktivitet. Detta är något som definitivt har betydelse både vad gäller kompetensförsörjning och etableringar.

Mål – Alla barn ska ha goda uppväxtvillkor

Kommunfullmäktiges måltext

Det viktigaste vi kan erbjuda barn och ungdomar är en bra start i livet. En trygg uppväxt med möjligheter att utveck-

las och förverkliga drömmar ska vara en rättighet för alla. Barnkonventionens bestämmelser ska respekteras och följas i kommunens verksamheter. Vi ska ta till vara barn och ungdomars vilja till inflytande.

Indikatorer	2013	2014	2015
Att barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska	4,5%	4,8%	
Andelen invånare 17-24 år som studerar eller arbetar ska öka	-	-	
Att andel ungdomar som är medlemmar i någon idrottsförening, klubb eller annan förening ska öka			
Andelen Flickor	-	80%	
Andelen Pojkar	-	81%	

Måluppfyllelse

Målet kan inte bedömas

Resultat

Måluppfyllelsen kan inte bedömas utifrån indikatorerna som är nya från 2015, så jämförelser från andra år saknas.

Sju förvaltningar har redovisat resultat avseende sitt bidrag till målet, varav tre - miljökontoret, stadsarkitektkontoret samt vård och omsorgförvaltningen bedömer målet uppfyllt. Miljökontoret har förbättrat sin miljötillsyn inom förskola och skola samt blivit bättre på att följa upp brister i verksamheterna. Stadsarkitektkontoret använder ungdomsfullmäktige som remissinstans när de bereder till exempel planärenden samt bjuder in barn och ungdomar till dialogmöten. Vård och omsorgsförvaltningen bedömer målet som uppfyllt bland annat med hänvisning till att alla underåriga som sökt "korttidsvistelse utanför det egna hemmet" samt "boende i familjehem eller bostad med särskild" och bedömts ha behov av detta också fått det beviljat. Övriga fyra förvaltningar, kultur och fritid, barn och utbildning, social och arbetsmarknad samt kommunalnämnden anger att målet är delvis uppfyllt.

Händelser

Ensamkommande flyktingbarn

Under 2015 ökade antalet flyktingbarn- och ungdomar som kom till landet utan vårdnadshavare dramatiskt. Under året tog kommunen emot nära hundra barn och ungdomar, främst från Afghanistan. Mottagandet innebar extra ordinära förhållanden och stora utmaningar för kommunen, främst social- och arbetsmarknadsförvaltningen och gymnasieskolan.

Inflytande och demokrati

Skolorna i kommunen liksom kultur- och fritidsförvaltningen

har under året arbetat i olika former med de demokratiska principerna och elevers delaktighet och inflytande. Liksom tidigare år genomfördes en Barnkonventionsvecka i oktober då många kommunala förvaltningar och även andra organisationer var involverade. Arbetet mot kränkningar och mobbing pågår ständigt inom alla skolformer. I grundskolan har man uppmärksammat att mobbingen minskat medan så kallade nätkränkningar ökar.

Föreningsstöd

Kultur och fritidsförvaltningen fortsätter utveckla samarbetet med och stödet till föreningar med verksamhet riktad till barn och ungdomar, bland annat i ett samarbete med skolan vid en så kallad "prova på dag".

Utökade insatser på hemmaplan

Social och arbetsmarknadsförvaltningens öppenvård strävar efter att i allt högre grad kunna tillgodose behov av insatser i barnens hemmiljö, i syfte att minska antalet placeringar utanför hemmet. Under året startade verksamheten HP 24 som kan erbjuda stöd till familjer när akuta situationer uppkommer, oavsett tid på dygnet.

Övriga bedömningar och värderingar

Flera förvaltningar framhåller att samarbetet internt i kommunen kring frågor som rör barn och unga fungerar bra. Samarbetet både på organisatorisk nivå och kring enskilda ärenden har utvecklats men fortfarande finns behov av samordnade insatser för barn och ungdomar med särskilt omfattande behov.

Mål – Vi ska ge barn och ungdomar kunskaper för livet

Kommunfullmäktiges måltext

Vi ska stimulera barnens nyfikenhet och intresse för att lära sig nya saker. Förskolan lägger grunden för att stimulera barnens fortsatta lust att lära. Vi ska garantera barnen en verksamhet av hög kvalitet med stöd av välutbildade pedagoger.

Vi ska erbjuda en utvecklande skolmiljö där alla elever ges möjligheter att nå kunskapsmålen. Grundskoleelever ska ges kunskaper för att kunna gå ett nationellt gymnasieprogram. Gymnasiet ska ge kunskaper och färdigheter för fortsatt utbildning eller för arbetslivet. Skolan ska arbeta så att alla elever förbereds för ett självständigt vuxenliv.

Indikatorer	2013	2014	2015
Andelen elever som uppnår minst godkända betyg i samtliga ämnen ökar	66,3%	73,0%	66,2
Andelen elever som är behöriga till gymnasiet ökar	83,5%	87,0%	82,4%
Att grundskolans genomsnittliga meritvärde ökar	195,7	205,3	198,0
Andelen gymnasieelever som når minst godkänt i alla kurser ökar		94,4%	92,6%

Måluppfyllelse

Målet är inte uppfyllt

Resultat

Läsåret 2014-2015 resultat visar genomgående på negativa siffror för målets fyra indikatorer. Grundskolans elever i årskurs nio hade ett sämre resultat jämfört med elever i årskurs nio läsåret innan.

Gymnasiets avgångselevers resultat jämfört med läsåret innan visar också på negativa siffror. Resultatet i sig är mycket högt med endast 1,8 procents försämring.

Händelser

Analysdagen för målområdet har även i år genomförts tillsammans med berörda representanter i kommunen. Analysdagens diskussioner ska leda till utveckling och prioritering av barn och unga.

Under året har flera förvaltningar i kommunen bidragit med praktikplatser för elever i både grundskola så som gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Miljökontoret har under en Earth hour vecka erbjudit aktiviteter under temat miljö. Nyanlända elever på gymnasiet har fått bekanta sig med allemansrättens rättigheter och skyldigheter.

Kultur och fritid har drivit projektet "Vem äger språket" tillsammans med förskola och grundskola med syfte att öka läskunnigheten och lusten att läsa.

Social och arbetsmarknad arbete har fokuserat på att i

samarbete med skolan få utbildningsplatser för ungdomar.

Under året har även ett stort arbete lagt på att säkerställa att elever som är placerade utanför hemmen får en fungerande skolgång.

Under årets andra hälft tillkom en förhållandevis stor andel nyanlända elever, där en stor del utgjordes av ensamkommande barn.

Övriga bedömningar och värderingar

Grundskolan har till stor del behöriga lärare. Varje skola har en väl utbyggd elevhälsa som stöd för eleverna. Centralt finns även ett stödteam för elever och personal. Trots detta når vi inte fram.

Arbetslagen på skolorna behöver tillsammans fördjupa sig i varför måluppfyllelsen blev som den blev. Genom nya men också beprövade förbättringsområden prova oss fram till bättre resultat. Det är viktigt att alla årskurser samarbetar i förbättringsarbetet. Eleverna är allas elever.

De förutsättningar som kommunen har i ökat antal nyanlända ska inte vara ett hinder för en bättre måluppfyllelse. Vi måste utgå ifrån de förutsättningar som finns och utifrån detta försöka hitta bästa möjliga lösningar.

Utmaningen om att tänka i nya banor och pröva nya arbetssätt och arbetsmetoder kvarstår och blir ännu mer viktigt.

Redovisning av fullmäktiges uppdrag

I budget 2015 beslutade kommunfullmäktige om ett antal uppdrag som tydliggjordes i budgettexten. Här görs en redovisning i sammandrag av förvaltningarnas uppföljning och återrapportering av uppdragen. En redovisning görs även för särskilda uppdrag beslutade före 2015 som inte slutredovisats tidigare.

Uppdrag	Återrapportering 2015
<i>Kommunstyrelsen, stadskansliet</i> Arbetet med integration och ökad förståelse mellan olika kulturer behöver förstärkas. Stadskansliet har i uppdrag att presentera förslag till hur fler kan involveras i detta arbete, t ex föreningar, näringsliv och andra.	Program för flyktingmottagande och integration antaget av KF 2015-02-23.
Köpings IP och paviljongen har genomgått en större upprustning och i planen ingår också flytt av entré, iordningställande av parkering mm. Stadskansliet har i uppdrag att presentera förslag med kostnadskalkyl.	Förslag kommer att presenteras under 1:a kvartalet 2016.
Byggnaden som används av bl a Köpings Bordtennisklubb, "Energihallen", är i behov av renovering framför allt invändigt. Stadskansliet har i uppdrag att arbeta fram ett underlag med kostnadskalkyl för renovering.	Förslag kommer att presenteras under 1:a kvartalet 2016.
Synpunkter finns på köket i restaurang Städet. Stadskansliet har i uppdrag att utreda ev. alternativ, upprustning eller leveranser från annat kök i Kolsva.	Stadskansliet har fått i uppdrag att utreda en samordning av köken i Kolsva som ett särskilt uppdrag av KF i budget 2016.
Behovet av förskoleplatser har ökat ständigt under senare år. Stadskansliet har i uppdrag att presentera prognos för hur behovet kan tänkas se ut i ett längre tidsperspektiv. Underlag behövs för att kunna ta ställning till eventuell byggnation.	Utredning pågår. Beräknas kunna presenteras i början av 2016.
Kommunen har ett stort fastighetsbestånd där byggnadernas skick varierar. Stadskansliet har i uppdrag att underhållsinventera byggnaderna för att få ett bra underlag för prioritering av den framtida lokalförserjningen med utgångspunkt från verksamheternas funktionskrav, låg miljöbelastning och god ekonomisk hushållning.	Köpings Bostads AB arbetar med att underhållsinventera kommunens fastighetsbestånd. Beräknas vara klart 1:a halvåret 2016.
Utreda för- och nackdelar med utökad samordning av fastighetsförvaltningen.	Översyn klar under första halvåret 2016.
Behov av rekrytering av personal kommer att öka framöver och idag är rekryteringen utspridd på förvaltningarna. Stadskansliet har i uppdrag att presentera förslag till samordnad rekrytering, rekryteringsenhet.	En första rapport är redovisad. En fördjupning avseende resurser är under arbete. Klart februari 2016.
Behov av vikarier och tillfällig personal kan variera från dag till dag och inom olika verksamheter. Detta kräver resurs som också de är utspridda på förvaltningarna. Stadskansliet har i uppdrag att presentera förslag till samordning.	En första rapport är redovisad. Efter att ytterligare precisering gjorts av centraliserad rekryteringsenhet kommer bemanningsfrågan för tillfällig personal att hanteras ytterligare.
För att leva upp till "Heltid en rättighet – deltid en möjlighet" behöver vi få en bild av nuvarande situation i förvaltningarna. Stadskansliet har i uppdrag att inventera vilka olika tjänstgöringsgrader som finns. För att kunna erbjuda fler heltider eller önskearbetstid, vill vi flagga för kombinationstjänster.	Antal personer som arbetar deltid presenteras i personalbokslut för 2014 samt även för 2015.
<i>Kommunstyrelsen, tekniska kontoret</i> Verkstadsbyggnaden vid förrådet på Sjötullsvägen är i dåligt skick. Kommunstyrelsen får uppdrag att arbeta fram underlag med kostnadskalkyl för nödvändig ombyggnad/upprustning.	Projekteringen av ombyggnation verkstad har under året genomförts och ett förfrågningsunderlag håller på att tas fram gällande ombyggnationen. Slutbesiktning av hela projektet är tidsplanerat till 30 november.
Många kommuninvånare upplever att nedskräpning av allmänna ytor ökar. Det är cigarettfimpar, hundskit, burkar, flaskor m.m. Kommunstyrelsen får i uppdrag att presentera förslag till hur en kampanj för "en renare kommun" skulle genomföras.	Efter utredning har vi kommit fram till att bästa sättet att arbeta mot nedskräpning är att föregå med gott exempel och att medvetandegöra de åtgärder vi redan gör idag. Under året har tekniska kontoret haft stor hjälp av arbetsmarknadsavdelningens servicelag till städning av centrumytor. Dammsugarmaskin som inköptes för att klara mindre skräp såsom fimpar och papper har fungerat utmärkt. En löpande översyn gällande behovet och placering av papperskorgar och hundburkar pågår ständigt, och placeringarna behovsjusteras kontinuerligt. Kommunen deltog som vanligt i kampanjen "Håll Sverige rent" där tekniska kontoret fungerar som sammanhållande förvaltning och uppmanade alla köpingsbor, organisationer, föreningar, företag samt övriga förvaltningar att göra en insats för ett renare Köping.

Uppdrag	Återrapportering 2015
<p><i>Social- och arbetsmarknadsnämnd</i></p> <p>Till fördel för såväl individer som kommun och allmänheten har social- och arbetsmarknadsnämnden inrättat servicelag som utför värdefullt arbete samtidigt som man får arbetsträning. Kommunstyrelsen får uppdrag att se över möjligheterna att inrätta ytterligare servicelag, eventuellt med olika inriktning.</p>	<p>Förvaltningen som har ansvar för arbetsmarknadsinsatser har fått huvudansvar för detta särskilda uppdrag. Med hänvisning till nämndens ekonomiska läge med ett kraftigt underskott bedöms det inte finnas förutsättningar för att inrätta ytterligare servicelag. Trots detta har antalet deltagare i befintligt servicelag utökats under året och uppgifterna breddats.</p>

Redovisning av särskilda uppdrag beslutade före 2015

<p><i>Kommunstyrelsen, stadskansliet</i></p> <p>Utarbeta förslag till en handlingsplan för systematiskt jämställdhetsarbete i Köpings kommun.</p>	<p>Uppdatering av likabehandlingsplan och jämställdhetsarbete färdigställs under februari 2016.</p>
<p>Se över kommunens vaktmästarorganisation i samordnings- och effektiviseringssyfte.</p>	<p>Översyn klar under första halvåret 2016.</p>
<p>Undersöka möjligheten att få en mer samordnad rekryteringsfunktion.</p>	<p>En första rapport är redovisad. Efter att ytterligare precisering gjorts av centraliserad rekryteringsenhet kommer bemanningsfrågan för tillfällig personal att hanteras ytterligare.</p>
<p>Utvärdera arbetsflödet och arbetsmängden för hela lönekedjan, inklusive arbetet inom lönekontoret och de kommunala förvaltningarna.</p>	<p>Ej klart. Diskuteras med VMKF.</p>
<p><i>Kommunstyrelsen, tekniska kontoret</i></p> <p>Tekniska kontoret har fått i uppdrag att samordna fordonsadministrationen i Köpings kommun. I detta ingår även att jobba för att fordonsparken övergår till att drivas med förnybara bränslen för att minska koldioxidutsläppen.</p>	<p>Under 2015 har den samordnade fordonsadministrationen verkat sitt första hela år och en ökning av bilpoolen har skett. Jobbet med att uppnå målet med fordon som enbart drivs med förnybara bränslen finns hela tiden med i den utbytesplan som upprättas.</p>

Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen handlar om vad som händer utanför Köpings kommun och som kan beröra de frågor som vi har ansvar för. Den kan vara ett verktyg för att se vad som påverkar oss, lära av andra och öka beredskapen inför framtidens krav och utmaningar.

Omvärldsanalysen baseras på SKL:s bedömningar i Ekonomirapporten, Konjunkturinstitutet och SCB.

Ekonomiskt läge

Den globala konjunkturåterhämtningen går långsamt. I många tillväxtekonomier minskade tillväxten under 2015. Det sker nu en kraftig recession i Brasilien och Ryssland som förhoppningsvis ebbar ut de närmaste åren. Utvecklingen i Indien och Kina förefaller vara stabil. I Kina har förändring mot konsumtionsdriven tillväxt bidragit till att hålla tillbaka utvecklingen. I USA har konjunkturåterhämtningen kommit en bra bit på väg och centralbanken höjde därför räntan i december 2015 för första gången sedan finanskrisen bröt ut.

I OECD-länderna är bilden mera positiv där prognoser visar att tillväxten långsamt är på väg upp. Det låga oljepriset är ytterligare en faktor som stödjer återhämtningen i dessa länder. Samtidigt bidrar det till att inflationen är och förblir låg ännu en tid.

De eskalerande internationella konflikterna i framför allt Mellanöstern sprider osäkerhet om konjunkturutvecklingen på ett globalt plan. Trots att flyktingströmmarna till Europa har ökat snabbt, är de inte så stora att de har någon större inverkan på den på den ekonomiska utvecklingen i Europa som helhet.

Svensk ekonomi utvecklas starkt 2015 och den utdragna lågkonjunkturen efter finanskrisen är på väg att övergå i en högkonjunktur. Det stora inflödet av flyktingar innebär på kort sikt kraftigt ökade utgifter och finanspolitiken blir expansiv 2016 och 2017. Samtidigt har Riksbanken ytterligare sänkt räntan för att inflationsförväntningarna är låga. Den expansiva finanspolitiken bidrar till att resursutnyttjandet i ekonomin fortsätter att öka de kommande åren och arbetslösheten faller till 6,5 procent 2017. I takt med att nyanlända kommer in på arbetsmarknaden stiger arbetslösheten till 7,4 procent 2020. Det beror på att det tar lång tid för de nyanlända att finna jobb. Med tiden kommer allt fler att bli sysselsatta och bidra till produktionen, vilket dämpar de offentliga utgifterna och ökar skattintäkterna.

Produktionsvolymerna i den svenska industrin återhämtar sig och närmar sig toppnivåer. Uppgången i byggproduktionen dämpas dock de närmaste åren när brist på arbetskraft och tomtmark begränsar produktionen.

Den stora flyktinginvandringen ökar ytterligare trycket på nya bostäder. Dessutom driver den på de offentliga utgifterna. Den offentliga konsumtionen bedöms öka med 4,9 procent 2016, vilket är mycket högt i ett historiskt perspektiv.

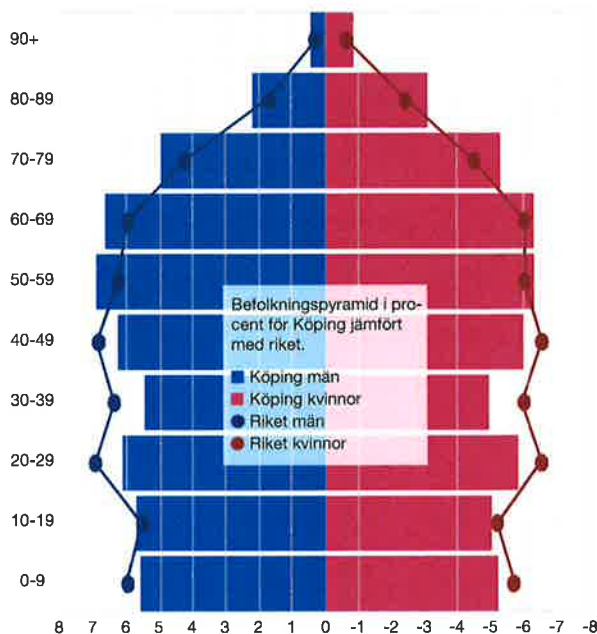
Det låga ränteläget stimulerar hushållens konsumtion, men en strävan att jämna ut konsumtionen över tiden gör att många hushåll också ökar sitt sparande.

Allt fler invånare

Den sista december 2015 hade Köpings kommun 25 557 invånare. Under året hade 253 barn fötts och 294 personer avlidit, varför födelsenettet slutade på -41. 1 304 flyttade in i kommunen och 1 082 ut, vilket gav ett flyttnetto på 222 personer. Tillsammans resulterade födelse- och flyttnetto i att kommunens befolkning ökade med 181 personer (0,71 procent) under 2015. Ökningen berodde helt på flyttnetto, som i sin tur bestod av ett inrikes flyttnetto på 81 personer, och invandringsnetto på 141 personer.

Från att ha befunnit sig på en tämligen jämn nivå har befolkningen de tre senaste åren, i praktiken genom inflyttning, ökat förhållandevis kraftigt: 2013 med 383, 2014 med 139 och 2015 med 181 personer. På grund av orsakerna till

Befolkningens sammansättning

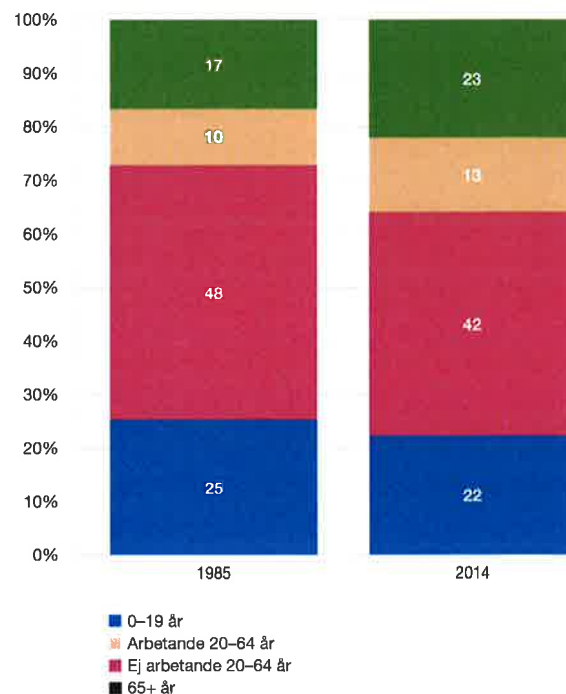

inflyttningen är de kommande årens utveckling svårbedömd. Men fortsätter den hittillsvarande trenden kommer befolkningen att öka förhållandevis mycket även framöver.

Demografisk förändring

Som framgår av befolkningspyramiden består Köpings befolkning av förhållandevis många som är äldre än 50 år medan andelen i åldern 20-49 år är klart mindre än i riket. Ett mönster som sannolikt kommer att bestå även framöver.

Den senaste trettioårsperioden har kommunen genomgått en befolkningsmässig förändring. 1985 hade kommunen 26 371 invånare och medelåldern var 38,9 år. 2014 var det 25 376 invånare med en medelålder på 43,5 år. Trenden är att på lång sikt har befolkningen minskat och dess medelålder ökat. Analyseras detta lite närmare framkommer ett mönster som illustreras i figuren nedan.

Andelen unga (0–19 år) och andelen förvärvsarbetande (20–64 år) har minskat, medan andelen pensionärer (65+) ökat. Att de blivit fler äldre har en demografisk koppling till den så kallade fyrtiotalistpuckeln. Att de i åldern 20–64 år, speciellt trettio- till femtioåringar, har blivit färre har däremot ett tydligt samband med att den lokala arbetsmarknaden har krympt. Detta har i sin tur fått till följd att andelen barn- och ungdomar blivit mindre.

Värt att uppmärksamma är att i de så kallade förvärvsarbetande åldrarna (20–64 år) har andelen som inte förvärvsarbetar ökat. Det kan finnas flera orsaker till det men det går inte att bortse ifrån att det blivit svårare att etablera sig på arbetsmarknaden.

Här kan även skönjas ett samband med att de utrikes födda kommunborna har blivit fler. En del av dessa har svårt att leva upp till arbetsmarknadens krav även på lite längre sikt, beroende på att de inte behärskar svenska eller har den efterfrågade kompetensen. Mellan 2007 och 2014 ökade andelen utrikes födda i förvärvsarbetande åldrar från 17 procent till 21 procent.

En tudelad arbetsmarknad

Under åren 2011–2015 har antalet arbetslösa i kommunen varierat mellan cirka 1 200 och 1 400 personer. Det är ungefär dubbelt så många som innan 2009 års ekonomiska kris. Vid årsslutet 2015 saknade 1 310 personer i åldern 16–64

år arbete. Det motsvarar 10,8 procent av den registrerade arbetskraften, att jämföra med 8,0 procent i riket.

En komplicerande faktor är att arbetslösheten drabbar olika hårt. Bland ungdomarna i åldern 18–24 år var 18,8 procent arbetslösa. Bland de inrikes födda i åldern 16–64 år var arbetslösheten 6,5 procent, medan den bland de utrikes födda var 30,0 procent. Ett annat sätt att beskriva det senare är att av de kommuninvånare som har ett arbete är 14,2 procent födda utomlands, medan 50,4 procent av de arbetslösa är utrikes födda.

Arbetsmarknadssituationen i kommunen karakteriseras dels av att arbetslösheten är påfallande hög bland utrikes födda. Men även av att de som omfattas av programåtgärder (är långtidsarbetslösa) är fler än de öppettids- (korttids-) arbetslösa. Detta pekar på matchningsproblematiken. Utöver att det är brist på arbeten så kräver de arbeten som faktiskt finns ofta sådana kvalifikationer att en stor del av de sökande inte uppfyller dem. De har därför mycket svårt att få ett så kallat riktigt arbete. Vid sidan av ovanstående interna faktorer påverkas kommunens arbetsmarknad även av externa faktorer. Såväl konjunkturella kortsiktiga förändringar som strukturella långsiktiga omvandlingar. I vilken riktning utvecklingen kommer att gå är mycket svårt att förutsäga. Om de interna och externa faktorerna samvarierar i positiv riktning blir det gynnsamt för kommunen. Men om det motsatta inträffar kan det medföra att kommunens ekonomi på sikt blir mer ansträngd.

Fler utrikesfödda

Antalet utrikesfödda köpingsbor har de senaste åren blivit fler. Bilden är från SFI-undervisning på Kompetenscenter.

Personalöversikt

Årets händelser i korthet

Arbetsmiljöarbetet har även i år varit ett prioriterat område. Det systematiska arbetsmiljöarbetet bedöms gå framåt. Systemen för arbetsskador och tillbud har börjat användas mer generellt. Rapporteringen till skyddskommittéer kan därmed förbättras.

För att hantera återgången till ren lagstiftning i medbestämmande- och arbetsmiljöfrågorna anordnade personalavdelningen obligatorisk utbildning i medbestämmandelagen och arbetsmiljölagen för alla chefer. Även skyddsombuden erbjuds

att delta i arbetsmiljöutbildningen tillsammans med sin chef. Målet var förutom kunskapshöjning att ge en grund för chefer och skyddsombud att utveckla sitt gemensamma arbetsmiljöarbete för framtiden.

Under året har MBL-forum och skyddskommittéer startats upp. Arbetet med att hitta bra arbetsformer pågår. En grundligare rapportering avseende personalarbetet som helhet kommer att göras under våren.

Under året genomfördes två enkätundersökningar en medarbetarundersökning och en undersökning om chefers arbets-situation.

Utbildning och utveckling för personalen

Utbildningar i Lag och avtal, lönesamtal samt kommunikationsutbildning har hållits under året för kommunens chefer. Avsikten är att ge grundläggande kunskaper samt ett gemensamt förhållningssätt när det gäller hur vi möter våra medarbetare som arbetsgivare och i olika typer av samtal.

Kommunens ledarutvecklingsprogram för det personliga ledarskapet, har genomförts även i år. Tolv chefer får totalt åtta dagars utbildning. Innehållet formas kring situationsanpassat ledarskap, självkännet, kommunikation, gruppleaderskap samt förändringsledarskap.

En ledarpolicy beslutades av Kommunfullmäktige under året och kommer att implementeras i organisationen under 2016.

Gemensam introduktion av nyanställda genomförs kontinuerligt. Speciella introduktioner för nya chefer utöver den gemensamma introduktionen hålls när nya chefer anställs.

Vad tycker vår personal?

I oktober genomfördes en medarbetarundersökning två år efter den första som gjordes 2013. Svarsfrekvensen steg från 76 procent 2013 till 84 procent för 2015.

Det totala medarbetarindexet låg kvar på samma nivå som förra gången, och ligger ungefärligen på samma nivå som övriga kommuner. Indexet speglar arbetstillfredsställelse och beräknas på andel positiva svar på alla frågor. Mellan grupperna i undersökningen skiljer det dock mycket. I undersökningen mäts även ledarskapsindex som visar vad medarbetarna tycker om ledarskapet. Detta index steg från 66 år 2013 till 69 i årets undersökning. Även här fanns ett stort spann mellan olika resultat.

Några goda resultat:

Frågeområde engagerade medarbetare

- Meningsfullt arbete, nytta av sin kunskap, kunskap om kommunens mål, ser hur man bidrar, respekt och uppskattning mellan kollegor
- Introduktion av nyanställda - på kommunnivå, på enheten och i arbetsuppgifterna.
- Effektivt organiserat arbete, tillgång till information som behövs för arbetet, hinner göra ett bra arbete på ordinarie arbetstid
- Innovativt klimat: förslag välkomnas och hanteras väl, kompetensutveckling uppmuntras

Frågeområde ledarskap

- Behandlar med respekt, gör delaktig, ger stöd, tydlig med förväntningar, skapar bra arbetsklimat, ger konstruktiv återkoppling, tar bort påtalade hinder

Några förbättringsområden

Frågeområde utveckling

- Tid för kunskapsdelning, erbjuden kompetensutveckling, kontinuerligt se över och förbättra rutiner

Frågeområde dagligt arbete

- Balans mellan arbete och fritid, upplevd hälsa och psykosocial arbetsmiljö
- Samarbete inom enhet, mellan enheter inom förvaltning samt mellan förvaltningar
- Samma möjligheter för män och kvinnor

Frågeområden ledarskap

- Kommunikation från och förtroende för förvaltningsledning
- Chefers konflikthantering, fortfarande relativt svaga resultat för medarbetarsamtal

Undersökning om chefers arbetssituation

Enkäten var en nulägesmätning och ett första försök till att få en bättre bild av hur chefer och ledare i Köpings kommun ser på sin arbetssituation. Syftet var att få en bättre bild av hur cheferna upplever sin arbetssituation, vilka problemområden som finns och vad som fungerar bra. Som exempel på positiva omdömen kan nämnas; att arbeta med något betydelsefullt, påverkansmöjlighet och att utveckla andras potential.

Det stöd som flest chefer efterfrågade var administrativt stöd och ytterligare stöd från personalavdelningen. En stor andel, 36 procent, ansåg sitt ansvarsområde vara för stort.

Kompetensförsörjning

Under året gjordes en rapport kring kommunens kompetensförsörjningsläge. I rapporten anges att medelåldern i kommunen är relativt hög, cirka 46 år. Gruppen av personer som är 40 år eller äldre utgör cirka 70 procent av kommunens alla tillsvidareanställda. Den gruppen utgörs i sin tur till största delen av kvinnor. Fördelningen mellan könen är cirka 80 procent kvinnor och 20 procent män.

Totalt beräknas 285 personer att gå i pension fram till och med år 2019, vilket utgör cirka 12 procent av kommunens tillsvidareanställda. De yrkeskategorier där det är flest som kommer att gå i pension är också de som är svårast att rekrytera i dagsläget, exempelvis sjuksköterskor, omvårdnadspersonal, förskollärare, lärare, socionomer och socialsekreterare. Det finns även andra yrkeskategorier där det råder brist på arbetskraft och svårigheter att rekrytera, till exempel ingenjörer och arkitekter.

Köpings kommun ingår i ett projekt, Lyskraft, som Västmanlands Kommuner och Landsting driver. Här har ett gemensamt arbete startats för att ge en god grund till kommunernas arbete med kompetensförsörjning och arbetsgivarvarumärket. Det interna arbetet är här en fortsatt viktig del.

Den totala sjukfrånvaron för kommunen 2015 var 6,5 procent av arbetstiden, 0,6 procentenheter högre än 2014. 37,6 procent av den totala sjukfrånvaron är långtidsfrånvaro, det vill säga över 60 dagar. Männens långtidsfrånvaro har ökat mellan åren, detta beror på att några få sjukskrivningsfall fler påverkar utfallet kraftigt, då det är färre anställda män.

Jämfört med riket var sjukfrånvaron bland kvinnor 7,0 procent 2014. Bland kvinnorna har sjukfrånvaron ökat inom alla åldersgrupper under 2015 jämfört med 2014. Bland männen är det en ökning framförallt för de äldsta männen.

52 procent av de tillsvidareanställda har haft 0-5 sjukdagar under 2015, jämfört med 55 procent 2014 och 59 procent 2013. Orsaken till denna sänkning är inte känd men det är något som bör analyseras för att förhindra en fortsatt ökning framöver.

Sjukfrånvaro i procent av arbetad tid

Ålder	Procentuell andel av total frånvaro			60 dagar eller mer		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
-29	4,3	4,6	4,6	11,4	4,4	8,5
30-49	5,8	6,1	6,6	32,9	38,3	39,4
50-	5,8	6,0	7,0	34,6	41,6	42,3
Kvinnor	6,2	6,4	7,1	32,5	37,5	37,3
Män	3,3	3,6	4,1	24,4	25,7	39,1
Totalt	5,6	5,9	6,5	31,6	36,1	37,6

Total sjukfrånvaro av tillgänglig arbetstid omfattar frånvaro för arbetsskada, sjukdom och rehabilitering samt tid för sjuk/aktivitetsersättning. Definition av tillgänglig arbetstid; för månadsavlönade anställningar har timmar enligt arbetsvillkor summerats och obetald frånvaro (ej kompensationsledighet och sjukdomsrelaterad frånvaro) dragits bort. För timavlönade anställningar har inrapporterad tid och frånvaro (ej mer/övertid) summerats.

Driftredovisning med kommentarer (tkr)

Styrelse, nämnd, förvaltning	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget	Budget- avvikelse
Kommunfullmäktige	0	2 448	2 448	2 061	-387
Kommunstyrelsen	0	4 215	4 215	4 424	209
Kommunstyrelsens förvaltningar:					
Stadskansliet	-22 253	116 326	94 073	92 282*	-1 791
Drätselkontoret	-8 628	15 101	6 473	6 997	524
Tekniska kontoret	-101 891	143 783	41 892	41 220	-672
Vatten och avlopp	-54 574	52 559	-2 015	0	2 015
Fjärrvärme	-105 975	94 687	-11 288	0	11 288
Slamtransport	-1 885	2 172	287	0	-287
Kommunalförbundet	-237	25 703	25 466	26 798	1 332
Stadsarkitektkontoret mark	-9 778	4 347	-5 431	-5 368	63
Summa kommunstyrelsen	-305 221	461 341	156 120	168 414	12 294
Miljö- och byggnadsnämnd	0	678	678	570	-108
Stadsarkitektkontoret	-4 678	16 318	11 640	11 640	0
Miljökontoret	-3 817	8 993	5 176	6 086	910
Kultur- och fritidsnämnden	-7 162	53 759	46 597	46 730*	133
Vård- och omsorgsnämnden	-97 042	531 428	434 386	425 920	-8 466
Barn- och utbildningsnämnden	-92 386	549 066	456 680	454 959*	-1 721
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-62 181	203 211	141 030	131 488*	-9 542
Kommundelsnämnden	-20 089	133 671	113 582	113 388*	-194
Övriga nämnder	-4 431	7 452	3 021	2 955	-66
Intresseföretag	-37 297	10 075	-27 222	-979	26 243
Verksamhetskostnader finansförvaltning	-3 805	5 003	1 198	1 234	36
Summa styrelse, nämnder	-638 109	1 980 995	1 342 886	1 362 405	19 519
Finansiering					
Skatter, generella statsbidrag och utjämning	-1 362 814	982	-1 361 832	-1 365 000	-3 168
Personalförsäkringar och pension	-328 929	335 336	6 407	19 700	13 293
Räntenetto	-8 954	2 416	-6 538	-2 600	3 938
Interna räntor	-22 137	0	-22 137	-21 500	637
Anslag för bl a ombudgeteringar, oförutsett, lönereserv	0	0	0	3 291	3 291
Summa finansiering	-1 722 834	338 734	-1 384 100	-1 366 109	17 991
Summa styrelse, nämnder och finansiering	-2 360 943	2 319 729	-41 214	-3 704**	37 510

* Budgetansvaret för de kommunägda skol-, förskole-, samt fritids- och kulturlokalerna har stadskansliet. I sammanställning en har kostnaderna för dessa lokaler inte fördelats. Om fördelning gjorts skulle lokalkostnaderna för följande nämnder blivit: Kultur- och fritidsnämnden 4 315 tkr, Barn- och utbildningsnämnden 52 434 tkr och Kommunalsnämnden 10 640 tkr.

** Det budgeterade resultatet på -6 837 tkr har förändrats med 3 133 tkr som är öronmärkt anslag avsatt för specificerade insatser inom äldreomsorgen, KF § 12/2013.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Budgetunderskott -0,2 Mkr (-2,7 %)

Kommunfullmäktiges underskott beror främst på utbetalning av partistöd till Sverigedemokraterna för åren 2011-2014 enligt en dom i förvaltningsrätten.

Kommunstyrelsen: Budgetöverskottet beror på lägre kostnader för årliga kommunstyrelsekonferensen och inställt sammanträde i december.

Kommunstyrelsen

Stadskansliet

Budgetunderskott -1,8 Mkr (-1,9 %)

Underskottet har uppkommit genom högre el- och uppvärmningskostnader i kommunens lokaler.

Drätselkontoret

Budgetöverskott 0,5 Mkr (7,5 %)

Överskottet kan i huvudsak förklaras av vakanser i samband med föräldraledigheter och sjukdom.

Tekniska kontoret

Budgetunderskott, skattefinansierad verksamhet -0,7 Mkr (-1,6 %)

Totalt visar vinterväghållningen underskott med -1,8 Mkr. Lägre kapitalkostnader och vakanser har gjort att underskottet minskat.

Budgetöverskott, avgiftsfinansierad verksamhet 12,9 Mkr
Fjärrvärmens positiva resultat på 11,3 Mkr beror till största delen på det milda vädret under vintern som bidragit till lägre bränslekostnader.

Vatten och avlopp gör ett positivt resultat på ca 2,0 Mkr. Resultatet blev lägre än förväntat beroende på kostnader för nya spolposter för att minska missfärgat vatten och lagning av en tryckledning för avloppsvatten från Munktorp vid Väster Sörby.

Kommunalförbundet

Budgetöverskott 1,3 Mkr (5,0 %)

Lägre pensionskostnader samt inköpsbonus bidrar till budgetöverskottet.

Stadsarkitektkontoret, mark

Budgetöverskott 0,1 Mkr (1,2 %)

Avvikelsen beror på lägre kapitalkostnader då investeringsprojekt inom hamnen har senarelagts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Stadsarkitektkontoret

Ingen budgetavvikelse

Intäkterna för bygglov och planavgifter gav ett överskott i förhållande till budget. Överskott finns även för personalkostnader på grund av sjukdom och vakanser. Överskottet har använts till de utredningar som behövs för att ta fram nya detaljplaner.

Miljökontoret med miljö- och byggnadsnämnd

Budgetöverskott 0,8 Mkr (12,0 %)

Överskottet kan i huvudsak förklaras med lägre personalkostnader på grund av tillfälliga vakanser, i samband med föräldraledigheter och personalomsättning.

Kultur- och fritidsnämnden

Budgetöverskott 0,1 Mkr (0,3 %)

Inom verksamheten Kultur- och fritidsadministration beror

överskottet på 0,3 Mkr på senarelagd rekrytering av tjänst. Den positiva avvikelsen på 0,3 Mkr avseende Allmän fritidsverksamhet beror på att diverse bidrag till föreningslivet inte utnyttjades fullt ut. Underskottet på 0,3 Mkr inom idrotts- och fritidsanläggningar beror framförallt på ökat reparations- och underhållsbehov på anläggningar. Flytten av fritidsgården till nya lokaler har inneburit extra kostnader på -0,2 Mkr.

Vård- och omsorgsnämnden

Budgetunderskott -8,5 Mkr (-2,0 %)

Den gemensamma verksamheten uppvisar ett överskott på 5,6 Mkr.

Hemtjänst inklusive anhörigvårdare och trygghetslarm visar ett nettounderskott på 6,1 Mkr som beror på ökat antal utförda biståndstimmar.

För verksamheten i särskilda boendeformer redovisas ett underskott på 4,5 Mkr. Inom verksamheten har tvisten angående arbetstidförläggning och införande av brandlarmsbyte, åsknedslag i Sorby och svårt sjuka inom SOL med extra nattbemanning bidragit till underskottet.

För verksamheterna boendestöd, kontaktpersoner till psykiskt funktionshindrade och köp av vård redovisas ett underskott 1,8 Mkr, varav köp av vård och kontaktpersoner för psykiskt funktionshindrade utgör 98 procent.

Inom boende enligt LSS redovisas ett underskott på 2,9 Mkr. Ersättning för gruppboende i samband med studier på annan ort blev 1,4 Mkr lägre än budgeterat. Kostnaden för den egna verksamheten redovisar ett underskott på 4,4 Mkr.

Inom verksamheten Personlig assistans redovisas ett överskott på 0,6 Mkr. Det har varit svårt att rekrytera vikarier, vilket lett till att övertidsersättningen ligger på en hög nivå.

Barn- och utbildningsnämnden

Budgetöverskott -1,7 Mkr (-0,4 %)

Förskoleverksamheten visar ett budgetunderskott på -1,2 Mkr som orsakats av kostnader vid förändringar av lokaler.

Grundskoleverksamheten exklusive skolskjuts uppvisar totalt ett budgetunderskott på -2,9 Mkr. De ökade kostnaderna beror på förändringar av lokaler och av ökade personalkostnader i samband med ett ökat antal elever, framför allt på fritidshem.

Skolskjuts grundskola uppvisar ett överskott på 1,9 Mkr som orsakas av organisationsförändring av skolskjutsarna. Tjänsten som skolskjutssamordnare delas med Arboga och Kungsör. I samband med att Västmanlands Lokaltrafik tagit över driften av skolskjutsar har kostnadsminskningar uppstått, dock är en stor del av engångskaraktär.

Gymnasieskolan visar ett underskott -0,6 Mkr som beror på ökade personalkostnader då extra personal har satts in för elever som behöver särskilt stöd.

Gymnasieskolan har ett överskott på 0,8 Mkr. Gymnasiet har under året fått ta emot ett stort antal nyanlända elever och startat upp fem nya introduktionspråkklaser. De flesta klasserna har startats sent under året. Personalkostnaderna har trots det utökade uppdraget hållits nere genom effektiv organisering av verksamheten. Försäljning och köp av gymnasieutbildning har ett överskott på 0,7 Mkr till följd av att fler elever än planerat valt att studera på Ullvigymnasiet.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Budgetunderskott -9,5 Mkr (-7,3 %)

Svenska för invandrare har haft högre personalkostnader på grund av fler elever än beräknat. Köp av utbildningar av folkhögskolan har också bidragit till underskottet. Däremot har intäkterna för etableringsflyktingar varit högre än budgeterat. Verksamheten gör ett överskott med 0,9 Mkr.

Vård till vuxna med missbruks- och beroendeproblem redovisar underskott med 6,4 Mkr. Behovet av institutionsplaceringar och köpt boende har kraftigt ökat under året.

Barn och ungdomsvård uppvisar ett underskott på 9,9

Mkr. Kostnaderna för heldygnsvård för barn och unga fortsätter öka trots att antalet placerade både i familjehem och på institution är relativt konstant. Kostnadsökningen för familjehemsvården beror på uppräknningen av familjehemsersättningarna och att fler konsulentstödda familjehem anlitas. Höga kostnader för institutionsvården beror på att en högre andel än tidigare vårdats mot samtycke. En knapp handfull placeringar avser barn och ungdomar med mycket omfattande problematik beroende på funktionsnedsättningar som kräver specialplatser på institution.

Ekonomiskt bistånd. Överskottet för verksamheten med 5,8 Mkr, beror på att antalet hushåll i behov av bistånd och försörjningsstöd har fortsatt minska och att tiden som hushållen är i behov av bistånd i genomsnitt är kortare.

Arbetsmarknadsåtgärder visar ett underskott med 1,4 Mkr. Nämnden har utökat satsningar på offensiva insatser. Insatserna innebär initialt ökade kostnader men bidrar långsiktigt till en kostnadsminskning av ekonomiskt bistånd eftersom fler personer blir självförsörjande och oberoende av försörjningsstöd.

Kommundelsnämnden

Budgetunderskott -0,2 Mkr (-0,2 %)

Administrationen visar ett positivt resultat på 0,3 Mkr dels för en intäkt för skyltar som utbetalats för tidigare år och dels på att avskrivningarna blev lägre än budgeterat.

Kultur och fritid har ökade kostnader på -0,2 Mkr för administration och interna kostnader samt att fler barn fått simundervisning.

Förskolan har gjort personal och vikariebesparingar och hamnar på ett noll resultat trots utökad verksamhet.

Skolan har ett ökat elevantal som orsakat ökade kostnader. Språkverkstan för nyanlända elever var inte budgeterad.

Detta gav ett underskott på -0,1 Mkr.

Äldreomsorgen har haft ökade personalkostnader för att hemtjänsten ökat samt att nattorganisationen förstärkts. Budgetöverskridandet blev -0,2 Mkr

Övriga nämnder

Budgetunderskott -0,1 Mkr (-2,2 %)

Inom övriga nämnder redovisar den nybildade gemensamma överförmyndarnämnden ett underskott med 0,1 Mkr främst föranlett av samordning av verksamhetssystem.

Intresseföretag

Budgetöverskott 26,2 Mkr

En stor engångsutdelning från Mälarenergi på 32,3 Mkr har erhållits under året. Medfinansiering till Citybanan medför en budgetpåverkan på -7,5 Mkr. Högre utdelning och borgensavgifter från övriga kommunala bolag gav 1,3 Mkr utöver budget.

Verksamhetskostnader, finansförvaltning

Budgetöverskott 0,1 Mkr

Semesterlöneskulden blev 0,7 Mkr högre än budgeterat. Diverse övriga poster såsom reavinster och momsbidrag bidrar till resultatet.

Finansiering

Budgetöverskott 18,0 Mkr

Återbetalning av AFA-medel på 11,5 Mkr för sjukförsäkringsavgifter är den enskilt största posten som bidragit till överskottet. De interna fördelningarna för personalomkostnaderna överstiger de verkliga arbetsgivaravgifterna med 3,0 Mkr.

Överskottet på räntenettet uppgår till 4,0 Mkr. Detta beror på främst på låga räntor och senarelagda investeringar. Även räntan på pensionskulden har varit lägre än budget.

Arbetsgivaravgifter och det tillfälliga statsbidraget för anställda under 26 år och över 67 år visar på ett budgetöverskott på 3,9 Mkr.

Övriga poster som gett överskott är anslag för lönekostnadsökningar och oförutsett på 3,3 Mkr.

Skatter, generella statsbidrag och utjämning visar på ett underskott med -3,2 Mkr. När budgeten upprättades bedömdes skatteunderlagsutvecklingen bli mer gynnsam.

Både pensionsutbetalningar till dagens pensionärer och betalning av premier för individuell förvaltning har ökat mer än vad som budgeterades. Avvikelsen uppgår till -5,0 Mkr.

Investeringsredovisning (tkr)

Styrelse, nämnd, förvaltning	Inkomster	Utgifter	Netto	Budget	Budget- avvikelse
Kommunstyrelsen					
Stadskansliet	0	66 904	66 904	69 571	2 667
Drätselkontoret	0	0	0	1 402	1 402
Tekniska kontoret	-3 181	28 517	25 336	52 824	27 488
Vatten och avlopp	0	53 301	53 301	88 615	35 314
Fjärrvärme	0	11 485	11 485	17 945	6 460
Stadsarkitektkontoret, mark	-3 252	729	-2 523	507	3 030
Miljö- och byggnadsnämnd					
Stadsarkitektkontoret	0	158	158	358	200
Miljökontoret	0	10	10	100	90
Kultur- och fritidsnämnden	0	2 497	2 497	6 479	3 982
Vård- och omsorgsnämnden	0	2 245	2 245	4 917	2 672
Barn- och utbildningsnämnden	0	6 579	6 579	7 003	424
Social- och arbetsmarknadsnämnden	0	458	458	400	-58
Kommundelsnämnden	0	1 274	1 274	2 019	745
Kommunstyrelsens reserv	0	0	0	73 721	73 721
Summa styrelse och nämnder	-6 433	174 157	167 724	325 861	158 137
varav:					
Ursprunglig budget				185 250	
Ombudgeteringar från 2014				118 511	
Nya lån				22 100	

Större investeringsprojekt, överstigande 1 000 tkr	Projektid		Redovisningsår 2015		Hela projektet t o m 2015 och framåt			
	Nämnd, förvaltning, projekt	Startår Planerat färdigt	Års- budget	Redov i år	Tot budg	Tot redov	Återst total budget	Progn av- vikelse
Kommunstyrelsen:								
Stadskansliet								
Renovering S:t Olovsskolan, 1-2	2011	2017	21 941	25 827	46 113	49 999	*- 3 886	
Nybyggnation förskola 4 avdeln	2012	2016	33 053	27 149	36 200	30 295	5 905	
Energieffektivisering Ullviskolan	2015	2016	3 300	1 875	3 300	1 875	1 425	
Ventilation, Ullviskolan	2015	2016	8 777	7 256	8 800	7 278	1 522	
Förskolemoduler, Krillan	2015	2015	1 500	1 822	1 500	1 822	-322	-322
Tekniska kontoret								
Hamnen	2013	2017	13 455	4 385	26 600	13 531	13 069	
Kaptenen 2	2013	2015	408	406	3 500	3 418	82	
Kolsva centrum	2014	2016	4 858	5 924	5 000	6 066	-1 066	-1 200
Kramstagatan	2014	2016	1 700	1 478	1 700	1 520	180	
Solbackenbron	2014	2015	151	147	2 770	2 767	3	
Kraftvägen	2014	2016	1 000	1 037	1 300	1 042	258	-300
Åtgärder utmed Köpingsån	2014	2018	2 598	1 829	4 300	2 567	1 733	
Ringv.-Furuv. ombyggnad	2014	2015	1 672	2 218	1 800	2 792	-992	
Stora Torget Etapp 4	2014	2015	383	1 394	1 000	2 011	-1 011	
Munktorp multiplan	2013	2015	300	58	1 700	1 596	104	
Kv Hake	2013	2016	300	244	4 160	4 139	21	-200
Fjärrvärme								
Ombyggnad fjärrvärmekammare	2015	2015	838	1 082	1 000	1 082	-82	
Nytt driftövervakningssystem HVC	2010	2015	1 021	1 490	1 300	1 825	-525	
Ledning Östanåsg, Glasg-Torgg.	2015	2015	4 072	5 174	4 072	5 174	-1 102	
Vatten och avlopp								
Filteranl vattenverk	2010	2017	42 723	38 994	62 300	53 295	9 005	-5 100
Blåsmaskiner Norsa	2014	2016	3 400	2 657	3 400	3 252	148	-100
Ombyggnad Flockning	2014	2016	1 300	1 073	1 300	1 081	219	
Utbyte LSP Norsa	2015	2016	1 200	1 109	1 200	1 109	91	-100
Nytorpsvägen	2015	2015	2 200	1 872	2 200	1 872	328	
Bålstavägen	2014	2015	671	650	2 250	2 230	20	
Kraftvägen	2015	2015	2 500	2 025	2 500	2 025	475	
Stadsarkitektkontoret, mark								
Hamnen infrastr, ny verksamhetsyta	2012	2015	0	212	11 317	10 626	691	
Kultur- och fritidsnämnden								
Ställverk sportfältet	2015	2016	2 500	681	2 500	681	1 819	-1 100

* Anslag 2016: 42 Mkr

Kommentarer till större investeringsprojekt

Stadskansliet

Renovering av S:t Olovsskolan, etapp 1

Renoveringen av S:t Olovsskolan, etapp 1, huvudbyggnad, påbörjades i juni 2014 och har pågått till och med sommaren 2015. Återinvigningen ägde rum i samband med höstterminstarten 2015.

Renovering av S:t Olovsskolan, etapp 2

Enligt plan ska renoveringen av S:t Olovsskolans huvudbyggnad, etapp 1, åtföljas av en renovering av skolans annexbyggnad. Projekteringen är genomförd och entreprenör för renoveringen har upphandlats och antagits. Ombyggnationen sker under 2016.

Nybyggnation av förskolan Kompassen vid Parkrinken, Folkets Park

Under första delen av 2016 beräknas förskolan Kompassen stå klar på före detta parkrinken vid Folkets Park. Förskolan byggs för fyra avdelningar och kommer att inrymma verksamhet för upp till åttio förskolebarn.

Energieffektiviseringspaket nummer 5

Energieffektiviseringspaket nummer 5, innehållande åtgärder för att minska förbrukningen på Ullvigymnasiet, var tänkt att genomföras under 2014. Paketet blev förskjutet till 2015 då problem med ventilationen på skolan aktualiserades under året. Ventilationen har åtgärdats som ett första steg under 2015 och arbetet med de återstående energiåtgärderna i paketet är i slutfasen och kommer att avslutas under våren 2016.

Förskolemoduler, Kristinelunds sportfält

Markarbeten, el- och vattenanslutningar till förskolemodul.

Tekniska kontoret

Hamnen

Arbete med miljödömsansökan samt förberedelser för muddringsarbeten, förstärkningsåtgärder på kajer, dagvattendamm, anslutande infrastruktur, områdesförbättringar och reparationer.

Fastigheten Sjötullsvägen II – Kaptenen 2

Inredning av de nya förrådstälten har färdigställts och ny elmatning till tälten har dragits. Arbetet med att förstärka belysningen på de yttre förrådsytorna har pågått under året, men är inte färdigt. Projektering av renoveringen gällande verkstadsbyggnaden påbörjades under året och planen är att påbörja detta arbete under 2016.

Centrumtorget i Kolsva

Torget i Kolsva har byggts om och fått ny utformning. För att knyta an till ortens historia har en ny fontänanläggning anlagts som består av en skänk från bruket. Under våren 2016 kommer träd att planteras. Under byggtiden upptäcktes att muren i anslutning till torget var i så dåligt skick att den blev tvungen att rivras och sedan byggas upp igen. Det ställdes högre krav på brunnen till fontänen och extern projektledning blev nödvändigt i projektet. Detta medför en kostnadsökning på 1,2 Mkr.

Kramstagatan

Den sista delen av Kramstagatan har byggts. Dagvattnet har varit ett bekymmer under projektets gång, därför har dagvattenhanteringen förstärkts. Viss asfaltering återstår.

Solbackenbron

Solbackenbron renoverades under 2014 och till viss del under 2015. Den inledande budgeten var på 2,1 Mkr. Kostnaden slutade på 2,8 Mkr. Den huvudsakliga orsaken till kostnadsökningen beror på avvikelser från brokonsulterna upphandlingsunderlag.

Kraftvägen exploateringsområde

Projektet med att anlägga ny lokalgata och gång- och cykelväg vid de nya småhusen påbörjades under 2015. Asfaltering, liksom gångbanor och trafiksäkerhetsåtgärder återstår. Viss fördyring som främst beror på att gatan måste anpassas för att några hus hade besvärliga grundläggningsförhållanden.

Åtgärder utmed Köpingsån

Det finns ett stort behov av att renovera stensättningar och träkonstruktioner utmed Köpingsån. Under 2015 renoverades träbryggorna mellan dammbron och muséet samt stensättningen mellan Torggatan och gång- och cykelbron.

Ringvägen-Furuvägen, ombyggnad av korsning, parkering samt ny gång- och cykelväg

Korsningen och har gjorts trafiksäkrare, med nya överfarter för gång- och cykeltrafik samt siktförbättring. En ny gång- och cykelväg har anlagts jämte Ringvägen, från Schenströmsgatan fram till Furuvägen. Parkeringen vid Johansdalskoggen har byggts om helt. Fördyringen på 1,0 Mkr beror främst på att parkeringen fick ökad omfattning med bland annat ny ut och infart mot Furuvägen, samt anläggande av en förhöjd gång- och cykelvägsöverfart på Furuvägen.

Stora Torget etapp 4

Under året har den sista etappen färdigställts. Projektets budget var på 1 Mkr, finansierat med fondmedel. Ett oförutsett fel på elförsörjningen till torghandeln åtgärdades. Det krävdes en arkeologisk konsult vid grävandet av de nya trädgröparna längs med Torggatan. Sent i projektet tillkom en helt ny plantering i anslutning till rådhusparkeringen. Alla dessa extra åtgärder gjorde att projektet fördyrades med 1,0 Mkr.

Munktorps multiplan

En ny multisport arena har byggts i Munktorp på den plats där Rinken tidigare stod. Multiplanen erbjuder möjlighet att spela fotboll, bandy, basket sommartid och att åka skridskor vintertid.

Kvarteret Hake

Vid Kvarteret Hake har en ny gata, gångbro och gång- och cykelväg byggts. Två utsiktsplatser med parksoffor mot Köpingsån och Kölstaån har iordningställts. Under våren kompletterades dessa med plantering av träd och gräs.

Fjärrvärme

Ombyggnad fjärrvärmekammare

En fjärrvärmekammare vid Karlsdalstorg byggdes om för att få bättre arbetsmiljö och säkerhet. Projektet överskreds beroende på ett underskott från förra årets investeringsbudget.

Driftsövervakning

Ett nytt drift- och övervakningssystem har införts på Norsa. Det bidrar till säkrare och enklare övervakning av produktion och status ute på nätet. Projektet påbörjades 2010 och att budgeten har överskridits beror på att systemet utökats med att även visa pellets pannor på Norsa, Kolsva och Nordkalk. lades för att gatan ska rustas upp där.

Östanås, Glasgatan, Torggatan

Projektet överskreds med cirka 1,1 Mkr och beror till större del på att beläggningsarbeten utfördes och ombyggnad av centraler tillkom.

Vatten och avlopp

Filteranläggning vattenverk

Den totala kostnaden prognosticerades i dagsläget till 67,4 Mkr. Fördyringarna beror på markförhållanden, dyrare upphandling av process och rörinstallation, omläggning av "Kolsvaledningen", anpassning i befintligt verk samt dåliga underlag på befintlig anläggning som inneburit lösning efter uppgrävning.

Blåsmaskiner Norsa

Inköp av nya blåsmaskiner skapar bättre förutsättning för att minska energianvändningen samt säkrar upp reningen för det biologiska steget.

Ombyggnad Flockning

Optimering av flockningssteget. I flockningssteget blandas kemikalien som fäller ut fosfor. Färre omrörare samt minskat på volymen för att skapa bättre förutsättningar för kemikalien att verka. Åtgärden förväntas sänka energiförbrukningen med 120 000 kWh/år.

Nytorpsvägen, Bålstavägen och Kraftvägen:

Förnyelse har skett genom omläggning och nyanläggning av vattenledningar. Vattenledningar har även om att relinats, det vill säga att en ny vattenledning dras in i den gamla.

Utbyte lågspänningsställverk Norsa

Utbyte av högspänningsdel och lågspänningsfördelningen på Norsa.

Stadsarkitektkontoret

Hamnen

Projektet ny verksamhetsyta är färdigställt. Under år 2015 har Mälarhamnar AB, efter egen begäran, själva slutfinansierat budgeterade och utförda byggnadsinvesteringar.

Kultur- och fritid

Arbetet med ombyggnad av *ställverket på sportfältet* påbörjades under 2015 och kommer att avslutas 2016. Oförutsedda tilläggsarbeten har tillkommit under projekteringsstiden. I dagsläget beräknas den totala fördyringen hamna på 1,1 Mkr.

Ny förskola
På Pungbiovägen byggs förskolan Kompassen med fyra avdelningar. Invigningen planeras till våren 2016.

Kolsvatorg rustades
Stenarna från den gamla muren på Centrumtorget i Kolsva återanvänds, nu med en platta som förstärkning.

Finansiell analys

Köpings kommun redovisar 2015 ett resultat på 41 Mkr. Resultatet motsvarar 3,0 procent av skatteintäkterna. Det är högre än kommunens långsiktiga mål på 0,5 procent och är 34 Mkr bättre än budgeterat resultat. Till resultatet bidrog en utdelning från Mälarenergi på 34,0 Mkr, samt en återbetalning från AFA på 11 Mkr. Årets investeringar slutade på 174 Mkr, en ökning med 29 Mkr jämfört med 2014. Lånen ökade från 100 Mkr till 170 Mkr under året.

Modell för finansiell analys

Fyra perspektiv

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning används en analysmodell som utgår från fyra viktiga finansiella perspektiv: det ekonomiska resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom belysa huruvida kommunen har en god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen. För att göra analysen mer informativ så redovisas även en jämförelse med 20 likartade kommuner för vissa av måtten. Dessa har vi kallat för jämförelsegruppen.

I slutet av avsnittet finns en sammanfattande bedömning av de fyra perspektiven.

Fyra perspektiv vid finansiell bedömning

Det ekonomiska resultatet

I det första perspektivet klargörs årets resultat och dess orsaker. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna eller att en rörelseriktning mot obalans sker, är en varningssignal. Här analyseras också investeringar och deras utveckling.

Kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap

Det andra perspektivet redogör för den långsiktiga betalningsberedskapen. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen inför de alltid återkommande lågkonjunkturerna.

Risikförhållande

Med det tredje perspektivet avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En gott ekonomiskt läge innefattar att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgensåtagande och kommunens samlade pensionsskuld.

Kontroll

I det fjärde perspektivet analyseras hur upprättade ekonomiska målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget ger bra förutsättningar för att kunna uppnå god hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Resultat

Årets resultat

Det ekonomiska resultatet är positivt och blev 41,2 Mkr 2015.

I likhet med tidigare år ingår ett antal jämförelsestörande intäkter och kostnader av engångskaraktär. Det är viktigt att eliminera sådana poster för att få fram det underliggande löpande driftsresultatet. För 2015 påverkar de jämförelsestörande posterna årets resultat med 43,8 Mkr. Kommunen fick en utdelning på 32,3 Mkr från Mälarenergi Elnät, samt 11,5 Mkr för återbetalda sjukförsäkringspremier från AFA.

I jämförelse med tidigare år har det även varit förhållandevis stora engångsposter förutom 2014.

Återbetalningar från AFA påverkade resultatet 2012 och 2013 med 25,2 Mkr respektive 23,9 Mkr. För åren 2011 och 2013 innebar den förändrade räntan för kommunens pensionsförpliktelser ökade räntekostnaderna med 5,9 Mkr respektive 7,7 Mkr.

Vid en jämförelse över de senaste fem åren så visar resultatet exklusive jämförelsestörande poster på en vikande trend och årets resultat är det sämsta under perioden.

Analys av årets resultat

Årets resultat	2011	2012	2013	2014	2015
Årets resultat, Mkr	18,4	44,7	28,0	7,3	41,2
Jämförelsestörande engångsposter, Mkr	5,9	-25,2	-16,2	0,0	-43,8
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster, Mkr	24,3	19,5	11,8	7,3	-2,6
Årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämning, %	1,6	3,7	2,2	0,6	3,0
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och utjämning, %	2,0	1,6	0,9	0,6	-0,2

Varje kommun ska enligt kommunallagen göra en uttolkning av vad god ekonomisk hushållning betyder för kommunen. Denna uttolkning uttrycks genom de finansiella målen som ska ha ett långsiktigt perspektiv. Måttet årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämning används som finansiellt mål och är 0,5 procent. Ett resultat mellan 2 och 3 procent betraktas generellt som god ekonomisk hushållning, eftersom ett sådant resultat ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en normal investeringsvolym i en kommun.

Att Köping har ett förhållandevis lågt satt mål beror delvis på den regelbundna årliga avkastningen på förlagslån från Mälarenergi Elnät AB som motsvarar 0,7 procent.

Sätts årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämning blir måttet 3,0 procent. Under den senaste femårsperioden har måttet i genomsnitt varit 2,2 procent. Om de jämförelsestörande posterna elimineras blir måttet över fem år 1,0 procent.

Jämförelsegruppen har haft samma genomsnittliga resultat inklusive jämförelsestörande poster som Köping på 2,2 procent för åren 2010 till 2014.

Kostnads- och skatteintäktsutveckling

En grundläggande förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor andel av skatteintäkter och generella statsbidrag som tas i anspråk av olika typer av återkommande löpande kostnader. Detta mått benämns nettokostnadsandel. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan kostnader och intäkter. Generellt brukar en nettokostnadsandel på 97–98 procent betraktas som god ekonomisk hushållning eftersom då klarar de flesta kommuner av att över en längre tidsperiod finansiera sina reinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar.

Kostnads- och skatteutveckling, %	2011	2012	2013	2014	2015
Verksamhetens nettokostnader	88,8	85,7	87,7	89,7	89,7
Pensioner	6,1	6,6	6,1	6,5	6,3
Avskrivningar	3,8	4,4	4,0	4,0	4,1
Nettokostnadsandel	98,7	96,7	97,8	100,2	100,1
Finansnetto	-0,2	-0,4	-0,1	-0,7	-3,0
Nettokostandel inkl finansnetto	98,5	96,3	97,7	99,5	97,1
Jämförelsestörande poster, netto	-0,5	2,1	1,3	0,0	3,2
Nettokostnadsandel utan jämförelsestörande poster	98,0	98,4	99,0	99,5	100,3
Årlig förändring nettokostnader	3,6	1,2	4,8	5,7	4,1
Årlig förändring skatteintäkter och utjämning	2,7	3,2	3,6	3,2	4,3

Under femårsperioden har nettokostnadsandelen legat på 98,7 procent. Försämringen för 2014 beror till allra största delen på att verksamhetens nettokostnader ökat med 2,0 procentenheter. Nettokostnadsandelen för 2015 är i stort oförändrad trots återbetalningen från AFA på 11,4 Mkr. Nettokostnadsandelen för jämförelsegruppen har under åren 2010 till 2014 legat på 98,1 procent jämfört med 98,3 procent för Köping.

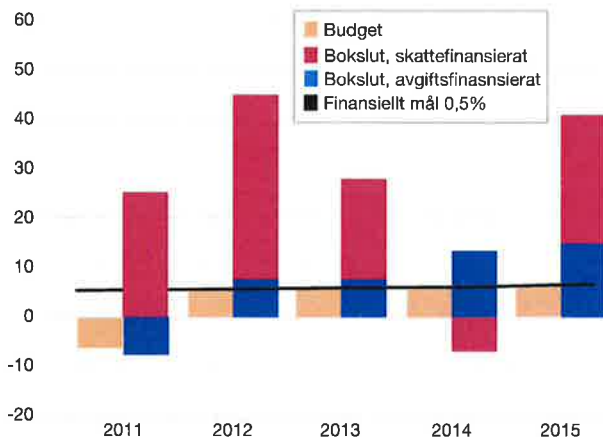
Om finansnettot räknas in förbättras nettokostnadsandelen. En positiv påverkan på nyckeltalet har den årliga förlagslåneräntan från Mälarenergi Elnät AB, vilket motsvarar cirka 0,7 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Vid en jämförelse mellan åren där de jämförelsestörande posterna beaktas är det första gången som kommunens nettokostnadsandel inklusive finansnetto ligger över 100 procent.

Under året har kostnaderna ökat med 4,1 procent medan skatter och generella statsbidrag har ökat med 4,3 procent.

Under den redovisade perioden har den genomsnittliga ökningen för skatteintäkterna varit 3,4 procent samtidigt som nettokostnaderna ökat med 3,9 procent.

Resultat jämfört med resultatmål

För 2015 är resultatet 34,4 Mkr bättre än resultatet i kommunfullmäktiges fastställda budget. Inom de skattefinansierade verksamheterna har två nämnder av åtta klarat att hålla sin budget, tillsammans gör de ett underskott på -19,8 Mkr. De avgiftsfinansierade verksamheterna uppvisar ett resultat på 13,0 Mkr.

Investeringar

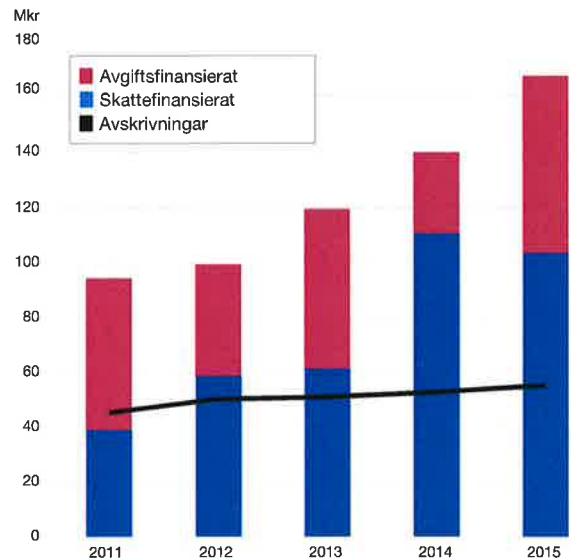
Kommunen har legat på en nettoinvesteringarvolym under perioden 2011-2015 på i genomsnitt 124,4 Mkr. Föregående femårsperiod låg investeringsnivån i genomsnitt på 67,6 Mkr. Den ökade investeringsnivån innebär ökade krav på högre

resultatnivåer för att behålla en stabil ekonomisk utveckling.

Nedanstående bild visar på hur investeringarna fördelar sig på skattefinansierad verksamhet och avgiftsfinansierad verksamhet samt avskrivningar. Av de totala investeringarna 2015 satsades 61 procent i skattefinansierad verksamhet. Förskola och skola stod för 69 procent av dessa investeringar. Sett över femårsperioden står den skattefinansierade verksamheten för 61 procent av gjorda investeringar.

Avskrivningarna i förhållande till nettoinvesteringarna visar i vilken grad kommunen reinvesterar i förhållande till hur anläggningstillgångarna minskar i värde genom de årliga avskrivningarna. Den del som överstiger avskrivningarna kan då betraktas som nyinvesteringar.

Nettoinvesteringar (stapel) avskrivningar (linje)

Investeringsutveckling, %

	2011	2012	2013	2014	2015
Nettoinvesteringar i relation till skatteintäkter och utjämning	8,0	8,2	9,4	10,7	12,3

I förhållande till skatteintäkterna inklusive utjämning investerade kommunen för 12,3 procent under 2015, det högsta värdet för perioden. Trenden under perioden är ökande. Jämförelsegruppen investerade under perioden 2010-2014 för 7,9 procent av skatteintäkterna och Köping 8,6 procent. I jämförelser måste det beaktas att i Köping bedrivs all avgiftsfinansierad verksamhet i förvaltningsform och inte i bolag, vilket är vanligt förekommande särskilt för fjärrvärme.

Egenfinansieringsgrad

Egenfinansieringsgraden visar i vilken utsträckning kommunen finansierar investeringar med under året tillförda medel via avskrivningar och årets resultat. En egenfinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunen kan finansiera investeringarna utan att låna eller att minska den befintliga likviditeten. En hög egenfinansieringsgrad innebär också att det finansiella handlingsutrymmet kan bibehållas inför framtiden.

Investeringar	2011	2012	2013	2014	2015
Investeringarvolym, Mkr	100,5	104,7	121,6	144,5	174,1
Investeringarsinkost	5,7	4,2	2,1	5,2	6,4
Årets nettoinvesteringar	94,8	100,5	119,5	139,3	167,7
Egenfinansieringsgrad %	67,0	95,2	66,1	42,8	57,5
Investeringarna jmf med verksamhetens bruttokostnad, %	6,1	6,0	7,1	7,9	9,1

Årets investeringar har finansierats både genom upplåning samt årets resultat. Egenfinansieringsgraden 2015 var den näst lägsta under perioden. 2014 hade det lägsta värdet och det berodde på att resultatet var det lägsta under perioden.

I förhållande till kommunens bruttokostnader ökade investeringarna från 7,9 procent till 9,1 procent mellan 2014 och 2015. Genomsnittet för perioden var 7,2 procent.

Avstämning mot balanskravet

Det lagstadgade balanskravet för årets resultat i en kommun innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna, det vill säga resultatet ska vara minst noll. Eventuellt negativt resultat ska regleras inom de kommande tre åren. Det finns en möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. Kommunen har uppfyllt balanskravet varje år sedan lagen infördes 2000 och har därför inte något balanskravsunderskott.

Balanskravet, Mkr	2011	2012	2013	2014	2015
Årets resultat	18,4	44,7	28,0	7,3	41,2
avgår realisationsvinster	-1,9	-2,5	-0,2	-0,2	-0,6
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	16,5	42,2	27,8	7,1	40,6
medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	16,5	42,2	27,8	7,1	40,6
justering för resultat för fjärrvärme/vatten	6,2	-7,7	-7,7	-13,6	-13,3
synnerliga skäl	5,9	0,0	7,7	7,4	0,0
Justerat balanskravsresultat	28,6	34,5	27,8	0,9	27,3

När årets resultat justerats med realisationsvinster för fastighetsförsäljningar med mera blir årets resultat efter balanskravsjusteringar 40,6 Mkr. Balanskravsresultatet enligt den kommunala redovisningslagen har uppnåtts.

Utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska resultaten för fjärrvärme samt vatten- och avlopp regleras mot resultatutjämningsfonder som både vid positiva och negativa resultat ska nollställas över tiden. Justering har gjorts med 13,3 Mkr utifrån resultatet för den avgiftsfinansierade verksamheten.

Kapacitet Kommunalskatt

En viktig faktor för kapaciteten är potentialen att kunna höja skattesatsen. Kommunens utdebitering uppgår år 2015 till 22:16 kronor per skattekrona. Medelutdebiteringen för länet 2015 var 22:01 kronor. För jämförelsegruppen var utdebiteringen 21:98 kronor. Den genomsnittliga skattesatsen för alla kommuner i landet har ökat med ett öre mellan 2014 och 2015.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. De faktorer som påverkar soliditeten är årets resultat och hur tillgångar och skulder förändrats. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. När man tittar på soliditetsmättet är det den långsiktiga trenden som är mer intressant än enskilda år. Ett annat soliditetsmått som blir allt vanligare är att inkludera kommunens pensionsförpliktelser som är äldre än 1998 och ligger utanför balansräkningen.

Soliditet, %	2011	2012	2013	2014	2015
Förändring eget kapital	2,7	6,6	3,9	1,0	5,5
Förändrade tillgångar	5,4	7,1	1,2	5,3	13,1
Soliditet enl balansräkning	57,3	57,0	58,5	56,1	52,3
Soliditet inkl pensionsförpliktelser	0,5	4,6	3,8	6,4	9,9

Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser har ökat med 3,5 procentenheter under året. Den enskilt största förklaringen är att pensionsförpliktelserna har sjunkit med cirka 23 Mkr. Tillgångarna har ökat genom de stora investeringarna, men då finansieringen skett genom upptagning av nya lån har även skuldsidan ökat.

Detta gör att den positiva effekten av att pensionsförpliktelserna sjunker blir mindre. Jämförelsegruppens soliditetsmått inklusive pensionsförpliktelser var 4,6 procent för 2014.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden visar hur mycket av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital och är soliditetens motsats. Låga värden ger en indikation om god finansiell styrka och ökar möjligheten till att eventuellt ta lån om situationen så kräver.

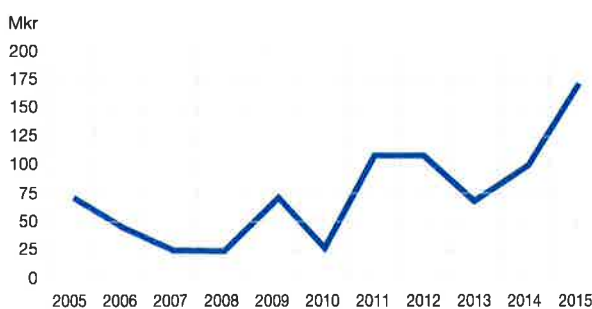
Skulder, %	2011	2012	2013	2014	2015
Total skuldsättningsgrad	42,7	43,0	41,5	43,9	47,7
- varav avsättningsgrad	6,5	6,8	7,6	7,7	7,0
- varav långfristiga skulder	11,9	11,5	8,4	10,3	13,9
- varav kortfristiga skulder	24,2	24,7	25,5	25,9	26,8

Skuldsättningsgraden har ökat till 47,7 procent jämfört med 43,9 procent föregående år. Av de 47,7 procent utgör 13,9 procentenheter långfristiga skulder och det är de skulderna som står för den största ökningen både i reella och relativa tal. I relativa tal har avsättningsgraden till pensioner minskat och de kortfristiga skulderna ökat.

Långfristiga skulder

Kommunens låneskuld ökade med 70,0 Mkr från 100,0 Mkr till 170,0 Mkr. Kommunens långfristiga skuld per invånare var 5 545 kronor för år 2014. Köping hade 2014 mindre än hälften så stora långfristiga skulder som jämförelsegruppen.

Låneskuld 2005 – 2015

Utöver lån omfattar långfristiga skulder periodiserade intäkter i form av investeringsbidrag och anslutningsavgifter. Dessa uppgår till 44,0 Mkr. Enligt rekommendation ska sådana inkomster bokföras som en skuld och skrivs av i samma takt som livslängden på de olika investeringsobjekten. De bakomliggande investeringarna är redovisade som anläggningstillgångar.

Kostnader och intäkter – jämförelse med 20 likartade kommuner

Kronor per invånare	2014 Köping	2014 Jämförelse- grupp	2014 Differens
Verksamhetens intäkter	18 157	11 657	6 500
Verksamhetens kostnader	-67 718	-61 212	-6 506
Avskrivningar	-2 062	-2 020	-42
Verksamhetens nettokostn	-51 623	-51 575	-48
Skatteintäkter	39 662	39 774	-112
Generella statsbidrag & utjämning	11 877	12 086	-209
Finansnetto	371	188	183
Resultat före extraord. poster	287	473	-186
Extraordinära poster	0	0	0
Årets resultat	287	473	-186

Vid en jämförelse av hela resultaträkningen med jämförelsekommunerna kan det konstateras att Köping har högre omslutning för både verksamhetens intäkter och kostnader. Detta beror till största delen på att Köping har större andel affärsdrivande verksamhet i förvaltningsform. Köping har lägre intäkter från utjämningssystemet än genomsnittet även om det finns variationer inom jämförelsegruppen.

Finansnettot är bättre genom avkastningen på förlagslån samt förhållandevis låg lånevolym.

2014 var årets resultat sämre än jämförelsekommunerna. Köpings resultat skulle ha varit 4,6 Mkr högre om resultatnivån legat på jämförelsekommunernas medelvärde per invånare.

Risk

Betalningsberedskap på kort sikt

Kassalikviditet är ett mått på betalningsförmågan på kort sikt. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Likviditeten ur ett riskperspektiv	2011	2012	2013	2014	2015
Kassalikviditet, %	78,3	85,9	65,3	55,8	60,1
Likviditetsdagar	24	28	19	16	24
Rörelsekapital, Mkr	-51,7	-42,9	-109,2	-151,8	-161,1

Kassalikviditeten har ökat från 55,8 procent till 60,1 procent under 2015. Av de likvida medlen bidrar de kommunala bolagen som ingår i koncernkontot med 58,5 Mkr (41,5 Mkr). Kassalikviditeten visar på det näst sämsta resultatet för perioden och trenden har varit nedåtgående från 2012. Det är den ökade investeringsvolymen som är anledningen. Jämförelsegruppens likviditetsmått var 100,5 procent för 2014.

Vid årets slut låg betalningsberedskapen på 24 likviditetsdagar, vilket innebär att kommunen skulle kunna fullgöra sina löpande utbetalningar i 24 dagar, även om inte några inbetalningar skulle inflyta.

Att enbart studera en kommuns likviditet är inte tillfredsställande, utan även skuldsidan måste analyseras. Förbättras likviditeten, samtidigt som skuldsättningen sjunker har kommunen förbättrat sin finansiella handlingskraft både på kort och på lång sikt.

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräk-

nas omsätta på 10-20 års sikt, nämligen finansiella anläggningstillgångar, exklusive aktier i kommunens koncernbolag, omsättningstillgångar, samt kort- och långfristiga skulder. Måttet är informativt, eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger mellan de kortsiktiga likviditetsmåten och det långsiktiga soliditetsmålet. Det viktiga här är att studera trenden. Det är inte ovanligt att måttet är negativt bland kommunerna.

Nettotillgångar, Mkr	2011	2012	2013	2014	2015
Finansiella nettotillgångar	-24,4	-24,4	-62,9	-137,3	-205,0

De finansiella nettotillgångarna försvagades under 2014 med 67,7 Mkr. De uppgick till -205,0 Mkr vid årets slut, vilket innebar att kommunens skulder översteg kommunens likvida medel och fordringar.

Måttet visar hur de allt större investeringarna se senaste åren inte kunnat finansieras genom årets resultat och avskrivningar utan istället ökat på låneskulden och minskat likviditeten sett över hela perioden. För 2015 har likviditeten ökat jämfört med 2014 genom att årets resultat var bättre än 2013, men också för att koncernens likviditet förbättrats med 17,0 Mkr.

Låneräntor

Ur ett riskperspektiv är det viktigt att redovisa och beskriva eventuella ränte- och valutarisker. Ränterisker beror främst på löptids- och räntebindningsstrukturen. En stor andel lån med rörlig ränta medför att en risk för ökade räntekostnader finns, men också en möjlighet till låga kostnader.

Kommunens har ett lån med rörlig ränta på 60,0 Mkr, med en medelårsränta på cirka 0,1 procent. Övriga tre lån på 110 Mkr har en återstående genomsnittlig bindningstid på 21 månader. Den viktade snitträntan på dessa lån är 1,0 procent.

Borgensåtaganden

De flesta kommuner går i borgen för de kommunägda bolagens lån. Även vissa andra borgensåtaganden kan förekomma. Detta innebär att kommuninvånarna har iklätt sig en förpliktelse gentemot långivarna, det vill säga banker och övriga kreditinstitut.

Borgensåtagande, Mkr	2011	2012	2013	2014	2015
Kommunägda bolag	693,3	681,9	726,4	715,2	801,0
Övriga	33,9	33,1	4,0	6,8	8,5
Totalt	727,2	715,0	730,4	722,0	809,5

Det kommunala bostadsföretaget KBAB med dess dotterbolag står för 90 procent av de totala borgensåtagandena.

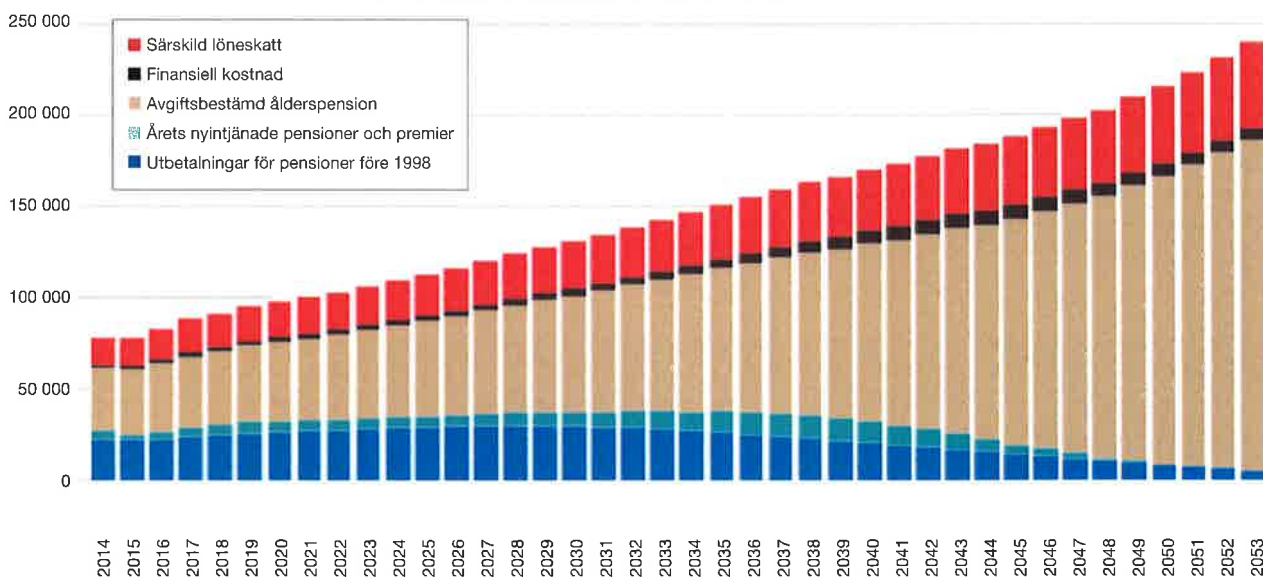
Förändringen av borgensåtaganden har skett främst för Vafab Miljö med 13,0 Mkr samt för KBAB med cirka 70 Mkr. Utöver borgen för lån tecknar kommunen även borgen för pensionsåtagande för KBAB. De övriga borgensåtagandet har ökat med 1,7 Mkr genom ny borgen till Köpings Golfklubb på 2,0 Mkr, i övrigt har åtagandena minskat genom amorteringar. Under 2014 har inget infriande av borgen skett. Köping hade 2014 borgensåtagande på 28 454 kr per invånare. Jämförelsegruppen hade för samma period 29 948 kronor per invånare.

Pensionsåtagande

Pensionsåtagandet är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den bygger på en genomsnittslivslängd för dessa på cirka 80 år. Nedanstående diagram visar en långtidsprognos för kommunens pensionskostnader över 40 år.

Framtida pensionskostnad Köpings kommun

Tkr i löpande priser

Pensionsåtagande inkl löneskatt, Mkr	2011	2012	2013	2014	2015
Individuella delen	37,6	39,6	41,6	44,8	48,2
Pensionsavsättning	70,2	77,2	86,7	92,1	94,9
Pensioner äldre än 1998	676,8	668,9	706,8	675,6	652,7
Totalt	784,6	785,7	835,1	812,5	795,8

Den avgiftsbestämda ålderspension, den så kallade individuella delen, disponeras av den anställda för eget val av förvaltare och kostnaden bokförs löpande.

Under pensionsavsättningar på balansräkningen redovisas, årets nyintjänade pension, det vill säga efterlevandepension, förmånsbestämd ålderspension över taket, och särskild avtalspension efter överenskommelse. Dessa räknas upp över tiden utifrån basbeloppsförändringar.

Ansvarförbindelse för pensioner äldre än 1998 räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagarna. Dessa pensioner kommer att vara utbetalda inom 40–50 år. Kostnaden för betalning av ansvarförbindelsen bokförs löpande och belastar årligen resultatet. Den finansiella kostnaden som redovisas i diagrammet ovan består av ränte- och basbeloppsuppräknningar av pensionerna. För 2015 uppgick dessa till 1,6 Mkr.

Ansvarförbindelsen har minskat med 22,9 Mkr jämfört med 2014 genom utbetalningarna till pensionstagarna.

Kommunens totala pensionsskuld uppgick till 795,8 Mkr. Av skulden redovisas 525,3 Mkr och där tillhörande 127,4 Mkr i löneskatt som ansvarförbindelse inom linjen.

Det innebär att 82,0 procent av pensionsskulden inte finns upptagen i kommunens balansräkning. Från kommunens pensionsadministratör utbetalas månatligen cirka 1 400 pensioner.

I policyn för kapitalförvaltning av pensionsmedel anges att de delar av pensionsmedlen som inte överlämnats till de anställda för individuell förvaltning, ska förvaltas i sin helhet som återlån till Köpings kommun. Återlån innebär att eventuella likviditetsöverskott i första hand skall användas till att reglera kommunens lång- och kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut. Kommunen har inte någon personal anställd på särskilt visstidsförordnande eller någon anställd med pensionsavtal.

Redogörelse enl rådet för kommunal redovisning rekommendation nr 7.1

	2011	2012	2013	2014	2015
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	-70,2	-77,2	-86,7	-92,1	-94,9
Ansvarförbindelser	-676,8	-668,9	-706,8	-675,6	-652,7
Finansiella placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totala förpliktelser	-747,0	-746,1	-793,5	-767,7	-747,6
Återlånade medel	747,0	746,1	793,5	767,7	747,6

Kontroll

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

En viktig förutsättning för att uppnå god ekonomi är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetanslag, det vill säga att det finns en budgetföljsamhet i kommunen. Kommunstyrelsen och nämnderna följer den ekonomiska utvecklingen genom att presentera uppföljningsprognoser till styrelsen enligt fastslagen tidplan och till kommunfullmäktige två gånger under löpande år.

Om budgetföljsamheten är dålig måste reserver finnas både i årsresultat och i likviditet. Budgetavvikelsen bör teoretiskt ligga så nära noll som möjligt. Av nedanstående tabell framgår det att budgetföljsamheten har varierat inom nämnderna de senaste fem åren. Prognosen per den sista augusti 2015 visade en budgetavvikelse för nämnderna på -11,7 Mkr, vilket ger en differens mot slutresultatet med 4,9 Mkr. För de skattefinansierade verksamheterna var budgetföljsamheten god under åren 2011 till 2013, för åren 2014 och 2015 har den försämrats. Detta återspeglar sig också i att verksamhetens nettokostnaders andel av skatteintäkterna stigit dessa år.

En viktig förutsättning för kontroll över kommunens ekonomi är förmågan att göra realistiska prognoser över resultatet. Syftet med prognoserna är att identifiera och åtgärda avvikelser i tid. En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året. En prognosavvikelse under en procent av kostnadsomslutningen anses vara en god prognossäkerhet, vilket styrelsen och nämnderna uppnått då den totalt blev 0,2 procent. I denna kommuntotal döljs både positiva och negativa avvikelser som sammantaget ger en till synes god prognossäkerhet.

Sammanfattande kommentarer

Med utgångspunkt från avsnittet ”Ekonomisk analys” redovisas en sammanfattning av styrkor och svagheter i kommunens ekonomi. Bedömningen illustreras med färgsymbolor,

Styrelse/nämnder Mkr	2011		2012		2013		2014		2015	
	Prognos i aug	Bokslut	Prognos i aug	Bokslut	Prognos i aug	Bokslut	Prognos i aug	Bokslut	Prognos i aug	Bokslut
Kommunstyrelsen, skattefinansierat	-1,5	-3,5	-2,1	-4,0	-7,4	-2,8	-3,1	-1,0	-5,8	-0,7
Miljö- och byggnadsnämnden	0,4	0,8	0,8	1,1	0,6	1,1	0,6	0,9	0,4	0,8
Kultur- och fritidsnämnden	-0,3	-0,3	-0,4	0,0	-0,3	0,1	-0,7	-0,5	-0,3	0,1
Vård- och omsorgsnämnden	9,0	3,8	-0,9	3,6	1,9	-4,8	-6,7	-8,4	-7,5	-8,5
Barn- och utbildningsnämnden	-1,5	-1,4	-0,7	1,3	1,2	4,8	0,0	0,4	0,0	-1,7
Social- och arbetsmarknadsnämnden	0,7	1,0	-2,5	-1,7	-1,1	0,3	-3,4	-3,2	-7,3	-9,5
Kommundelsnämnden	1,7	0,9	1,1	1,5	0,3	0,7	-1,9	-0,5	-0,4	-0,2
Övriga nämnder	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	0,0	0,3	0,0	-0,1
Summa skattefinansierat	8,3	1,1	- 5,0	1,5	- 5,1	- 0,8	- 15,2	- 12,0	- 20,9	- 19,8
Kommunstyrelsen, avgiftsfinansierat	-5,0	-6,3	9,0	7,7	2,3	7,6	11,1	13,4	9,2	13,0
Summa med avgiftsfinansierat	3,3	- 5,2	4,0	9,2	- 2,8	6,8	- 4,1	1,4	- 11,7	- 6,8

där grönt står för en stark ställning, rött för en svag ställning, och gult för ett mellangott läge. Till detta används plus respektive minustecken för att ytterligare förtydliga ställningen.

Resultat

Kommunen har klarat sitt resultatmål och även balanskravsresultatet. I jämförelse med tidigare år kan konstateras att resultatnivån varierat kraftigt och 2015 tillhör de åren med högt resultat. Åren 2010 till 2015 har dock innehållit poster som inte tillhör den egentliga verksamheten, som återbetalning av sjukförsäkringspremier. I årets resultat ingår dessutom en utdelning på 32 Mkr. Om sådana jämförelsestörande poster frånräknas så är tendensen tydlig mot att resultatnivån blir allt lägre. För 2015 hade det blivit ett minusresultat utan dessa engångsposter. Detta visar på att vi inte klarade av resultatmålet av egen kraft. Jämför man nettokostnadsandelen av skatter och statsbidrag utan jämförelsestörande poster, är tendensen densamma. Andelen ökar under perioden och 2015 passerades 100 procent. Generellt brukar en nettokostnadsandel på 97–98 procent betraktas som god ekonomisk hushållning. Kommunen har ett förhållandevis starkt finansnetto, inräknas finansnettot förbättras nettokostnadsandelen.

Investeringarna under de senaste åren har ökat och var för det senaste året det högsta under den senaste femårsperioden. Egenfinansieringsgraden förbättrades 2015 genom det goda resultatet, men tendensen över femårsperioden är att egenfinansieringsgraden sjunker.

Kapacitet

Kommunens skattesats ligger relativt högt, vilket gör att möjligheten att stärka den finansiella kapaciteten via höjd skatt därför kan vara begränsad.

Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser har förbättrats något det senaste året framförallt beroende på att pensionsförpliktelserna sjunkit. Soliditeten enligt balansräkningen och skuldsättningsgraden uppvisar dock sämre värden beroende på att de långfristiga skulderna ökat genom den ökade investeringsnivån. Kommunens långfristiga skuld har ökat men är fortfarande förhållandevis låg i jämförelse med andra kommuner.

Risk

Kassalikviditeten har ökat något under året på grund av årets resultat samt förbättrad likviditet hos bolagen. Sett över jämförelseperioden är trenden att likviditeten sjunker, och att den finansiella beredskapen på kort sikt försämrats. Även på medellång sikt har den finansiella handlingsberedskapen

försämrats under perioden. Skillnaden mellan kommunens skulder i förhållande till likvida medel och fordringar fortsatt att öka under året.

Räntenivån har under 2015 varit historiskt låg. Medelårsräntan på rörliga lån var cirka 0,1 procent, och för de fasta lånen 1,0 procent. I jämförelse med andra kommuner hade Köping mindre än hälften så stora långfristiga skulder 2014. Skuldsättningsgraden har dock ökat 2015. Om det skulle ske en ränteförändring med 1 procent på de lån som förfaller på en tolv månadersperiod eller har rörlig ränta skulle det innebära 1,1 Mkr i ökade kostnader.

Kommunen har marginellt borgensåtagande utöver borgen till det kommunala bostadsbolaget. Borgen till kommunägda bostadsföretag anses inte innebära någon större risk. I likhet med de flesta andra kommuner har Köpings kommun stora pensionsåtaganden. Dessa har sänkts något under året genom att ansvarsförbindelserna har minskat genom pensionsutbetalningarna.

Kontroll

Prognossäkerheten är totalt sett god, även sett över en flerårsperiod. Däremot har budgetföljsamheten försämrats under de två senaste åren för de skattefinansierade verksamheterna med ökade verksamhetskostnader som följd.

I budget 2016 tog kommunfullmäktige beslut om att styrelse och nämnder får i uppdrag att utreda hur en ännu bättre samordning ska kunna ske inom och mellan förvaltningarna, samt vad som behövs för att öka effektiviteten, och på så sätt kunna sänka förvaltningens kostnader med två procent.

Framtiden

I detta avsnitt görs en bedömning av framtidsutsikterna de närmaste åren utifrån de fyra perspektiven.

Resultat

I den senaste prognosen gör Sveriges kommuner och landsting (SKL) bedömningen att för år 2016 kommer skatteunderlaget att öka med 5,6 procent, den högsta ökningen av skatteunderlaget hittills under 2000-talet. Sett i reala termer, det vill säga efter avdrag för pris- och löneökningar beräknas en ökning på 2,7 procent 2016, följt av 1,4 procent respektive 1,1 procent för påföljande år.

SKL konstaterar att för den senaste tioårsperioden så har demografiska förändringar medfört en årlig kostnadsökning på ungefär 0,5 procent. Nu görs bedömningen att för åren 2015–2019 kommer kostnadsökningen i genomsnitt att uppgå till 1,6 procent per år. Utifrån de demografiska behoven

skulle skatten i kommunerna behöva vara 1,04 kronor högre 2019 än 2015 för att nå ett resultat på 1 procent av skatter och generella bidrag.

I övrigt konstateras att resultatnivån de senaste åren påverkats av engångsintäkter för återbetalning av sjukförsäkringsavgifter. Efter 2015 upphör återbetalningarna. Beträffande investeringar i kommunsektorn konstaterar SKL att de ökar i en högre takt de senaste åren. Förutom investeringar för kommuner som ligger i expansiva områden så ökar investeringsbehovet där det finns behov av att ersätta tidigare investeringar som gjordes på sextio och sjuttioåret i infrastruktur, skolor etcetera. Det innebär att såväl avskrivningarna som de finansiella kostnaderna kommer att öka i framtiden.

SKL:s bild av den kommunala sektorns nuläge stämmer mycket väl med Köpings utgångsläge. Årets resultat utan engångsintäkter är ett minusresultat. Verksamhetens nettokostnader har ökat både 2014 och 2015 för att nu ligga på över 100 procent av skatteintäkterna. Investeringsnivån i kommunen har de senaste åren ökat, från att tidigare varit jämförelsevis låg. De närmaste åren finns planer på stora investeringsprojekt. Dessa kommer att ta ett stort finansiellt utrymme genom ökade krav på resultatnivån och högre finansiella kostnader.

Kapacitet

Detta perspektiv påverkas av hur stora investeringsplanerna kommer att bli i framtiden och hur kommunen väljer att finansiera investeringsutgifterna. Om investeringar inom skattefinansierad verksamhet ska finansieras med egna medel, krävs att större överskott skapas i resultaträkningen genom att resultatmålen höjs betydligt jämfört med dagens 0,5 procent. Investeringsåtagandena de senaste åren har gjort att rörelsekapitalet försämrats. Kommunen har fortfarande en förhållandevis låg skuldsättningsgrad. Skulle kommunen höja sin skuldsättningsgrad till jämförelsekommunernas genomsnitt skulle det motsvara cirka 150 Mkr i nya lån.

Risk

Det finns viktiga faktorer som påverkar detta perspektiv och som ligger utanför kommunens kontroll.

Medelårsräntan 2015 var för kommunens lån 0,1 procent för det rörliga lånet och 1,0 procent för de fasta lånen.

Dessa räntor påverkas av vad som händer med landets finanser och inflationsmål. Riksbanken har som ambition att hålla kronan svag och på den vägen öka möjligheterna att få upp inflationen 2017 till 2 procent. Reporäntan är i februari 2016 -0,5 procent. Utifrån detta kan slutsatsen dras att ränterisken är liten åtminstone fram till 2017. Det som kommunen påverkar är investeringsplanerna och finansieringen av dessa. En ökning av kommunens låneskuld på 200 Mkr med en ränta på 1,0 procent skulle innebära 2 Mkr i ökade räntekostnader.

Beträffande pensionskostnaderna gör SKL bedömningen att de närmaste två åren ser pensionskostnaderna stabila ut. De låga prisökningarna leder till låg uppräknings samtidigt som puckeln nu verkar vara nådd när det gäller utbetalningar på den gamla skulden. Efter 2018 stiger kostnaden då prisökningarna väntas ta fart samtidigt som beräkningsgrunderna förändras och att satsningar på lönejusteringar för vissa grupper kan slå igenom. Pensionskostnaden var för 2015 ca 90 Mkr.

Från att ha befunnit sig på en tämligen jämn nivå har befolkningen de tre senaste åren genom inflyttning ökat förhållandevis kraftigt: 2013 med 383, 2014 med 139 och 2015 med 181 personer. Ökningen 2015 berodde helt på flyttnettot, som bestod av inrikes flyttnetto på 81 personer och ett invandringsnetto på 141 personer. På grund av orsakerna till inflyttningen är de kommande årens utveckling svårbedömd, men fortsätter den hittillsvarande trenden kommer befolkningen att öka förhållandesvis mycket även framöver. Beträffande befolkningens sammansättning är det förhållandesvis många som är äldre än 50 år, medan andelen i åldern 20-49 år är klart mindre än i riket. Även andelen 0-9 år är mindre

än riket. Antalet 65 år och äldre beräknas öka med drygt 200 personer fram till 2019.

Under åren 2011–2015 har antalet arbetslösa i kommunen varierat mellan cirka 1 200 och 1 400 personer. Det är ungefär dubbelt så många som innan 2009 års ekonomiska kris. Vid årsslutet 2015 saknade 1 310 personer i åldern 16–64 år arbete. Det motsvarar 10,8 procent av den registrerade arbetskraften, att jämföra med 8,0 procent i riket. En komplicerande faktor är att arbetslösheten drabbar olika hårt. Bland ungdomarna i åldern 18–24 år var 18,8 procent arbetslösa. I åldersgruppen 16–64 år var arbetslösheten 6,5 procent bland de inrikes födda, och bland de utrikes födda 30,0 procent. Ett annat sätt att beskriva detta är att av de kommuninvånare som har ett arbete är 14,2 procent födda utomlands, medan 50,4 procent av de arbetslösa är utrikes födda.

SKL framhåller i sin rapport att då en relativt stor del av invandramna är i yrkesverksam ålder bör detta på sikt ha en positiv inverkan på möjligheterna att finansiera välfärden genom att försörjningskvoten förbättras. Under de närmaste åren är det emellertid inte troligt att nyanlända med en gång kan försörja sig och betala skatt i samma utsträckning som befolkningen i övrigt. Erfarenheten visar att det tar lång tid innan flyktingar och asylsökande etablerar sig på den svenska arbetsmarknaden. Bedömningen är att fram till 2019 innebär detta en extra belastning för kommunsektorns ekonomi, på längre sikt blir kalkylerna mer positiva. Belastningen på enskilda kommuner beror på i vilken grad staten ersätter dessa kostnader.

Social- och arbetsmarknadsnämnden framhåller att utmaningen för kommunen initialt är att hitta bostäder till nyanlända. Direkt efter bosättning behövs platser i förskola och skola, svenskundervisning och arbetsmarknadsinsatser, innan det mer långsiktiga integrationsarbetet inleds. Både de kommunala förvaltningarna och närsamhället i övrigt behöver skapa en samordnad och långsiktig beredskap för integrationsprocessen.

Om det sker inflyttning till en kommun så påverkas både intäktssidan och kostnadssidan starkt av i vilka åldrar som inflyttningen sker i. Det kommunala utjämningsystemet ska se till att intäktsökningen ska följa den konsumtion av kommunala tjänster som en kommun normalt har i olika åldersgrupper. Utjämningsystemet utgår ifrån en standardkostnad, väljer kommunen att ha högre standard får man bekosta detta själv. Det är åldersgrupperna barn och unga och äldre som förväntas nyttja de kommunala tjänsterna mest, och åldersgruppen 20–65 år som förväntas nyttja tjänsterna minst, och istället bidra till systemet genom skatt på arbetsinkomster. Hur stor arbetslösheten är i kommunen påverkar den kommunala ekonomin. Skatteintäkterna påverkas men i mindre grad, då inkomstutjämningsystemet kompenserar den lägre kommunalskatten. Kostnadssidan kan påverkas framför allt om det gäller långtidsarbetslöshet.

Kontroll

Kostnaderna i verksamheterna har ökat under de två senaste åren och budgetföljsamheten har minskat. SKL har konstaterat att det demografiska trycket har ökat och att kommunsektorn står inför stora utmaningar i framtiden. De ser ett behov av omprioritering mellan verksamheterna utifrån de demografiska förändringarna. De för även ett resonemang om att kommunerna måste börja använda ny teknik i verksamheten bland annat inom vården.

För att möta dessa utmaningar som finns även i Köping, är det positivt att kommunfullmäktige lagt ut uppdraget till styrelse och nämnder att förbättra samordningen och öka effektiviteten. Detta kommer att behövas för att stärka resultatet och skapa handlingsutrymme. Med tanke på att kommunens positiva resultat de senaste åren till största delen genererats av den avgiftsfinansierade verksamheten och genom engångsintäkter, är det synnerligen viktigt att nämnderna arbetar med sin styrning och sina uppföljningar med aktiva åtgärder så att tendenser till budgetöverskridanden motverkas.

Övrigt

Känslighetsanalys

En kommun påverkas många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. Det kan till exempel vara en konjunktursvängning, utjämningsystem eller förändrad lagstiftning. Ett sätt att beskriva detta är att göra en känslighetsanalys som beskriver hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi. I tabellen nedan går bland annat att utläsa att varje procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på 10,8 Mkr. Vidare framgår det att en befolkningsförändring med 100 personer medför en ändring av skatter och bidrag med 5,2 Mkr.

Händelseförändring	Mkr
1 % ränteförändring på lån som förfaller på en 12-månadersperiod eller har rörlig ränta	1,1
Löneförändring med 1 %	10,8
Kostnadsförändring, exkl löner med 1 %	6,4
Taxe- och avgiftsändring med 1 %	3,5
Förändring av försörjningsstöd med 1 %	0,3
Om 100 flyktingar inte kommer ut i egen försörjning efter introduktion	10,4
500 Mkr i generellt statsbidrag för riket ger	1,3
Befolkningsförändring med 100 personer	5,2
Förändrad utdebitering med 1 kr	51,0
10 heltidstjänster (30 000 kr/månad inkl PO)	3,6

Av ovanstående går det att utläsa att det inte enbart räcker med att höja taxorna för att komma tillrätta med ökande kostnadstryck till följd av förändrad befolkningsammansättning och statliga reformer. Det är istället genom att sänka kostnaderna som en större effekt kan fås eller genom att en skattehöjning sker.

Medfinansiering

Citybanan, beslut har 2009 fattats om att bidra med finansiering av 24,4 Mkr som ska betalas enligt en fastställd tidsplan mellan 2013-2017. Under året har 7,5 Mkr betalats ut.

Avtal tecknades 2009 med staten om genomförande och finansiering av ny sluss i Södertälje och en fördjupad målarfarled. En tänkt byggstart beräknas till åren 2018-2020. Kommunens medfinansiering är 20 Mkr exklusive indexuppräknning.

Händelser efter räkenskapsårets utgång

Inga händelser av betydelse har inträffat efter räkenskapsårets slut.

Intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att kommunens processer och rutiner leder till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, att den finansiella rapporteringen och informationen är tillförlitlig, samt att av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer efterföljs. En god intern kontroll innebär att möjliga risker inringas, bedöms och förebyggs.

Under året har riktlinjerna för den interna kontrollen setts över, bland annat har kopplingen till det systematiska kvalitetsarbetet gjorts tydligare, samt att politikens roll i det interna kontrollarbetet stärkts.

Årets uppföljning har genomförts dels inom två gemensamma områden dels inom 44 områden som styrelse och nämnder själva har bedömt som viktiga för sin verksamhet. För de kommungemensamma områdena genomförde samtliga kontrollerna och åtgärder har satts in där avvikelser konstaterats. Beträffande kontroll av rutiner för att skydda stöldbegärliginventarier, fanns tre avvikelser för inventarielistor samt låsning av kontorsrum. Vid kontrollen om uppföljning av medarbetarsamtal fanns avvikelser finns inom fyra förvaltningar, företrädesvis de större. I kommentarerna framgår att det är föräldralediga som inte har haft medarbetarsamtal i vissa fall.

När det gäller styrelsens och nämndernas egna kontrollområden kan konstateras att i fem fall har kontrollmetoderna fungerat delvis, men samtliga 44 områden som fanns i planen har blivit kontrollerade. Metoden att presentera avvikelser och åtgärder har förändrats jämfört med tidigare år. Avvikelser har konstaterats i 23 fall. Antalet har stigit jämfört med tidigare år, dels genom att antalet kontrollpunkter ökat men också för att avvikelser mot rutiner lyfts fram som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Av kontrollpunkterna med avvikelser så är åtgärdsstatusen att åtta stycken är åtgärdade, för tolv stycken är åtgärdena påbörjade, och tre stycken ej påbörjade. För de kontrollpunkter där åtgärder inte är klara i denna redovisning ska återredovisas göras till nästa års uppföljning.

Sammanställd redovisning

Syftet med sammanställd redovisning

Den kommunala verksamheten i Köping bedrivs i huvudsak i förvaltningsform, men dessutom finns det aktiebolag och ett kommunalförbund. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge förtroendevalda och andra en samlad bild av moderföretagets, kommunens ekonomiska ställning, åtaganden och resultat.

Endast de företag där kommunen har ett röstetal på mer än 20 procent har medtagits.

Köpings Bostads AB

Köpings Bostads AB är ett allmännyttigt bostadsföretag som äger och förvaltar fastigheter samt bedriver viss bostadsförmedlingsverksamhet.

Dotterbolaget Köpings Kabel-TV AB:s verksamhet består i att förse invånarna i Köpings kommun med ett utökat TV-programval. Kabel-TV nätet används även för datakommunikation.

Ett annat dotterbolag är KBAB Service AB som ansvarar för drift och underhåll samt städning av kommunens fastigheter.

Ekonomi i korthet

Resultatet inom KBAB-koncernen efter finansiella poster blev 9,3 Mkr. Föregående år var resultatet 9,5 Mkr.

Bolaget har under året gynnats av den fortsatta låga marknadsräntan, vilket har inneburit att medelräntan under året sänkts med nästan en procent till 2,71 procent. Att 2015 var ett ovanligt varmt år speglas i låga uppvärmningskostnader. Låga elpriset har påverkat positivt och prissäkringar har kunnat göras av framtida elförbrukning till gynnsamma nivåer.

Låga vakanstal tillsammans med att utfallet av reparationskostnader mot prognos är positivt, har lämnat positiva bidrag till verksamheten under året.

Verksamhetens utveckling

De låga vakanstalen tillsammans med den fortsatta goda efterfrågan på bostäder och möjligheter att finansiera byggprojekt till en historiskt låg ränta, har skapat möjligheter för bolaget att realisera byggprojekt i Köping i framtiden.

Nyckeltal	2013	2014	2015
Årets resultat	4,7	9,5	3,5
Omsättning	309,0	391,4	326,9
Soliditet	13,5	15,3	14,7
Antal årsarbetare	147	150	151

Kungsörs Grus AB

Kungsörs Grus AB:s verksamhet består av att utvinna grus- och bergmaterial samt att bedriva därmed förenlig verksamhet.

Ekonomi i korthet

Resultatet efter finansiella poster blev 4,7 Mkr jämfört med 5,1 Mkr föregående år. Under 2015 har leveranser skett till ett flertal mindre och medelstora entreprenadprojekt som har bedrivits inom Kungsörs Grus AB:s marknadsområde. Merparten av leveranserna utgörs dock av ballast till betongindustrin.

Nyckeltal	2013	2014	2015
Årets resultat	3,8	2,4	2,4
Omsättning	29,6	29,6	32,3
Soliditet	66,4	72,5	69,0
Antal årsarbetare	6	6	3

Mälarhamnar AB (MHAB)

Mälarhamnar AB bedriver hamnverksamhet, vilket innebär godshantering i samband med fartygsanløp, upplåtande av marktytor, magasin och tillhörande terminalarbete. Verksamheten bedrivs i Köpings hamn och Västerås hamn. Därutöver bedrivs uthyrningsverksamhet till kunder i Köping. Bolaget ägs med 45 procent av Köpings kommun och med 55 procent av Västerås stad.

Ekonomi i korthet

Resultatet efter finansiella poster blev 11,8 Mkr jämfört med 2,2 Mkr föregående år. Nettoomsättningen ökade med 13 procent jämfört med 2014, och rörelseresultatet ökade från 3,7 Mkr till 12,8 Mkr. Av resultatförbättringen beror 4,3 Mkr på engångsintäkter. 9 Mkr har upptagits i bokslutsdispositioner i form av förändring av ackumulerade överavskrivningar.

Verksamhetsåret innebar en uppgång av hanterade ton över kaj med 2 procent. Fartygsanløpen ökade även med 2 procent. Årets investeringar omfattar 23 Mkr där den stora satsningen ligger på ny traversanläggning, 20 Mkr, för hanteringen av armeringsjärn och -nät i Köping.

Verksamhetens och branschens utveckling

Arbetet med hamnutvecklingen pågår i Västerås och Köping. Mälarhamnar deltar i flera olika arbets- och styrgrupper. Den under 2015 beviljade EU-ansökan utgör till stor del ramen för hur arbetet ska utformas.

I det övergripande projektarbetet Södertälje Sluss, Mälarfarleden, Västerås och Köpings hamnar inväntas besked för fortsättningen med miljöprövningen och planeringen framåt. Osäkerheten är fortfarande stor kring när Mälarprojektet når full funktion. Hjulstabron är dimensionerande och åtgärder behövs för att nå ny Mälarmax hela vägen in till Västerås och Köping. Då åtgärderna inte finns med i gällande nationell plan, är det i dagsläget oklart om genomförandet, vilket påverkar tidplanen också för anläggningsägarna.

Arbetet med att bringa klarhet drivs av Västerås stad och Köpings kommun.

För Mälarhamnar AB gäller att med full kraft fortsätta omställnings- och utvecklingsarbetet.

Förväntningarna på bolaget är att utveckla affärerna och effektivisera verksamheten för att bära kommande investeringar.

Nyckeltal	2013	2014	2015
Årets resultat	-6,6	2,0	1,7
Omsättning	109,0	112,2	128,0
Soliditet	31,2	32,1	35,0
Antal årsarbetare	73	68	72

Västra Mälardalens Kommunalförbund

Västra Mälardalens Kommunalförbund är ett kommunalförbund för räddningstjänst samt visst administrativt stöd för Köping, Arboga och Kungsörs kommuner. Surahammars kommun är medlem sedan 2012. De gör ett stegvis inträde och deltar i tekniksamarbetet kring telefoni och it-systemdrift samt upphandling.

Kommunens ägarandel är beräknad utifrån den andel kommunen erlagt i kommunbidrag till kommunalförbundet.

Ekonomi i korthet

Resultatet efter finansiella poster blev -1,6 Mkr jämfört med 0,4 Mkr föregående år.

Bland förbundets verksamheter uppvisade renhållningen

ett budgetunderskott på ca -2,1 Mkr, beroende på högre kostnader för insamling av hushållsavfall. 2015 har förbundet en skuld till renhållningskollektivet på 7,4 Mkr, och för slam 1,8 Mkr gentemot abonnenterna. Löneavdelningen har en budgetavvikelse på minus -0,4 Mkr beroende på fastighetskostnader. Förbundets övriga verksamheter uppvisar endast mindre avvikelser.

Investeringar gjordes för 12,5 Mkr totalt. Investeringar gjordes bl.a. i en lastväxlarbil 3,2 Mkr, PC på bordet 3,9 Mkr, it- infrastruktur 2,8 Mkr och kopiatorer 0,8 Mkr. Flytten till "Polishuset" innebar investeringar på 1,0 Mkr.

Nyckeltal	2013	2014	2015
Årets resultat	1,1	0,4	-1,6
Omsättning	133,3	137,8	143,4
Soliditet	23,9	17,6	14,7
Antal anställda	90	92	96

Övriga organisationer med kommunalt ägarintresse

Förutom de bolag och förbund som ingår i den sammanställda redovisningen, har kommunen ägarintressen i följande organisationer.

I Mälarenergi Elnät AB, som ingår i Mälarenergi AB, uppgår kommunens ägarandel till 14,7 procent. Bolagets uppgift är att bygga och underhålla elnätet för transport av elenergin från elleverantören till kundernas fastigheter. Kommunen har en långsiktig fordran på 88,2 Mkr på bolaget och får årligen en ränta för detta på 8,8 Mkr.

Kommunalförbundet VafabMiljö arbetar med hållbar och miljöriktig avfallshantering. Kommunerna i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommun är medlemmar. Kommunen har en andel på 8,2 procent. Kommunen borgar för lån och pensionsförpliktelser och ansvar gentemot miljödomstolen på 33,5 Mkr.

Samordningsförbundet Västra Mälardalen bildades 2010 med syfte att samverka inom rehabiliteringsområdet. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Landstinget Västmanland, Köpings, Arboga och Kungsörs kommuner.

Landstinget Västmanland och länets kommuner bildade tillsammans år 2000 den gemensamma nämnden för hjälpmedelsverksamhet och andra samverkansfrågor. Nämndens syfte är bland annat att ansvara för hjälpmedelsverksamheten och för gemensamma frågor inom hälso- och sjukvården.

Kommunen är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening, Folkets hus och Västra Mälardalen i samverkan.

EKONOMISK ANALYS

Resultat – Kapacitet

Årets resultat

Sammanställd redovisning	2011	2012	2013	2014	2015
Bruttoomsättning, Mkr	726,8	792,7	801,0	723,7	887,1
Årets resultat, Mkr	25,8	48,2	29,7	16,4	43,7

Det konsoliderade resultatet för kommunen och företagen uppgår till 43,7 Mkr, varav Köpings kommun står för merparten. Årets resultat är en förbättring jämfört med föregående år med 27,3 Mkr.

Koncernen omsatte inklusive skatteintäkter och bidrag 2015 2,3 miljarder och för 2014 2,2 miljarder kronor.

Investeringar

Totalt investerades det i koncernen för 322,5 Mkr, varav kommunen stod för 174,1 Mkr, Mälardalen för 23,0 Mkr, VMKF för 12,5 Mkr, KBAB för 112,3 Mkr och KGAB för 0,6 Mkr.

Den största bruttoinvesteringen för bolagen har KBAB gjort i nybyggnationen i kvarteret Hake.

Egenfinansieringsgraden blev 46,3 procent. Under de fem senaste åren har 65 procent av investeringarna kunnat finansieras med egna medel. Inom den redovisade perioden investerades mer än vad som skrevs av.

	2011	2012	2013	2014	2015
Nettoinvesteringar, Mkr	120,6	149,2	231,5	274,7	322,5
Avskrivningar, Mkr	85,1	93,2	93,8	91,6	105,5
Nettoinv/avskrivn %	141,7	160,1	246,8	299,9	305,7
Egenfinansieringsgrad %	93,5	95,6	53,3	39,3	46,3

Soliditet

Soliditeten i koncernen blev 37 procent, en sänkning med två procentenheter. Motsvarande siffra för de jämförbara kommunerna 2014 var 383 procent. Trenden över femårsperioden är att soliditeten ligger på en nivå på 38 procent.

	2011	2012	2013	2014	2015
Soliditet enligt balansräkningen %	38	39	39	39	37

Skuldsättningsgrad

Huvuddelen av skulderna i koncernen är långsiktiga och matchar de långsiktiga anläggningstillgångarna för koncernen. Koncernens skuldsättningsgrad har ökat under 2015. De långfristiga skulderna uppgår till 990 Mkr, varav huvuddelen hänförs till KBAB. Koncernens långfristiga skulder per invånare ligger 2014 på 31 978 kronor, och de jämförbara kommunerna på 40 124 kronor.

Skuldsättningsgraden visar på koncernens känslighet för förändringar på finansmarknaden. En viktig faktor i detta fall är räntekostnaderna på gamla lån, men också möjligheten till att skaffa nytt kapital till en bra ränta.

Mkr	2011	2012	2013	2014	2015
Avsättningar	100,1	109,6	126,5	134,2	150,2
Långfristiga skulder	833,9	812,7	780,4	811,5	990,2
Kortfristiga skulder	307,8	367,8	409,2	416,3	420,8
Summa	1 241,8	1 290,1	1 316,1	1 362,0	1 561,2
Skuldsättningsgrad %	61,6	61,0	60,7	60,9	63,1

Risk - Kontroll

Likviditet

Balanslikviditeten i koncernen uppgår till 61,5 procent och 2014 till 54,2 procent. Förbättringen förklaras av att omsättningstillgångarna ökat mer än de kortfristiga skulderna. Kassabehållningen i koncernen var vid årsskiftet 127,0 Mkr, vilket är en ökning med 50,4 Mkr eller 66 procent sedan föregående årsskifte.

Från 2013 och framåt har anläggningsskapitalet ökat genom ökade investeringar främst för kommunen. Detta påverkar då också rörelsekapitalet. En viss förbättring uppvisas 2015 genom kommunens goda resultat.

	2011	2012	2013	2014	2015
Balanslikviditet, %	85,9	84,9	61,0	54,2	61,5
Rörelsekapital, Mkr	-43,5	-55,5	-159,7	-189,3	-162,2
Anläggningsskapital, Mkr	817,5	880,4	1 011,4	1 061,9	1 074,0

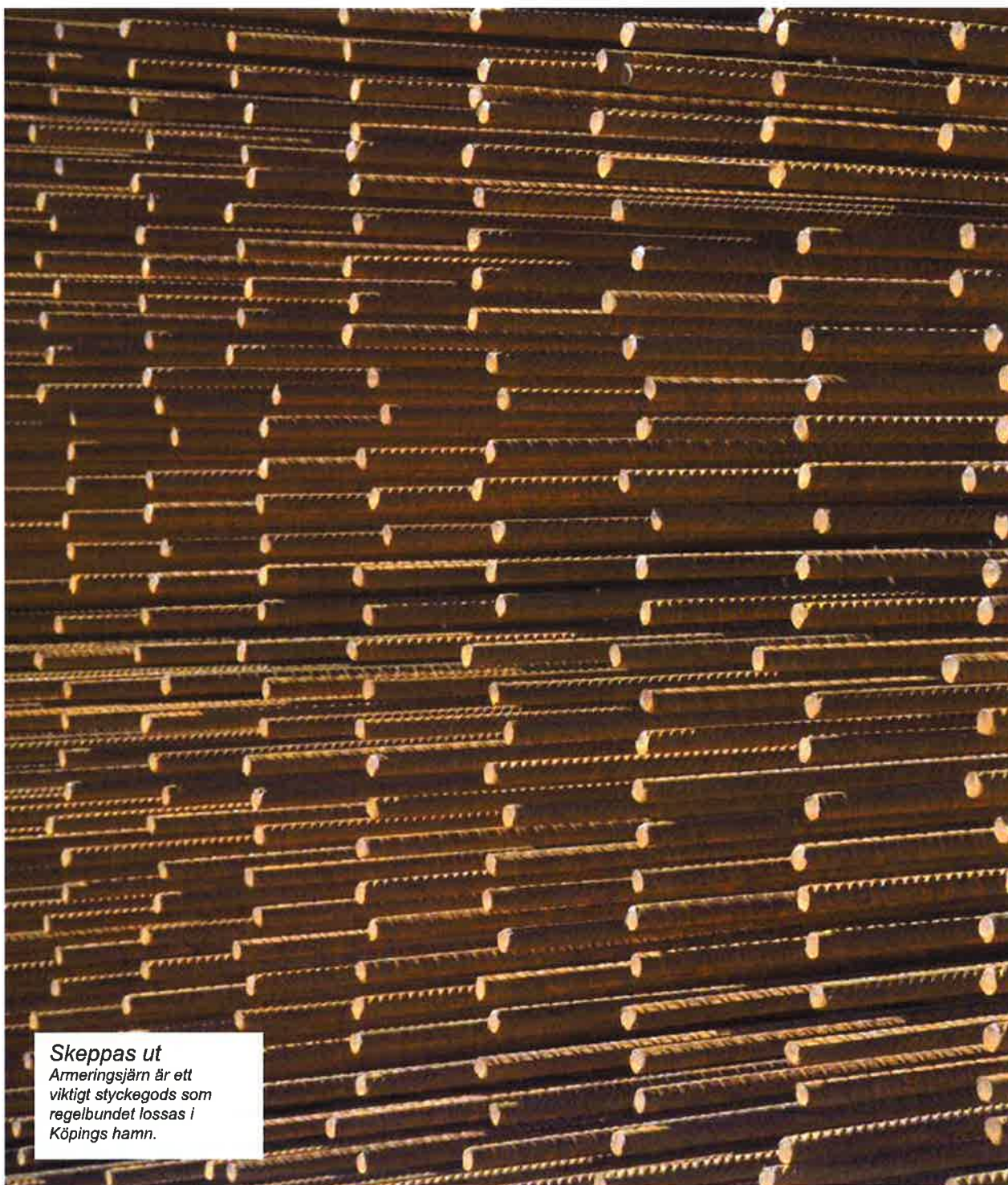
Prognossäkerhet

I tabellen anges i kolumnen för delår det helårsresultat som uppskattades vid upprättande av respektive företags delårsrapport. Utifrån koncernens omsättning kan differensen mellan hel- och delårsresultatet betraktas som försumbart.

Mkr	Delår	Bokslut	Delår	Bokslut
	2014	2014	2015	2015
Köpings kommun	7,6	7,3	36,2	41,2
Kungsörs Grus AB	2,5	2,4	3,4	3,3
Köpings Bostads AB	4,0	9,5	3,3	3,3
Mälarderhamnar AB	3,5	2,0	5,0	1,7
Västra Mälardalens kommunalförbund	1,4	0,4	0,3	-1,6

Personalöversikt

Antalet anställda i koncernen var vid årsskiftet cirka 4 400 personer, varav 78 procent kvinnor och 22 procent män. Årslönesumman inklusive sociala avgifter för koncernen var 1 333 Mkr 2015 och 1 272 Mkr för 2014.

Skeppas ut
Ameringsjärn är ett viktigt styckegods som regelbundet lossas i Köpings hamn.

Resultaträkning (Mkr)

	Not	Kommunen		Not	Koncernen	
		2015	2014		2015	2014
Verksamhetens intäkter	A1	488,6	461,4		887,1	723,6
Verksamhetens kostnader	A2	-1 796,8	-1 719,1		-2 123,6	-1 908,1
Avskrivningar	A3	-55,3	-52,3		-105,5	-91,6
Verksamhetens nettokostnader		-1 363,5	-1 310,0		-1 342,0	-1 276,1
Skatteintäkter	A4	1 046,4	1 006,5		1 046,4	1 006,5
Generella statsbidrag och utjämning	A5	317,3	301,4		317,3	301,4
Finansiella intäkter	A6	43,5	11,3		41,9	10,1
Finansiella kostnader	A7	-2,5	-1,9		-19,9	-25,5
Resultat före extraordinära poster		41,2	7,3		43,7	16,4
Extraordinära intäkter		0,0	0,0		0,0	0,0
Årets resultat		41,2	7,3		43,7	16,4

Kassaflödesrapport (Mkr)

	Not	Kommunen		Not	Koncernen	
		2015	2014		2015	2014
Den löpande verksamheten						
Årets resultat		41,2	7,3		43,7	16,4
Justering för ej likviditetspåverkande poster	A8	50,1	50,4	C1	108,7	90,2
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>						
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-5,2	6,8		-2,3	1,1
Ökning/minskning förråd och lager		0,9	1,3		0,7	1,2
Ökning/minskning kortfristiga skulder		59,9	22,8		52,6	6,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		146,9	88,6		203,4	115,2
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		7,5	7,4		7,5	7,4
Investeringsverksamheten						
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,1
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-170,9	-144,5		-300,7	-180,7
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		3,1	5,2		3,1	5,8
Investering i finansiella tillgångar		-14,9	0,0		-14,9	0,0
Försäljning av finansiella tillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-182,7	-139,3		-312,5	-174,8
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån		120,0	30,0		195,3	31,0
Amortering av långfristiga skulder		-50,0	0,0		-50,0	0,0
Förutbetalda anslutningsavgifter		4,5	1,6		4,5	1,6
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	0,0		-0,8	-0,5
Minskning av långfristiga fordringar		0,0	0,0		-0,1	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		74,5	31,6		148,9	32,1
Årets kassaflöde		46,2	-11,7		47,3	-20,1
Likvida medel vid årets början		74,7	86,5		79,7	99,8
Likvida medel vid årets slut		120,9	74,7		127,0	79,7

Balansräkning (Mkr)

TILLGÅNGAR	Not	Kommunen		Not	Koncernen	
		2015	2014		2015	2014
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	B1	1 017,2	906,6		1 916,3	1 733,2
Maskiner och inventarier	B2	46,8	44,5		125,9	113,5
Finansiella anläggningstillgångar	B3	223,7	208,8		172,2	160,9
Summa anläggningstillgångar		1 287,7	1 159,9		2 214,4	2 007,6
Omsättningstillgångar						
Förråd m m	B4	3,2	4,1		4,5	5,2
Fordringar	B5	127,1	121,9		127,1	142,1
Kassa och bank	B6	120,9	74,7		127,0	79,7
Summa omsättningstillgångar		251,2	200,7		258,6	227,0
SUMMA TILLGÅNGAR		1 538,9	1 360,6		2 473,0	2 234,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	B7			C2		
Årets resultat		41,2	7,3		43,7	16,4
Resultatutjämningsreserv		29,5	29,5		29,5	29,5
Övrigt eget kapital		734,1	726,4		838,6	826,7
Summa egen kapital		804,8	763,2		911,8	872,6
Avsättningar	B8					
Avsättningar för pensioner		94,9	92,2		114,0	109,9
Andra avsättningar		12,9	12,0		36,2	24,3
Summa avsättningar		107,8	104,2		150,2	134,2
Skulder						
Långfristiga skulder	B9	213,9	140,7		990,2	811,5
Kortfristiga skulder	B10	412,4	352,5		420,8	416,3
Summa skulder		626,3	493,2		1 411,0	1 227,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 538,9	1 360,6		2 473,0	2 234,6
Panter och ansvarsförbindelser						
Panter och därmed jämförliga säkerheter	B11	0,0	0,0	C3	0,9	0,9
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	B12	652,7	675,6		652,7	675,6
Övriga ansvarsförpliktelser	B13	809,5	722,0	C4	28,8	43,6
Leasing	B14					

	Redov 2015	Redov 2014		Redov 2015	Redov 2014
A1 Verksamhetens intäkter			A4 Skatteintäkter		
Verksamhetens intäkter på huvudprogrammen 0-8, enligt driftredovisningen	638,1	586,3	Preliminär kommunalskatt	1 047,2	1 009,0
Jämförelsestörande poster:			Preliminär slutavräkning innevarande år	1,1	0,2
Återbetalning AFA-försäkring 2007-08	11,5	0,0	Slutavräkningsdifferens föregående år	-1,9	-2,7
Finansiella intäkter som redovisas under nämnderna i driftredovisn	-34,5	-1,9	Summa skatteintäkter	1 046,4	1 006,5
Avgår interna poster	-126,5	-123,0	Prognos från februari skulle ha gett oförändrade skatteintäkter för 2015		
Summa externa intäkter	488,6	461,4	A5 Generella statsbidrag och utjämning		
Fördelas enligt nedan:			Inkomstutjämningsbidrag	244,6	229,6
Försäljningsmedel	22,4	22,0	Fastighetsavgift	41,6	40,5
Avgifter, ersättningar	195,7	186,1	Utjämningsavg/kostnadsutj bidrag	12,9	4,8
Hyror och arrenden	43,3	42,4	Regleringsavgift/bidrag	-0,9	5,8
Bidrag	140,4	126,8	Bidrag/avgift LSS-utjämning	13,4	8,7
Övriga intäkter	86,8	84,1	Strukturbidrag	2,6	2,6
Summa verksamhetens intäkter	488,6	461,4	Införandebidrag	0,0	9,4
A2 Verksamhetens kostnader			Stöd för rådande flyktingsituation	1,2	0,0
Verksamhetens kostnader på huvudprogrammen 0-8, enligt driftredovisningen	1 981,0	1 896,2	Övriga generella bidrag	1,9	0,0
Varav jämförelsestörande poster:			Summa generella statsbidrag och utjämning	317,3	301,4
Verksamhetskostnader som redovisas under finansiering på driftredovisningen samt differens interna poster	0,4	0,1	Det tillfälliga statsbidraget för mottagning av flyktingar har redovisats med en tredjedel till 2015. Resterande belopp 14,8 Mkr är skuldfört till 2016.		
Interndeberade räntor	-23,1	-21,0	Summa skatteintäkter och generella statsbidrag A4+A5	1 363,7	1 307,9
Avskrivningar	-55,3	-52,3	<i>Avräkningsbelopp per invånare</i>		
Interndeberade personalomkostnadspålägg	-315,5	-300,0	Slutavräkning	43	-109
Faktiska arbetsgivaravgifter	267,0	250,4	Preliminär avräkning	-78	7
Faktiska pensionsutbetalningar	28,3	28,6	A6 Finansiella intäkter		
Pensionsutbetalning individuell del	39,5	36,7	Räntor likvida medel	0,1	0,4
Förändring av pensionsavsättning	1,0	3,4	Ränteintäkter på lånefordringar	8,8	8,8
Avgår interna poster	-126,5	-123,0	Utdelningar på aktier och andelar	2,2	1,9
Summa externa kostnader	1 796,8	1 719,1	<i>Jämförelsestörande post:</i>		
Fördelas enligt nedan:			Utdelning från Mälarenergi Elnät AB	32,3	0,0
Personalkostnader	825,3	786,3	Övriga finansiella intäkter	0,1	0,2
Sociala avgifter	250,4	234,6	Summa finansiella intäkter	43,5	11,3
Pensionskostnader	85,9	84,9	A7 Finansiella kostnader		
Bidrag och transfereringar	71,2	73,5	Räntor på lån	1,0	1,1
Material, tjänster samt övriga kostnader	564,0	539,8	Kreditivräntor	-0,2	-0,5
Summa verksamhetens kostnader	1 796,8	1 719,1	Ränta på pensionsavsättningar	1,6	1,2
A3 Avskrivningar			Övriga finansiella kostnader	0,1	0,1
Byggnader och anläggningar	44,7	40,6	Summa finansiella kostnader	2,5	1,9
Maskiner och inventarier	10,6	11,7	A8 Ej likviditetspåverkande poster		
Nedskrivningar	0,0	0,0	Av- och nedskrivningar	55,3	52,3
Summa avskrivningar	55,3	52,3	Förändring långfr. periodiseringar	-1,3	-1,1
			Gjorda avsättningar	3,7	6,6
			Statlig infrastruktur	-7,5	-7,4
			Övriga ej likviditetspåverkande poster	-0,1	0,0
			Summa ej likvidpåverkande poster	50,1	50,4

	2015	2014
B1 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	1 777,7	1 622,6
Akkumulerade avskrivningar	-760,5	-716,0
Bokfört värde	1 017,2	906,6
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år
Redovisat värde 1 januari	906,6	815,9
Årets investeringar	158,2	135,0
Avyttrat, utranterat	-3,0	-5,1
Årets avskrivningar	-44,7	-40,6
Överföring mellan tillgångstyp, övr förändring	0,1	1,4
Redovisat värde 31 december	1 017,2	906,6
<i>därav:</i>		
Markreserv	11,1	9,4
Verksamhetsfastigheter	225,9	185,0
Fastigheter för affärsverksamhet	378,7	348,4
Publika fastigheter	113,7	109,5
Fastigheter för annan verksamhet	53,4	43,9
Pågående arbeten	234,4	210,4
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar per typ	1 017,2	906,6
B2 Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	129,4	116,5
Akkumulerade avskrivningar	-82,6	-72,0
Bokfört värde	46,8	44,5
Avskrivningstider	3-10 år	3-10 år
Redovisat värde 1 januari	44,5	46,8
Årets investeringar	12,9	9,4
Avyttrat, utranterat	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-10,6	-11,7
Redovisat värde 31 december	46,8	44,5
<i>därav:</i>		
Maskiner och inventarier	46,8	44,5
Summa maskiner och inventarier	46,8	44,5
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga materiella anläggningstillgångar, se avsnittet redovisningsprinciper.		
B3 Finansiella anläggningstillgångar		
Redovisat värde 1 januari	208,8	208,8
Årets anskaffningar	14,9	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Nedskrivningar	0,0	0,0
Redovisat värde 31 december	223,7	208,8
<i>Aktier</i>		
Köpings Bostads AB	30,9	30,9
Mälarhamnar AB	22,6	22,6
Kungsörs Grus AB	0,1	0,1
Västmanlands Lokaltrafik AB	0,0	0,0
Mälarenergi Elnät AB	54,7	54,7
Vafab Miljö AB	5,3	5,3
Övrigt	0,0	0,0
Summa aktier	113,6	113,6
<i>Andelar</i>		
Köpings Folkets Husförening	0,7	0,7
Bostadsrätter m m	0,2	0,2
Kommuninvest*	16,0	1,1
Summa andelar	16,9	2,0

* Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Insatskapitalet har förändrats med årlig insats om 6,5 Mkr och insatsemmission om 0,3 Mkr. Kommunens totala insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår 2015-12-31 till 22,8 Mkr.

	2015	2014
<i>Långfristig placering värdepapper</i>		
Obligation	5,0	5,0
Summa långfristig placering	5,0	5,0
<i>Långfristiga fordringar</i>		
Förlagslån VMN AB	88,2	88,2
Summa långfristiga fordringar	88,2	88,2
Summa finansiella anläggningstillgångar	223,7	208,8
B4 Förråd m m		
Lager av eldningsolja	3,1	3,9
Utsläppsätter	0,0	0,0
Övrigt	0,1	0,1
Summa förråd m m	3,2	4,0
Utsläppsätterna var vid årsskiftet 12 534 stycken och värdet 6,70 Euro per styck eller cirka 770 tkr. Värdet i mitten av februari var cirka 5 Euro per styck eller cirka 590 tkr.		
B5 Fordringar		
Fordringar hos staten		
Statsbidrag	29,4	18,6
18%-bidrag, 6%-bidrag	0,6	1,2
Summa statsbidragsfordringar	30,0	19,8
<i>Övriga fordringar</i>		
Kundfordringar	55,8	58,4
Förutbet kostn/upplupna intäkter	17,3	9,8
Upplupna skatteintäkter	1,1	0,2
Momsfordran, Ludvikamoms	13,7	20,5
Övriga fordringar	9,2	13,2
Summa övriga fordringar	97,1	102,1
Summa fordringar	127,1	121,9
B6 Kassa och bank		
Kassa	0,1	0,1
Bank (koncernkonto mm)	120,8	74,3
Plusgiro	0,0	0,3
Summa kassa och bank	120,9	74,7
B7 Eget kapital		
Ingående eget kapital	763,2	755,9
Hultgrens fond	0,4	0,0
Årets resultat	41,2	7,3
Summa eget kapital	804,8	763,2
<i>Därav:</i>		
Anläggningsskapital	965,9	915,0
Resultatutjämningsreserv	29,5	29,5
Balansfond/investeringsbuffert fr 13	41,5	41,5
Medfinansiering infrastruktur	25,6	33,0
Insatser inom äldreomsorg	0,0	3,3
Resultatutjämningsfond:		
- VA-verket	0,1	-1,9
- Värmeverket	16,7	5,4
Övriga fonder	1,3	0,9
Övrigt rörelsekapital	-317,0	-270,8
Årets resultat	41,2	7,3

	2015	2014
B8 Avsättningar		
<i>Avsatt till pensioner</i>		
Pensionsbehållning	2,4	2,5
Förmånsbestämd ålderspension	62,8	60,0
Särskild avtalspension	4,1	4,1
Pension till efterlevande	1,9	2,4
PA-KL pensioner / ÖK SAP	5,2	5,1
Summa pensioner	76,4	74,1
Löneskatt	18,5	18,0
Summa avsatt till pensioner	94,9	92,1
I avsättningen ingår OPF-KL med 0,1 Mkr		
Antal visstidsförordnanden för pensioner:		
Politiker (pension enligt PBF)	3	3
Tjänstemän	0	0
Ingående avsättning		
Nya förpliktelser under året:	92,1	86,7
Nyintjänad pension	4,1	5,5
Ränte- och basbeloppsuppräknings	1,3	0,9
Pension till efterlevande	0,2	0,9
Övrig post	0,4	0,4
Pensionsutbetalningar	-3,7	-3,4
Förändring av löneskatt	0,5	1,1
Redovisat värde 31 december	94,9	92,1
Aktualiseringsgrad	94,0%	90,0%
<i>Andra avsättningar</i>		
Redovisat värde övriga avs 1 januari	12,1	10,9
SAP-skuld VMKF	0,8	1,2
Summa andra avsättningar	12,9	12,1
Summa avsättningar	107,8	104,2
Beräkningsgrund för pensioner och andra avsättningar framgår av avsnittet redovisningsprinciper.		
B9 Långfristiga skulder		
<i>Låneskuld</i>		
Ingående skuld	100,0	70,0
Nya lån	120,0	30,0
Amorteringar	-50,0	0,0
Uppbokade amorteringar föregående år	0,0	0,0
Summa låneskuld	170,0	100,0
<i>Kreditgivare</i>		
Kommuninvest	170,0	100,0
Summa	170,0	100,0
<i>Förutbetalda intäkter som regleras över flera år</i>		
Va-verksamheten, anläggningsavgifter	32,4	30,5
Fjärrvärmeverksamhet, anläggningsavg	7,3	6,1
Investeringsbidrag	4,2	4,1
Summa förutbetalda intäkter	43,9	40,7
Summa långfristiga skulder	213,9	140,7
B10 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	86,9	71,6
Semesterlöneskuld mm, retr lön	58,7	56,6
Upplupna sociala avgifter	43,2	41,0
Upplupen pensionskostnad ind del	38,8	36,1

	2015	2014
Upplupen löneskatt	9,4	8,8
Förutbetalda intäkter/ uppl räntor	3,5	2,4
Förutbetald skatt	1,8	8,8
Skulder till staten	2,4	2,0
Övriga interimsskulder	23,6	14,8
Momsskulder	1,9	3,6
Personalens källskatt	17,6	16,6
Avräkning koncernkonto	59,7	41,5
Övriga kortfristiga skulder	64,9	48,7
Summa kortfristiga skulder	412,4	352,5

ÖVRIGA TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Panter och ansvarsförbindelser

B11 Panter och därmed jämförliga säkerheter

Pantbrev och bostadsrättsbevis emottagna på grund av borgensansvar samt pantbrev avseende övertagna fastighetslån, för fastigheter ägda av Köpings Bostads AB finns på 67,3 Mkr, men dessa är inte utnyttjade.

Ansvarsförbindelser

B12 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Enligt den blandade modellen ska pensionsåtaganden som är intjänade före 1998 upptas som ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelserna är beräknade av KPA.

Blandade modellen för pensioner 2015 2014

Pensionsförbindelser	525,3	543,7
Löneskatt	127,4	131,9
Summa ansvarsförbindelse pension	652,7	675,6

Ingående ansvarsförbindelse	543,7	568,8
Aktualisering	-3,4	-0,1
Ränteuppräknings	4,9	5,0
Basbeloppsuppräknings	5,0	0,7
Ändr försäkringstekn grunder, bromsen	0,0	-2,5
Sänkning av diskonteringsränta	0,0	0,2
Övrig post	-0,4	-3,1
Årets utbetalningar	-24,5	-25,3
Summa pensionsförpliktelser	525,3	543,7
Löneskatt	127,4	131,9
Utgående pensionsansvarsförbindelse	652,7	675,6

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet redovisningsprinciper.

B13 Övriga ansvarsförbindelser

Borgen och andra förbindelser		
Köpings Bostads AB	729,5	655,6
Borgen för kreditgaranti	0,1	0,1
Borgen för egnahem	0,3	0,5
Borgen bostads- och bottenlån	0,6	0,6
Borgen och andra förpliktelser		
övriga kommunala företag	71,5	59,6
Övriga ansvarsförbindelser	7,5	5,6
Summa övriga ansvarsförbindelser	809,5	722,0

Köpings kommun har i november 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Köpings kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 325 620,6 Mkr och totala tillgångar till 319 573,7 Mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 202,9 Mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 179,9 Mkr.

Ej utnyttjad limit, checkkredit	20,0	20,0
Leasing	2015	2014
Årets kostnader	13,4	10,7
Betalningar inom 1 år	14,3	9,3
Betalningar inom 1-5 år	15,4	11,3
Betalningar senare än 5 år	0,0	0,0

Noter sammanställd redovisning

	2015	2014
Not C1 Ej likviditetspåverkande poster		
Av- och nedskrivningar	102,5	91,6
Förändring långfristiga periodiseringar	-1,3	-1,1
Gjorda avsättningar	5,8	1,4
Ianspråktagna avsättningar	-0,2	0,0
Statlig infrastruktur	-7,5	-7,4
Övriga ej likviditetspåverkande poster	9,4	5,7
Justering för ej likviditetspåverkande poster	108,7	90,2
Not C2 Eget kapital		
Ingående eget kapital	872,6	851,7
Justering av ingående eget kapital	-5,1	7,3
Justering mot eget kapital	0,6	-2,8
Årets resultat	43,6	16,4
Utgående eget kapital	911,7	872,6
Not C3 Panter och därmed jämförliga säkerheter		
Köpings Bostads AB	0,0	0,0
Kungsörs Grus AB, 25%	0,9	0,9
Mälarhamnar AB 45%	0,0	0,0
Summa	0,9	0,9
Not C4 Övriga ansvarsförpliktelser		
Kommunen	809,5	722,0
Köpings Bostads AB	0,9	0,9
Mälarhamnar	0,0	0,0
Kungsörs Grus AB	0,7	0,7
Avgår interna mellanhavanden	-767,5	-694,8
Summa	43,6	28,8

Redovisningsprinciper

God redovisningssed

I redovisningen har den kommunala redovisningslagen följts och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning tillämpats.

Anläggningsavgifterna

för vatten- och avloppsverksamheten har från och med 2007 periodiserats över nyttjandeperioden, vägt snitt 36 år, förutom för Sundänge som är 50 år, dock motsvaras 10 procent av avgiften direkta administrationskostnader som intäktsbokförs år ett. Från och med 2011 har samma förfarande gällt för fjärrvärmeverksamheten här är nyttjandeperioden satt till 20 år.

Anläggningstillgångar

upptas till anskaffningskostnaden minus planerliga avskrivningar. Även värdepapper och andelar värderas till inköpsvärde.

Ansvarsförbindelser

Möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek eller infriandegraden, redovisas som ansvarsförbindelser.

Avsättningar, andra

Under andra avsättningar återfinns det solidariska åtagandet av medlemskommunerna för kommande utbetalningar för särskild avtalspension till kommunalförbundet, den är beräknad av KPA.

Investeringsbidrag

och dylikt har från och med 2011 tagits upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas månaden efter investeringarna har tagits i bruk och beräknas linjärt, det vill säga lika stora belopp varje år. De avskrivningstider som tillämpas har vägledning av Kommunförbundets förslag om maximitider som grund för de egna bedömningarna av tillgångens nyttjandeperiod.

Typ av investering	Avskrivningstid
Dalorer	3-4 år
Inventarier	5 år och 10 år
Bilar och andra transportmedel	5 år och 10 år
Maskiner	5 år och 10 år
Affärsbyggnader	20-33 år
Gator och parker	20-33 år
Va- och fjärrvärmeanläggningar	20-50 år
Fritidsanläggningar	10-20 år
Verksamhetsfastigheter	20-33 år
Förvaltningshus, monumental byggnad	50 år
Mark och konst	Avskrivs ej - obegränsad livslängd

Beloppsgrens för inventarier

För att ett inköp ska betraktas som en investeringsutgift ska det ha en ekonomisk livslängd som överstiger tre år och värdet ska uppgå till ett väsentligt belopp. Med väsentligt belopp menas att utgiften ska uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp.

Dokumentation av redovisningssystemet

Kommunens dokumentation av redovisningssystemet lever ännu inte upp till lagens intentioner.

Exploateringstillgångarna

är bokförda under materiella anläggningstillgångar då de endast har ringa omfattning.

Jämförelsestörande poster

En post ska betraktas som en jämförelsestörande post när den uppgår till ett väsentligt belopp samt är av ett sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. För 2015 har engångsintäkter erhållits på 11,5 Mkr som är återbetalning av inbetalda premier för arbetsmarknadsförsäkringar. Dessutom har en utdelning på 32,3 Mkr från Mälarenergi Elnät erhållits. Inga jämförelsestörande poster fanns för 2014.

Komponentavskrivning

Enligt den av Rådet för kommunal redovisning reviderade rekommendation om materiella anläggningstillgångar rörande komponentavskrivning ska avskrivningstiderna för kommunens anläggningar beräknas utifrån komponenter för att bättre spegla anläggningens värde. Kommunen har utarbetat en plan för införandet och påbörjat arbetet med att implementera komponentavskrivning. I första fasen läggs focus på skolor och förskolor. Målsättningen är att metoden i huvudsak ska vara införd under nästa år.

Kreditivränta

tillförs för investeringar överstigande 1 miljon kronor i fjärrvärme- samt vatten- och avloppsverksamheten. Kommunens genomsnittliga ränta på utestående lån har använts vid beräkningen, 0,78 procent.

Leasing

Finansiella leasingavtal klassificeras som operationell leasing, när de inte anses vara en väsentlig del av kommunens totala tillgångsmassa.

Löner, semesterersättningar

och övriga löneförmåner har redovisats enligt kontantmetoden.

Medfinansiering infrastrukturell

är bokförda som direkt kostnadsföring av bidrag till statlig infrastruktur.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden beräknas av KPA enligt beräkningsmodellen (RIPS07) för anställda och enligt PBF och OPF-KL för förtroendevalda.

Semesterlöneskuld

I skulden ingår även ferie- och uppehållslön, okompenserad övertid och jour och beredskap samt upplupna arbetsgivaravgifter. Detta redovisas som en kortfristig skuld.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:S decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Principer sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kapitel 8 och utformas enligt god redovisningssed. I den sammanställda redovisningen ingår kommunen samt bolag där kommunens ägarandel uppgår till minst 20 procent.

Bokslutet baseras på Köpings kommuns värderingsprinciper. Om principerna väsentligt avviker mellan kommun och dotterföretagen justeras dotterföretagens räkenskaper före sammanställningen.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med detta menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkning tas med i koncernredovisningen. Förvärvsmetoden innebär att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital eliminerats, därefter intjänat kapital har räknats in i koncernens eget kapital.

Koncernredovisningen utgör ett sammandrag av kommunens och dotterföretagens resultat- och balansräkningar. Då koncernredovisningen enbart ska visa koncernens förhållanden mot externa parter har interna mellanhavanden eliminerats föra att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi.

Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförs till eget kapital. Eventuell latent skatt redovisas under avsättningar.

De uppgifter som ligger till grund för den sammanställda redovisningen är från vissa kommunägda företag preliminära.

För närmare analys av "koncernen" hänvisas till respektive företags årsredovisningar samt övriga delar av kommunens årsredovisning.

Avskrivningar är planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar. Driftredovisningen belastas för den värdeminskning som anläggningarna genomgått genom att de utnyttjas under året.

Avvikelse mot budget:

+ = överskott, - = underskott.

Balanslikviditet är omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder. Ett mått på den kortfristiga betalningsberedskapen där lager och förråd ingår.

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället och utgör därmed en förbindelse-länk mellan åren. Den visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats – externt med främmande kapital, skulder, och internt med eget kapital. Tillgångarna delas upp i anläggningstillgångar, tillgångar som skall innehas och utnyttjas under flera år, till exempel fastigheter och inventarier, och omsättningstillgångar, till exempel förråd, fordringar, kassa och bank. Motstående sida på balansräkningen delas upp i eget kapital, avsättningar och skulder. Avsättningar innefattar bland annat vissa pensioner. En avsättning är definitionsmässigt en skuld som man inte vet hur stor den är eller när den skall betalas. Skulderna delas upp i långfristiga och kortfristiga. De långfristiga skulderna sträcker sig över flera år. Kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år.

Driftredovisning beskriver utfallet i förhållande till budgeterade kostnader och intäkter.

Kassaflödesrapport är den översiktliga sammanfattningen av hur årets driftverksamhet, det vill säga den löpande verksamheten, investeringsverksamhet och finansieringsverksamheten, där bland annat låneverksamhet ingår, har bidragit till likviditetens förändring. Den visar hur kommunen fått in pengar och hur de har använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter.

Internränta är en kalkylmässig kostnad för det kapital, bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar, som utnyttjats inom en viss verksamhet.

Investeringsredovisning

beskriver hur investeringsutgifterna och -inkomsterna fördelat sig under året.

Jämförelsegrupp

I årsredovisningen har vi använt en grupp på 20 kommuner i jämförelser av finansiella nyckeltal. Sveriges kommuner och landting har tagit fram metoder för likhetsjämförelser. I detta fall har Inneånare, skattekraft samt strukturkostnader vägts ihop.

Jämförelsestörande poster är poster som inte har direkt med kommunens normala verksamhet att göra eller som är av engångskaraktär. Där en redovisning tillsammans med övriga poster i resultaträkningen hade givit en jämförelsestörande påverkan som hade gjort det svårare att bedöma utvecklingen av den normala verksamheten.

Kassalikviditet är ett mått på hur god kommunens betalningsberedskap är. 1,0 och däröver anses som gynnsamt. Då täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel och kortfristiga fordringar.

Kapitalkostnader är benämningen för internränta och avskrivning.

Mkr = megakronor, miljontals kronor.

Periodisering innebär en fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Resultaträkningen är en sammanfattning av årets redovisade kostnader och intäkter. Överstiger intäkterna periodens kostnader innebär det att det egna kapitalet ökar och kommunens finansiella styrka förbättras. Verksamhetens nettokostnader består av intäkter genererade i verksamheten som dragits av mot verksamhetens kostnader och planliga avskrivningar. Nettokostnaden beskriver det som återstår att skattefinansiera. Nettokostnaden reduceras sedan med skatteintäkter och de generella statsbidragen. Finansiella intäkter ökar resultatet och finansiella kostnader minskar resultatet och kallas ”resultat före extraordinära poster”. Det resultat som uppkommer här skall finansiera årets investeringar och ett eventuellt framtida sparande. Extraordinära intäkter och kostnader är poster som inte har något direkt samband med den ordinarie verksamheten som bedrivs i kommunen. Dessa poster blir mer och mer ovanliga i kommuner. Det resultat som nu har framkommit visar årets resultat för kommunen. Årets resultat justerat med eventuella realisationsvinster och extraordinära intäkter visar om balanskravet uppfyllts.

Resultatutjämningsfonder har lagts upp för att utjämna resultatet över åren för vatten- och avloppsverket samt värmeverket.

Skuldsättningsgrad beskriver hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med främmande kapital.

Soliditet är andelen eget kapital av totalt kapital, det vill säga graden av egenfinansierade tillgångar. Soliditetsutvecklingen beror på dels det årliga resultatet, dels tillgångsökningen.

Tkr = tusentals kronor.

Verksamhetsmått används för att över tiden kunna göra jämförelser och följa upp verksamheten.

Årsredovisning för 2015

Härmed överlämnas Köpings kommuns årsredovisning till kommunfullmäktige för godkännande och kommunrevisionen för granskning.

Med hänvisning till innehållet i denna årsredovisning får kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisningen för 2015 med däri gjorda dispositioner.

Köping i mars 2016
för kommunstyrelsen

Elizabeth Salomonsson
Kommunstyrelsens ordförande

**KÖPINGS
KOMMUN**

Köpings kommun, 731 85 Köping • tfn 0221-250 00
e-post: kopings.kommun@koping.se • webbplats: www.koping.se